

347.46

ค.ศ. 1957

7.3

การศึกษาประสิทธิภาพเทปวีดิทัศน์การสอนวิชานาฏศิลป์
เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ปริญญานิพนธ์

ของ

สุทธิดา แก้วมณี

- 7 เม.ย. 2537.

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา

สิงหาคม 2536

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

188232

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการประถมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน

(รศ.กรรณิการ์ พวงเกษม)

.....กรรมการ

(รศ.ดร.ณัฐพงษ์ เจริญพิทย)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(รศ.กรรณิการ์ พวงเกษม)

.....กรรมการ

(รศ.ดร.ณัฐพงษ์ เจริญพิทย)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผศ.กาญจนา อินทรสุนานนท์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต เอกการประถมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่ ๑๘ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๖

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รศ.กรรณิการ์ พวงเกษม รศ.ดร.ณัฐพงษ์ เจริญพิทย์ ผศ.กาญจนา อินทรสุนานนท์ และผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณผู้อำนวยการและคณาจารย์โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือ และเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัย และขอขอบคุณคณาจารย์ในภาควิชาประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ได้สนับสนุนและให้กำลังใจในการลามาศึกษาต่อระดับปริญญาโท

ขอขอบคุณคุณศรีเพชร ศรีตุลย์โชติ ที่ให้ความช่วยเหลือในการจัดพิมพ์ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จสมบูรณ์

ประโยชน์และคุณค่าของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของ พ่อ แม่ และครูอาจารย์ ที่ให้การส่งเสริมสนับสนุนในการวางรากฐานการศึกษาแก่ผู้วิจัย

สุทธิรา แก้วมณี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
จุดมุ่งหมายในการศึกษาคนควา	4
ความสำคัญในการศึกษาคนควา	4
ขอบเขตของการศึกษาคนควา	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชานานาชาติ	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีทางการสอน	14
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ	19
งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีทางการสอน	25
งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีทางการสอน	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ	28
สมมติฐานในการศึกษาคนควา	29
3 วิธีดำเนินการวิจัย	30
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	30
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคนควา	31
การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ	31

บท	หน้า
แบบแผนการทดลองและการดำเนินการทดลอง	40
การวิเคราะห์ข้อมูล	44
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
การวิเคราะห์ข้อมูล	47
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
5 บทย่อ สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	53
จุดมุ่งหมายในการศึกษาครั้งนี้	53
สมมติฐานในการศึกษาครั้งนี้	53
ขอบเขตของการศึกษาครั้งนี้	53
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้	54
วิธีดำเนินการทดลอง	54
การวิเคราะห์ข้อมูล	56
สรุปผลการศึกษาครั้งนี้	56
อภิปรายผล	56
ข้อเสนอแนะ	59
บรรณานุกรม	61
ภาคผนวก	69
ภาคผนวก ก	70

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ข	77
ภาคผนวก ค	128
ภาคผนวก ง	173
ประวัติย่อของผู้วิจัย	202

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงแบบแผนการทดลอง	41
2	แสดงการจัดคาบเวลาในการทดลอง	42
3	แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถพื้นฐานเชิงความรู้วิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลองสอน	49
4	แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถพื้นฐานเชิงการปฏิบัติวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลองสอน	50
5	แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แฟ้มวีดิทัศน์กับการสอน แบบปกติ	51
6	แสดงผลการเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แฟ้มวีดิทัศน์กับการสอน แบบปกติ	52
7	แสดงการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบวัดผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ภาควิชาความรู้ เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ...	71

บทนำ

ภูมิหลัง

การเรียนการสอนดนตรีและนาฏศิลป์ เป็นส่วนหนึ่งที่จัดไว้ในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ซึ่งได้กำหนดไว้ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยในการสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดีให้แก่ผู้เรียน ซึ่งจะมีผลต่อการพัฒนาทางด้านอารมณ์ สังคม และบุคลิกภาพของผู้เรียน (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2534 : 6)

ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจึงต้องเน้นการปฏิบัติจริง และเพื่อสนองจุดมุ่งหมายดังกล่าว หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) จึงได้กำหนดเนื้อหากิจกรรมวิชาดนตรีและนาฏศิลป์ไว้ 3 กิจกรรม ดังนี้

1. กิจกรรมเน้นจังหวะ
2. กิจกรรมการฟังและการร้องเพลง
3. กิจกรรมนาฏศิลป์

(กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2534 : 31)

กิจกรรมนาฏศิลป์ จัดเป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการเรียนการสอน เพราะเป็นกิจกรรมที่สามารถส่งเสริมจินตนาการของผู้เรียนให้สามารถแสดงออกให้ผู้อื่นเข้าใจได้ด้วยท่าทางลีลา ตามแบบแผนของนาฏศิลป์ไทย ซึ่งจะค่อย ๆ ปูพื้นฐานไปทีละน้อย จนถึงการแสดงที่เป็นชุด (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2525 : 141 - 156) และจากการศึกษาเนื้อหา กิจกรรมนาฏศิลป์ในหลักสูตรประถมศึกษาพบว่า ร่างมาตรฐานเป็นชุดการรำที่มีบรรจุไว้ในเนื้อหา กิจกรรมนาฏศิลป์ ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 - 6 จากการศึกษาค้นคว้าถึงความสำคัญของร่างมาตรฐาน ฉวีวรรณ ถินวงศ์ (2530 : 90 - 92) ได้กล่าวว่า ร่างมาตรฐานเป็น

ศิลปวัฒนธรรมที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของชาติไทยที่มีมาแต่โบราณ รำวงมาตรฐานเป็นการแสดงที่มีแบบแผนของท่ารำที่กำหนดไว้เป็นมาตรฐาน ท่ารำแต่ละท่ามีความสวยงามและสนุกสนาน เหมาะสมกับธรรมชาติของเด็กระดับประถมศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ด้วยความสำคัญดังกล่าว กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2532 : 81) จึงกำหนดไว้ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 โดยกำหนดเนื้อหา รำวงมาตรฐานให้เด็กในระดับประถมศึกษาได้เรียน เพื่อให้เด็กเห็นคุณค่าและมีทักษะในการรำเพลงรำวงมาตรฐาน ซึ่งเป็นนาฏศิลป์ไทย และชื่นชมในศิลปวัฒนธรรมไทย ตลอดจนดำรงรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติไทย

จากการติดตามผลการใช้หลักสูตรประถมศึกษาของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2530 : 1 - 17) ได้พบปัญหาในการเรียนการสอน คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คนตรีและนาฏศิลป์โดยทั่วไป ครูส่วนหนึ่งไม่สามารถสอนคนตรีและนาฏศิลป์ได้ เพราะขาดความรู้ และทักษะทางด้านนี้ ตลอดจนไม่ได้ศึกษาค้นคว้าโดยตรง ทำให้เกิดความไม่มั่นใจในการสอน ไม่กล้าแสดงตัวอย่างให้เด็กดู และไม่เห็นความสำคัญของคนตรีและนาฏศิลป์ ในส่วนของเนื้อหา ชุดการแสดงรำวงมาตรฐานสร้างความหนักใจให้กับครูผู้สอนเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะ รำวงมาตรฐานที่กำหนดไว้ในแต่ละระดับชั้นนั้นมีเนื้อหาที่ยากเกินไป และมีเวลาในการเรียนน้อย เช่น ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้กำหนดคาบเวลาเรียนไว้เพียง 12 คาบเท่านั้น รายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาท่ารำมีไม่เพียงพอ ไม่มีภาพประกอบคำอธิบายท่ารำในภาคผนวก ขาดสื่อการสอน ในรูปของเทปเพลงที่จัดลำดับเพลงไว้ตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ในแต่ละระดับชั้น และขาดเทปวีดิทัศน์ การสอนรำวงมาตรฐาน และจากการศึกษาการสรุปผลการสัมมนาระดับชาติเรื่อง หลักสูตรประถมศึกษา 2521 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2530 : 17 - 18) ได้กล่าวว่า ในส่วนที่เกี่ยวกับคนตรีและนาฏศิลป์ ได้พบว่า การเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ ยังขาดสื่อการเรียนการสอนในรูปของวีดิโอเทป นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีการจัดทำเทปวีดิทัศน์เกี่ยวกับการสอนรำออกเผยแพร่ เพื่อครูจะได้นำไปใช้ในการเรียนการสอน

จากการศึกษาเอกสารการสรุปผลการศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2530 : 1 - 17) พบสรุปปัญหาที่สำคัญในการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ ในส่วนที่เกี่ยวกับ

เนื้อหาว่ามาตรฐาน ไว้งนี้ คือ

1. ครูผู้สอนไม่มีความรู้ความสามารถในการร่ำ ราวมาตรฐาน
2. ครูผู้สอนขาดสื่อที่จะช่วยในการสอน ในรูปแบบของเทปวีดีทัศน์

จากการศึกษาค้นคว้ามาแล้ว รวมทั้งประสบการณ์ในการสอนของผู้วิจัย ทำให้ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ถ้าไม่มีการเร่งปรับปรุงจะทำให้ประสิทธิภาพการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ค่อยคุณภาพลงไปเรื่อย ๆ

อนึ่ง ถ้าจะแก้ปัญหาโดยการเพิ่มครูที่มีความรู้ และทักษะทางนาฏศิลป์ ให้ครบทุกโรงเรียน คงเป็นไปได้ยาก และถ้าจะจัดอบรมครูที่มีข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณ และเวลาในการดำเนินการ ผู้วิจัยมีความคิดว่า ควรจะได้มีการศึกษา ทดลองหาวิธีการจัดกิจกรรมการสอน โดยใช้สื่อการเรียนมาช่วยครูที่ไม่ถนัดทางการสอนวิชานาฏศิลป์ ซึ่งน่าจะเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาในการสอนได้

หากพิจารณาการใช้สื่อในการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ ซึ่งเป็นวิชาที่เน้นทักษะการปฏิบัติ เป็นสำคัญ ชม ภูมิภาค (2515 : 50) ได้เสนอว่า เทปวีดีทัศน์ (Video Tape) เป็นสื่อที่มีคุณลักษณะเฉพาะตัวที่เหมาะสมที่สุด ทั้งนี้เพราะ เทปวีดีทัศน์สามารถให้ผู้เรียนได้รับสื่อที่เป็นภาพ และเสียงที่เหมือนสภาพจริงที่สุด อีกทั้งยังสามารถแสดงขั้นตอน ขบวนการที่ซับซ้อนในการปฏิบัติให้เห็นจริงได้อย่างชัดเจน ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เร็ว และเข้าใจบทเรียนได้ง่ายกว่าสื่อประเภทอื่น

ผู้วิจัยได้เห็นความสำคัญของ เทปวีดีทัศน์ (Video Tape) ว่ามีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" และเทปวีดีทัศน์เป็นสื่อการสอนที่ครูผู้สอนวิชานาฏศิลป์มีความต้องการมาก ผู้วิจัยจึงสนใจคิดสร้างสื่อเทปวีดีทัศน์ เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" เพื่อใช้ทดลองเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับการสอนแบบปกติ สื่อดังกล่าวที่ทดลองสร้างขึ้นนี้จะช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์ ช่วยแก้ปัญหการสอนของครูที่ไม่มีความรู้และความถนัดทางการสอนวิชานาฏศิลป์ ให้สามารถสอนได้ผลใกล้เคียงกับครูที่มีความรู้และความถนัดทางด้านนาฏศิลป์ และจะเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบสื่อการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ที่มีประสิทธิภาพ

จุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสร้างแบบวิธีหัตถ์สอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบวิธีหัตถ์กับการสอนแบบปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบวิธีหัตถ์กับการสอนแบบปกติ

ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้า

1. ผลิตแบบวิธีหัตถ์ เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ที่มีประสิทธิภาพไว้ใช้สอนวิชานาฏศิลป์ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. เป็นแบบอย่างแก่ครูในการสร้างสื่อประเภทแบบวิธีหัตถ์ ไว้ใช้ในการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ในเรื่องอื่น ๆ ต่อไป
3. เป็นแนวทางให้แก่ผู้บริหารและครู ได้มีโอกาสนำสื่อแบบวิธีหัตถ์การสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ไปใช้ในการเรียนการสอนในโรงเรียนที่ขาดแคลนครูที่มีความรู้และความถนัดทางค่านาฏศิลป์

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า ไว้ดังนี้

1. ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2535 ของโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 8 ห้องเรียน
2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2535 ของโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 2 ห้องเรียน จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีขั้นตอนการสุ่ม ดังนี้

2.1 สุ่มกลุ่มตัวอย่างห้องเรียนมา 2 ห้อง จากจำนวนห้องเรียน 8 ห้อง
โดยการจับฉลาก

2.2 จับฉลากแบ่งห้องเรียนที่สุ่มมาได้ เป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้อง และกลุ่มควบคุม
1 ห้อง (กลุ่มทดลอง คือ กลุ่มที่สอนโดยใช้เทคโนโลยีทัศน์ จำนวน 38 คน และกลุ่มควบคุม คือ
กลุ่มที่สอนโดยใช้การสอนแบบปกติ จำนวน 41 คน)

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ใช้เวลารวมทั้งสิ้น 4 สัปดาห์
กลุ่มทดลอง ใช้เวลาทดลองสัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 3 คาบ คาบละ 20 นาที เป็นเวลา
4 สัปดาห์
กลุ่มควบคุม ใช้เวลาทดลองสัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 3 คาบ คาบละ 20 นาที เป็นเวลา
4 สัปดาห์

4. ตัวแปรที่ศึกษา

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีสอน ซึ่งแบ่งเป็น

4.1.1 การสอนโดยใช้เทคโนโลยีทัศน์

4.1.2 การสอนแบบปกติ

4.2 ตัวแปรตาม

4.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่างมาตรฐาน"

4.2.2 ความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่างมาตรฐาน"

5. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

5.1 การวิจัยครั้งนี้ใช้เนื้อหาเกี่ยวกับนาฏศิลป์ เรื่อง "ร่างมาตรฐาน" ในระดับ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช
2533) กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ เพลง "รำมาฆิมารำ" และเพลง
"ดอกไม้ของชาติ" โดยแบ่งเนื้อหาการสอนเป็น 4 บทเรียน คือ

5.1.1 บทเรียนที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับนาฏยศัพท์เบื้องต้น

5.1.2 บทเรียนที่ 2 ปฏิบัติร้องเพลง "รำมาฆิมารำ" และเพลง
"ดอกไม้ของชาติ"

5.1.3 บทเรียนที่ 3 ปฏิบัติรำเพลง "รำมาฆิมารำ"

5.1.4 บทเรียนที่ 4 ปฏิบัติรำเพลง "ดอกไม้ของชาติ"

รวมเวลาที่ใช้ในการสอน 12 คาบ

นิยามศัพท์เฉพาะ

คำจำกัดความเฉพาะที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีดังต่อไปนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน"

ภาคความรู้ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ในเนื้อหาทฤษฎีบทเบื้องต้น ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น หลังจากการเรียนรู้โดยวิธีสอน 2 แบบ คือ การสอนโดยใช้เทปวีดีทัศน์ และการสอนแบบปกติ

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ภาคปฏิบัติ

หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ในการปฏิบัติทฤษฎีบท การปฏิบัติร้องเพลง และการปฏิบัติรำ ในเพลง "รำมาฆิมารำ" และเพลง "ดอกไม้ของชาติ" ซึ่งวัดได้จากแบบสังเกตพฤติกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น หลังจากการเรียนรู้โดยวิธีสอน 2 แบบ คือ การสอนโดยใช้เทปวีดีทัศน์และการสอนแบบปกติ

3. ความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" หมายถึง

3.1 การแสดงถึงความตั้งใจ ได้แก่ ความพยายาม ความเอาใจใส่ ความขยันหมั่นเพียร และการมีสมาธิที่ดีในการเรียน

3.2 การแสดงถึงความกระตือรือร้น ได้แก่ ความต้องการที่จะเข้าร่วมกิจกรรม การเรียนการสอน ด้วยความยินดีและเต็มใจ

3.3 การแสดงถึงความร่วมมือ ได้แก่ การเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียนการสอน และรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ไม่ว่าจะเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม ซึ่งวัดได้จากแบบสังเกตความสนใจในการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น หลังจากการเรียนรู้โดยวิธีสอน 2 แบบ คือ การสอนโดยใช้เทปวีดีทัศน์และการสอนแบบปกติ

4. วิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" หมายถึง เนื้อหาการเรียนตามหลักสูตร ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามแผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย วิชาดนตรีและนาฏศิลป์ ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีอยู่ 2 เพลง คือ เพลง"ร่ำมาชิมารำ" และเพลง"ดอกไม้ของชาติ"

5. เทปวีดิทัศน์ หมายถึง เทปวีดิทัศน์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 บทเรียน คือ

5.1 บทเรียนที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับนาฏยศัพท์เบื้องต้น

5.2 บทเรียนที่ 2 ปฏิบัติร้องเพลง"ร่ำมาชิมารำ" และเพลง"ดอกไม้ของชาติ"

5.3 บทเรียนที่ 3 ปฏิบัติรำเพลง "ร่ำมาชิมารำ"

5.4 บทเรียนที่ 4 ปฏิบัติรำเพลง "ดอกไม้ของชาติ"

6. การสอนโดยใช้เทปวีดิทัศน์ หมายถึง การสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" โดยใช้บทเรียนเทปวีดิทัศน์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 บทเรียน คือ

6.1 บทเรียนที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับนาฏยศัพท์เบื้องต้น

6.2 บทเรียนที่ 2 ปฏิบัติร้องเพลง"ร่ำมาชิมารำ" และเพลง"ดอกไม้ของชาติ"

6.3 บทเรียนที่ 3 ปฏิบัติรำเพลง "ร่ำมาชิมารำ"

6.4 บทเรียนที่ 4 ปฏิบัติรำเพลง "ดอกไม้ของชาติ"

โดยครูจะเป็นผู้เปิดบทเรียนเทปวีดิทัศน์ทั้ง 4 บทเรียน ให้นักเรียนศึกษา พร้อมทั้งให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตามขั้นตอนกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละบทเรียน ครูผู้สอนจะมีหน้าที่เป็นเพียงผู้คอยควบคุมดูแลกิจกรรมการเรียนการสอนเท่านั้น

7. การสอนแบบปกติ หมายถึง การสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" โดยครูที่มีคุณวุฒิทางด้านนาฏศิลป์ หรือครูที่เคยผ่านการอบรมหลักสูตรนาฏศิลป์มาแล้ว โดยจัดการเรียนการสอนตามคู่มือครูกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย วิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยทำการรวบรวมและเรียบเรียงไว้ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์
 - 1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีทัศน์การสอน
 - 1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า
 - 2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีทัศน์การสอน
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ
1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์

ความสำคัญของการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์

การเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ในโรงเรียนประถมศึกษา ในปัจจุบันนับว่ามีความสำคัญ ทั้งนี้เพราะวิชานาฏศิลป์เป็นวิชาที่ส่งเสริมให้เด็กได้แสดงออก ด้วยความสนุกสนาน เพลิดเพลิน เป็น การเสริมสร้างลักษณะนิสัยที่ดีให้แก่เด็ก และช่วยในการพัฒนาต่าง ๆ ดังที่ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2522 : 83 - 84) ได้กล่าวไว้ คือ

1. พัฒนาค่านิยมคุณภาพ คือ การได้มีโอกาสแสดงออกด้วยความสนุกสนานอย่างสม่ำเสมอ และมีความเชื่อมั่นในการแสดงออกนั้น ย่อมนำมาซึ่งคุณลักษณะของผู้นำ เป็นผู้มีควมร่าเริง แจ่มใส วิชานาฏศิลป์จะช่วยให้นักเรียนได้แสดงออกทางด้านการแสดง แม้ว่าบางครั้งจะมีแบบแผน

แต่ถ้าได้ปฏิบัติจนถูกต้องก็สามารถทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และแสดงออกมาต่อหน้าสาธารณชนได้อย่างไม่เคอะเขิน จะพบว่าเด็กนักเรียนบางคนเมื่อมีกิริยาเคอะเขิน ก็จะมีอาการห่อตัว ก้มหน้า และเดินไม่ตรงทาง ซึ่งถ้าปล่อยทิ้งไว้นานเป็นนิสัยก็จะทำให้บุคลิกภาพทางร่างกายเสียไปได้

2. พัฒนาค้นอารมณ์ คือ การแสดงออกด้วยการร้องรำ ทำจังหวะอย่างมีขอบเขตที่เหมาะสมและทำโดยสม่ำเสมอ จะช่วยให้เด็กเป็นคนร่าเริงและเปิดเผย บางครั้งจะสามารถควบคุมอารมณ์ความรู้สึกได้ดี ถ้าได้ฝึกการเรียนรู้แบบอย่างถูกต้องตามวิธีการสอน ก็จะสามารถควบคุมอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

3. พัฒนาค้นสังคม คือ เมื่อมีโอกาสดูแสดงออกร่วมกันกับคนอื่นทางด้านนาฏศิลป์ ย่อมจะฝึกให้เด็กรู้ว่า เมื่อไรตนจะเป็นผู้นำกลุ่ม และเมื่อไรตนจะต้องเป็นผู้ตาม และควรทำตนอย่างไรจึงจะสามารถเข้ากับคนอื่นได้อย่างดี การเรียนนาฏศิลป์จะช่วยให้เด็กรู้จักการยอมรับความสามารถของผู้อื่น และพร้อมที่จะแสดงความสามารถของตนออกมาได้

4. พัฒนาค้นเจตคติ คือ ถ้านักเรียนได้เรียนวิชานาฏศิลป์ที่ถูกต้องตามแบบแผน จะสามารถพัฒนาเจตคติ ความคิดเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมของเด็กได้มาก

จุดมุ่งหมายการเรียนรู้วิชานาฏศิลป์

การเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ เป็นส่วนหนึ่งที่จัดไว้ในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ซึ่งกำหนดไว้ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2534 : 55) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยไว้ ดังนี้

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาค่านิยม เจตคติ พฤติกรรม และบุคลิกภาพ เน้นการเป็นคนช่างคิด ช่างทำ และปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้ โดยใช้กิจกรรม จริยศึกษา ศิลปศึกษา พลศึกษา คณิตและนาฏศิลป์ ลูกเสือ - เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้นำเพื่อประโยชน์ จึงต้องปลูกฝังให้มีคุณลักษณะ ดังนี้

1. มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการเกี่ยวกับความดีความงาม การรักษาสุขภาพกาย และจิต
2. มีความสามารถในการวิเคราะห์ วิวิจารณ์ แก้ปัญหา มีความสามารถในการแสดงออก และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
3. มีความเสียสละ สามัคคี มีวินัย ประหยัด ซื่อสัตย์ กตัญญู กตเวทิต์ รักการทำงาน เห็นคุณค่าของการออกกำลังกาย
4. มีความสนใจแสวงหาความรู้ และรูปแบบการทำงานใหม่ ๆ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใช้ความรู้ในการตัดสินใจ และแก้ปัญหาเพื่อการทำงาน และการดำรงชีวิต
5. ปรับปรุงตนเองให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สามารถนำความรู้ไปแก้ปัญหาและพัฒนา บุคลิกภาพของตนเองได้

แนวการสอนวิชานาฏศิลป์

วิชานาฏศิลป์เป็นกิจกรรม ซึ่งจะช่วยให้เด็กเกิดความเบิกบานใจในการแสดงออก กรรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2534 : 39 - 40) ได้เสนอแนวการจัดการเรียน การสอนวิชานาฏศิลป์ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) ไว้ดังนี้

การสอนนาฏศิลป์ในแต่ละครั้งนั้น จะต้องนำกิจกรรมเน้นจังหวะ กิจกรรมเน้นการฟัง และการร้องเพลง และกิจกรรมนาฏศิลป์ มาสอนให้สัมพันธ์กัน เช่น ให้อ่านเพลง ก่อนที่เด็ก จะร้องเพลงก็ต้องฟังเพลงเสียก่อน ในระหว่างฟังเพลงก็ให้เด็กเคาะจังหวะประกอบ เพื่อให้ เกิดความเข้าใจในจังหวะ อันเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยกำหนดการร้องเพลงให้ช้า เร็ว ตามทำนอง และจังหวะ แล้วจึงร้องและทำจังหวะไปพร้อม ๆ กัน การทำท่าทางประกอบเพลงหรือจังหวะ มีความสำคัญกับเด็กมาก เพราะเด็กจะได้มีโอกาสเคลื่อนไหวร่างกาย ทำท่าทางอันเป็นความ ต้องการขั้นพื้นฐานที่สำคัญของเด็ก ซึ่งจะช่วยให้เด็กได้เกิดความเบิกบานใจในการแสดงออก และยังช่วยการพัฒนาาร่างกายของเด็กได้เป็นอย่างดี

กิจกรรมที่จัดขึ้นสำหรับเด็กระดับประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 จะไม่เน้นทักษะในการปฏิบัติมากนัก จึงได้ใช้วิธีการนำเข้าไปบูรณาการในหัวเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้เด็กเกิดความรู้ ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น และเพื่อลดความยากของเนื้อหา และลดทักษะที่น้อยลง เช่น ให้เด็กร้องเพลงที่เกี่ยวกับสัตว์ ทำท่าทางและเคลื่อนไหวร่างกายเลียนแบบสัตว์ต่าง ๆ ที่เคยพบเห็น โดยนำเข้าไปบูรณาการกับเรื่องของสัตว์ ซึ่งจะช่วยให้เด็กเกิดความเข้าใจในรูปร่าง ลักษณะการเคลื่อนไหว การส่งเสียงของสัตว์ ด้วยการร้องเพลง ทำท่าทางประกอบทำให้เกิดความเพลิดเพลินสนุกสนาน และเรียนรู้ชีวิตของสัตว์ไปพร้อมกัน การสอนให้มีความสัมพันธ์และเกี่ยวเนื่องกันในลักษณะนี้ จะช่วยให้เด็กมองเห็นและเข้าใจในสิ่งที่เรียนได้ดียิ่งขึ้น

การสอนนาฏศิลป์ ควรจัดให้มีการเรียนการสอนในลักษณะกระบวนการกลุ่มใหม่มากที่สุด เพื่อให้เด็กได้เรียนรวมกัน คิดรวมกัน ช่วยเหลือกันให้เด็กช่วยกันฝึก ช่วยหาขอบกรอบ ช่วยกันปรับปรุงแก้ไข อันเป็นการฝึกให้เด็กได้ปฏิบัติตนในสังคมย่อย ๆ ของเด็ก เพื่อนำไปสู่การพัฒนาลักษณะนิสัยในด้านต่าง ๆ การฝึกปฏิบัตินั้นเริ่มต้นด้วยการดูรูปแบบที่กำหนดให้ โดยฝึกให้เด็กสังเกตท่าทาง จังหวะ ความสัมพันธ์และความสอดคล้องผสมกลมกลืน และความพร้อมเพรียง เพื่อให้เห็นสิ่งที่ถูกต้องในเบื้องต้นเสียก่อน โดยฝึกตามรูปแบบที่กำหนดให้ แล้วให้อภิปรายซักถามศึกษาค้นคว้าหาสาเหตุที่สามารถฝึกปฏิบัติได้ และการฝึกปฏิบัติไม่ได้ ทำอย่างไรจึงจะฝึกปฏิบัติได้ ช่วยกันให้ข้อเสนอแนะ หาวิธีการแก้ไขและปรับปรุงการปฏิบัติให้ดีขึ้น การแบ่งกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมมีการสับเปลี่ยนบุคคลในกลุ่ม เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสอยู่ในกลุ่มย่อยกับเพื่อนทุก ๆ คน และให้เด็กได้มีโอกาสสังคมกับคนอื่น ๆ อย่างทั่วถึง

เมื่อมีการเรียนการสอนเป็นกลุ่ม เพื่อพัฒนาลักษณะนิสัยจากการอยู่และเรียนรวมกันแล้ว การประเมินผลก็ควรจะทำในลักษณะกลุ่มด้วย ลักษณะนิสัยสำคัญที่จะวัดและประเมินผลเป็นอันดับแรกก็คือ ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ความกล้าแสดงออกในการแสดงกิจกรรมนั้น ๆ อย่างผสมกลมกลืน ส่วนทักษะหรือความถูกต้อง ควรจัดลำดับความสำคัญเอาไว้รองลงมา การแสดงด้วยท่าทางยิ้มแย้มแจ่มใส ไม่ขัดเขินเกรงเกรียงไกรเป็นสิ่งที่จะต้องพึงประสงค์ในกิจกรรมนาฏศิลป์ ทักษะหรือความถูกต้อง เป็นสิ่งที่ต้องสะสมเพิ่มพูน และฝึกฝนในขั้นที่สูงขึ้นตามพัฒนาการของร่างกายและความพร้อมของเด็ก

กิจกรรมนาฏศิลป์เรื่อง "รำวงมาตรฐาน"

รำวงมาตรฐาน เป็นการละเล่นที่มีมาช้านาน ดังที่ กรมศิลปากร (2514 : 7 - 9) ได้กล่าวถึง รำวงมาตรฐานว่า

"รำวง" มีกำเนิดมาจากรำโชน ซึ่งเป็นการละเล่นพื้นเมืองของชาวไทยที่นิยมเล่นกันในฤดูเทศกาลของท้องถิ่นบางจังหวัด คำว่า "รำโชน" สันนิษฐานว่า เรียกชื่อจากการเลียนเสียงตามเครื่องดนตรีประกอบจังหวะที่ใช้เป็นหลัก คือ "โชน" ซึ่งตีเป็นลำนำเสียง

"ปะ โชน ปะ โชน ปะ โชน โชน"

เครื่องดนตรีที่ใช้ในการรำโชน ได้แก่ ฉิ่ง กรับ และโชน

ลักษณะการรำโชนนั้นเป็นการรำคู่ระหว่างชายกับหญิง ให้เข้ากับจังหวะโชน โดยไม่มีท่ารำกำหนดเป็นแบบแผนตายตัว

ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 รำโชนได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย จึงมีผู้ประพันธ์ลำนำเพลงและบทร้องประกอบการรำขึ้น นิยมนำไปเล่นกันแพร่หลายตามจังหวัดอื่น ๆ บทร้องอาจมีหลายลักษณะเริ่มตั้งแต่บทชมโฉม เกี่ยวพาราสี บทสัพยอกหยอกเย้า และบทพรอคพรำรำลาจากกัน

ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 (พ.ศ. 2484 - 2489) ประชาชนในจังหวัดพระนคร และธนบุรี ปัจจุบันคือ กรุงเทพมหานคร พากันนิยมเล่นรำโชนทั่วไป รัฐบาลสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้มีวัตถุประสงค์ที่จะเชิดชูศิลปะการเล่นรำโชนให้มีระเบียบเป็นแบบแผนอันดีงามตามแบบนาฏศิลป์ไทย จึงมอบให้กรมศิลปากรพิจารณาปรับปรุงการเล่นรำโชน เมื่อ พ.ศ. 2487 กรมศิลปากรจึงสร้างบทร้องประกอบการรำขึ้นใหม่ 4 บท คือ

1. เพลงงามแสงเดือน
2. เพลงชาวไทย
3. เพลงรำมาขิมารำ
4. เพลงคืนเดือนหงาย

โดยการปรับปรุงทำนองเพลงและเครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการเล่น พร้อมทั้งจัดทำรำไท่ลุงดงาม ถูกดัดแปลงตามแบบฉบับนาฏศิลป์ไทย คือ ใช้แม่ท่อนในการรำแม่บท เช่น ทาสอดสร้อยมาลา ทาสักเป้งผัดหน้า เป็นต้น มากำหนดให้ไว้เป็นแบบฉบับทำรำมาตรฐาน และเปลี่ยนชื่อที่เรียกว่า "รำไท่" มาเป็น "รำวง" โดยเหตุผลที่ว่า ผู้เล่นรำกันเป็นวงนั่นเอง

ผู้ประพันธ์ท่อนทั้ง 4 เพลงของกรมศิลปากร คือ จมื่นมานิตยน์เรศ (เฉลิม เทวตันท) ขณะนั้นดำรงตำแหน่งหัวหน้ากอง กองการสังคีต ผู้ปรับปรุงทำนองเพลง คือ นายมนตรี ตราโมท หัวหน้าแผนกดุริยางค์ไทย สำหรับผู้ประพันธ์ทำรำ คือ หม่อมตวน (นางศุภลักษณ์ ภัทรนาวิก) นางมัลลีย์ กงประภัสร์ และนางลมูล ยมะคุปต์

ต่อมาท่านผู้หญิงละเอียด หิมูลสงคราม ได้แต่งบทร้องที่ใช้ประกอบการรำวงเพิ่มขึ้นอีก 6 บท ได้แก่

1. เพลงคอกไม้ของชาติ
2. เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ
3. เพลงบุษานักรบ
4. เพลงหญิงไทยใจงาม
5. เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า
6. เพลงยอดชายใจหาญ

เพื่อให้ประชาชนชาวไทยได้รำกันอย่างแพร่หลายและมีแบบแผนอันเดียวกัน กรมศิลปากร จึงได้เรียกชื่อการรำนี้ว่า "รำวงมาตรฐาน"

ลักษณะการแต่งกาย

การแต่งกายที่นิยมใช้ในการแสดงรำวงมาตรฐานมี 3 แบบ คือ

1. การแต่งกายแบบพื้นบ้าน
2. การแต่งกายแบบไทยนิยม
3. การแต่งกายแบบสากลนิยม

เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงประกอบ

ใช้เครื่องดนตรีไทย และเครื่องดนตรีสากล

โอกาสที่ใช้ในการแสดง

แสดงในงานรื่นเริงต่าง ๆ หรือแสดงในโอกาสต้อนรับแขกต่างบ้านต่างเมือง หรือพระราชทานคันทะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเพวีคีทัศน์การสอน

ความหมายของเพวีคีทัศน์

คำว่า เพวีคีทัศน์ เป็นศัพท์บัญญัติของราชบัณฑิตยสถานที่กำหนดให้ หมายถึง เครื่องบันทึกภาพโทรทัศน์ หรือที่เรียกกันทั่ว ๆ ไปว่า เครื่องวีดีโอเทป ถ้าเป็นเทปบันทึกภาพก็จะเรียกตามศัพท์บัญญัติของราชบัณฑิตยสถานว่า เพวีคีทัศน์ โดยมีผู้อธิบายและให้ความหมายของเพวีคีทัศน์ไว้อย่างหลายท่าน และจิรพรรณ ฬีรุฬ (2533 : 8) ได้สรุปว่า เพวีคีทัศน์ หมายถึง สารส่งเคราะห์ที่เคลือบด้วยสารแม่เหล็ก สามารถบันทึกสัญญาณภาพและเสียงได้ โดยผ่านกล้องโทรทัศน์ โดยใช้เครื่องบันทึกภาพหรือจากเครื่องรับโทรทัศน์โดยตรง แล้วสามารถนำมาเล่นกลับ หรือถ่ายทอดออกมาได้โดยเครื่องบันทึกภาพ ซึ่งเครื่องบันทึกภาพจะทำให้ปรากฏภาพและเสียงที่เครื่องรับโทรทัศน์

คุณค่าของเพวีคีทัศน์การสอน

นับตั้งแต่เพวีคีทัศน์ได้เข้ามามีบทบาทในวงการสื่อ สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ได้ให้ความสนใจและนำเพวีคีทัศน์มาใช้มากขึ้น จึงนับว่า เพวีคีทัศน์การสอนมีคุณค่าต่อการศึกษาอย่างยิ่ง พินิต วัลลิโธ (2520 : 11) ได้กล่าวถึงคุณค่าของเพวีคีทัศน์การสอน ไว้ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือที่เข้าถึงคนหมู่มากได้พร้อม ๆ กันโดยสะดวกและประหยัด
2. เป็นการผสมผสานที่ดียิ่งระหว่างวิทยุกับเพวีคีทัศน์

3. เป็นเครื่องมือที่เอื้อประโยชน์ของการเรียนรู้หลายประการ เพราะเทปวีดีทัศน์สามารถเสนอความคิด สร้างทัศนคติ ให้ข่าวสารโดยที่ผู้รับไม่จำเป็นต้องมีความสามารถทางภาษาอย่างสูง หรือต้องอยู่ในเหตุการณ์ด้วย
4. เป็นการขยายความสามารถส่วนตัวของครูที่เก่ง ๆ หรือผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะให้ถึงผู้รับได้มาก ๆ
5. มีความเป็นปัจจุบันทันด่วน ทำให้ผู้รับสนใจมาก ย่อมก่อให้เกิดการเรียนรู้สูง
6. สามารถนำอุปกรณ์อื่น ๆ เช่น ของจริง รูปภาพ ภาพยนตร์ ฯลฯ มาใช้ร่วมกับเทปวีดีทัศน์ได้สะดวก และการใช้อุปกรณ์หลายอย่างร่วมกันนี้ ผู้เรียนย่อมเกิดการเรียนรู้ได้ดี
7. การวิจัยพบว่า เทปวีดีทัศน์ใช้สอนหลักการ ความคิดรวบยอดและกฎเกณฑ์ได้ดีที่สุด

ไพฑูริย์ จันทยศ (2526 : 42) ได้กล่าวถึงคุณค่าของเทปวีดีทัศน์ที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนว่า ค่าใช้จ่ายในการที่จะผลิตเป็นเทปวีดีทัศน์ที่จะนำมาใช้ในโรงเรียนนั้นไม่ได้แพงมากนัก ภาพยนตร์ที่ดี ๆ มีสารก็สามารถยืมมาบันทึกได้เอง การถ่ายทำจากของจริงก็ทำได้สะดวกไม่ต้องล้างฟิล์มเหมือนภาพยนตร์ ประโยชน์ที่จะได้จากการใช้เทปวีดีทัศน์ในการเรียนการสอนก็คือ นักเรียนได้เห็นทั้งภาพและได้ยินทั้งเสียงเหมือนภาพยนตร์หรือโทรทัศน์ ซึ่งจะมีส่วนเราใจและให้ความเข้าใจได้มากกว่าฟังครูบรรยาย เพราะภาพและเสียงที่ปรากฏทำให้นักเรียนไม่เบื่อ

เปรี๊ญ ภุมท (2515 : 3 - 4) ได้กล่าวถึงคุณค่าของเทปวีดีทัศน์ในด้านการสาธิตอย่างได้ผล เพราะสามารถให้นักเรียนเห็นในสิ่งที่ควรเห็น และยังจำกัดความผิดพลาดในการสาธิตได้โดยใช้เทปวีดีทัศน์บันทึกภาพไว้อวดหน้า

เทปวีดีทัศน์การสอน จึงจัดว่าเป็นสื่อที่มีบทบาทและมีความต่อการศึกษายังยิ่งสามารถพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในด้านการเรียนรู้ ทั้งนี้เพราะเทปวีดีทัศน์เป็นสื่อที่หาได้ง่าย ประหยัด สามารถเสนอเรื่องราวและทักษะการปฏิบัติได้เป็นอย่างดี

การผลิตเพวีตีทัศน์การสอน

ในการผลิตเพวีตีทัศน์การสอนให้มีคุณภาพนั้น จะต้องมีส่วนขั้นตอนในการผลิตที่ดี
พินิต วัฒน (2520 : 19 - 20) ได้เสนอขั้นตอนในการผลิตเพวีตีทัศน์ว่า จะต้องมีการ
วิเคราะห์และกำหนดสิ่งต่อไปนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายของบทเรียนให้ชัดเจน
2. กำหนดเนื้อหาให้ครอบคลุมและตอบสนองจุดมุ่งหมาย
3. วิเคราะห์ผู้เรียนเกี่ยวกับวัย ความสามารถ ความรู้พิเศษ ความสนใจ
พื้นฐานทางวัฒนธรรม และอื่น ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการผลิตบทเรียนที่เหมาะสม
4. การเลือกครู ต้องเลือกอย่างพิถีพิถัน โดยปกติจะเลือกครูที่สอนเก่ง แต่ต้องระวัง
เพราะครูที่สอนเก่งนั้น บางครั้งอาจสอนได้ไม่ดีเท่าการสอนหน้าห้อง นอกจากนี้บุคลิกลักษณะ
ของครูต้องเหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาที่สอนด้วย การคัดเลือกครูที่จะสอนบทเรียนทางเพ
วีตีทัศน์จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง

เมื่อกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหา ผู้เรียน และคัดเลือกผู้สอนแล้ว จะต้องดำเนินการ
ต่อไปนี้

1. กำหนดขั้นตอนของการสอน
2. จัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับบทเรียนให้ครบถ้วน
3. เตรียมเอกสารประกอบบทเรียน

ในการเขียนบทเพวีตีทัศน์ จะต้องมีการตรวจสอบความถูกต้องและแน่นอน เพื่อสะดวก
ในการผลิตรายการจริง และความถูกต้องในเชิงวิชาการ เพื่อให้ได้บทเรียนเพวีตีทัศน์ที่มี
คุณภาพดี ควรมีการซ้อมสอนเสียก่อน เมื่อมั่นใจแล้วจึงค่อยบันทึกเพวีตีทัศน์ และเมื่อบันทึก
เสร็จควรจะประเมินผล เพื่อแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง จากนั้นจึงนำไปทดสอบประสิทธิภาพใน
สถานการณ์เรียนของผู้เรียน เป็นการทดสอบภาคสนามเพื่อประเมินว่า บทเรียนที่ผลิตขึ้นนี้มี
คุณภาพเพียงใด จากนั้นจึงเก็บบทเรียนไว้เป็นต้นฉบับสำหรับการบันทึกซ้ำ (Duplicate)

เป็นเทปวีดีทัศน์ (Video Tape) สำหรับถ่ายทอดต่อไป

การวางแผนและขั้นตอนการผลิตรายการเทปวีดีทัศน์

ก่อนที่จะลงมือผลิตรายการเทปวีดีทัศน์ ขึ้น คลายปาน (2528 : 20 - 22) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจะมีการวางแผนและมีขั้นตอนการผลิต ดังต่อไปนี้

การวางแผนการผลิตรายการเทปวีดีทัศน์ จะต้องคำนึงถึง

1. เนื้อหา
2. เวลา
3. ค่าใช้จ่าย

1. เนื้อหา เตรียมเรื่องที่จะนำมาผลิตรายการ ต้องคำนึงถึง
 - 1.1 เรื่องที่นำมาผลิตรายการ เราต้องการสอนอะไร ให้กับผู้ดูระดับไหน
 - 1.2 วัตถุประสงค์ของการใช้รายการเทปวีดีทัศน์ และกลุ่มเป้าหมาย
 - 1.3 เราต้องการเน้นอะไร รวมถึงการประเมินผลของรายการที่เสนอ
2. เวลา กำหนดระยะเวลาที่มีความสำคัญมากในการผลิตรายการเทปวีดีทัศน์
 - 2.1 กำหนดระยะเวลาในการผลิตรายการสำเร็จเรียบร้อย
 - 2.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการผลิตรายการทั้งหมด ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จ
 - 2.3 เวลาของรายการมีความยาวมากน้อยเพียงใด
3. ค่าใช้จ่าย ปัจจุบันในการดำเนินงานทุกอย่างขึ้นอยู่กับงบประมาณ การผลิตรายการเทปวีดีทัศน์ก็มีลักษณะเช่นเดียวกัน คือ จะต้องคำนึงถึง
 - 3.1 งบประมาณค่าใช้จ่ายในการผลิตรายการเทปวีดีทัศน์ มีมากน้อยเพียงไร
 - 3.2 เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการถ่ายทำเทปวีดีทัศน์ มีมากน้อยเพียงไร
 - 3.3 บุคลากรที่จะมาทำงานมีจำนวนเท่าไร

ขั้นตอนการผลิตรายการเพวีดีทัศน์

เพื่อให้การดำเนินงานในการผลิตรายการเพวีดีทัศน์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีปัญหาน้อย จะต้องดำเนินงานตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ คือ

1. การวางแผน กำหนดวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมายของผู้ชม
2. รวบรวมข้อมูล จะต้องรวบรวมเอกสาร ข้อมูลหลาย ๆ ด้าน ซึ่งมีขอบข่ายกว้างขวางและเจาะลึก ซึ่งมีทั้งคุณภาพและประสิทธิภาพ
3. คัดเลือกเอกสาร ในระบับการผลิตรายการจะต้องเลือกเอกสารที่เกี่ยวข้องและตรงจุดที่ทำ
4. การเขียนบท เตรียมเนื้อเรื่องที่จะนำไปเขียนบทถ่ายทำเพวีดีทัศน์แต่เนิ่น ๆ
5. เตรียมการบันทึกเพวีดีทัศน์ จัดทำตารางมอบหมายเจ้าหน้าที่ทำงาน และห้องถ่ายทำโทรทัศน์
6. งานด้านศิลปกรรม เตรียมการเขียนไตเติลชื่อเรื่อง การจัดฉาก
7. การถ่ายทำเพวีดีทัศน์ เตรียมการเกี่ยวกับกล้องถ่ายทำโทรทัศน์ อุปกรณ์แสงสว่าง เครื่องบันทึกเพวีดีทัศน์และเสียง
8. การตัดต่อลำดับภาพ เตรียมอุปกรณ์เครื่องตัดต่อภาพ
9. การบันทึกเสียง ดำเนินการบันทึกเสียงคำบรรยาย คนตรีประกอบและเสียงอื่น ๆ
10. เช็ครายการ เตรียมการอุปกรณ์เครื่องบันทึกเพวีดีทัศน์ เครื่องรับโทรทัศน์ เพื่อเปิดดูรายการที่ถ่ายทำและตัดต่อเสร็จแล้ว เพื่อปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่อง
11. เสนอรายการ นำเพวีดีทัศน์ที่เสร็จสมบูรณ์แล้วนำมาเปิดให้ผู้ชมดู
12. ประเมินผล ทำแบบสอบถามให้ผู้ชมประเมินผลและวิจารณ์

ตามที่กล่าวมาโดยย่อทั้ง 12 ขั้นตอน เป็นหลักกว้าง ๆ ในการวางแผนการผลิตรายการเพวีดีทัศน์ ในทางปฏิบัติจะต้องศึกษารายละเอียดและหัวข้ออย่างลึกซึ้ง

วิธีการเขียนบทถ่ายทำเทปวีดิทัศน์

การเขียนบทถ่ายทำเทปวีดิทัศน์ เป็นการเขียนชี้แจงขั้นตอนการผลิตเทปวีดิทัศน์ในรายละเอียดทั้งส่วนภาพ (Video) และเสียง (Audio) ซึ่งขั้นนี้เป็นขั้นที่ต้องใช้การสร้างจินตนาการและประสบการณ์ของผู้เขียนบทเป็นอย่างมาก ชิน กล้ายาน (2528 : 31) ได้เสนอขั้นตอนในการเขียนบทถ่ายทำเทปวีดิทัศน์ไว้ ดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลและทรัพยากรที่จะนำมาทำรายการ
2. คัดเลือกเนื้อหาให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของรายการ
3. กำหนดรายละเอียดในบทเทปวีดิทัศน์ตามความสามารถของอุปกรณ์ที่มีอยู่ รวมทั้งงบประมาณ และเจ้าหน้าที่ที่จะทำการถ่ายทำ
4. ผู้เขียนบทจะต้องเฝ้าความรู้สึกว่าผู้ชมต้องการอะไร และจะต้องสนองตอบอย่างไร
5. ความต่อเนื่องของเนื้อหา เป็นสิ่งจำเป็นที่ทำให้ผู้ชมคอยติดตามรายการ
6. ภาพและคำบรรยาย จะต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน
7. ข้อความที่ใช้เขียนบทถ่ายทำเทปวีดิทัศน์ จะต้องใช้ประโยคง่าย ๆ สั้น ๆ แต่สื่อความหมายได้ดี และเขียนให้อ่านง่าย
8. แทรกข้อคิดเห็น เพื่อให้ผู้ชมมีส่วนร่วม
9. บทเทปวีดิทัศน์จะต้องดึงดูดความสนใจและชวนใจให้ผู้ชมติดตามรายการ

1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ

ความหมายของความสนใจ

ไคมีนการศึกษาและนักจิตวิทยา ได้ให้ความหมายของความสนใจไว้ต่าง ๆ กัน เช่น

คิวอี้ (Dewey. 1959 : 66) กล่าวว่า ความสนใจ คือ ความรู้สึกหรือความพอใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แนวความคิดใดแนวความคิดหนึ่ง หรือกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง

นันทลีย์ (Nunnally. 1970 : 415) ได้สรุปว่าความสนใจ หมายถึง ความชอบในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งโดยเฉพาะ

กู๊ด (Good. 1973 : 311) กล่าวถึงความสนใจว่า เป็นความรู้สึกชอบที่คนเราแสดงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งความรู้สึกนี้อาจมีชั่วคราวหนึ่ง หรืออาจมีถาวรตลอดไปได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความอยาก رؤยอยากเห็นของบุคคลนั้น โดยมีอิทธิพลจากประสบการณ์ของเขาเอง

เพจ และมาร์แชล (Page and Marshall. 1977 : 181) ได้สรุปว่า ความสนใจหมายถึง ความประสงค์ที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมที่เหมาะสมบางอย่าง และนักการศึกษาถือว่าความสนใจของนักเรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่ง ในการพัฒนาหลักสูตรสำหรับในทางจิตวิทยา เพจกล่าวเสริมว่า ความสนใจเป็นอาการที่จิตใจเพ่งเล็งกับการเลือกกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง หรืออาการสนุกเพลิดเพลินในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งวัดได้จากแบบวัดความสนใจ

กมลรัตน์ หล้าสงฆ์ (2528 : 233) ได้กล่าวว่า ความสนใจเป็นความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งหนึ่ง ซึ่งความสนใจของแต่ละบุคคลจะแตกต่างกัน ก็เนื่องมาจากองค์ประกอบสำคัญ ๆ คือ ความต้องการ ความถนัด และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในสังคมที่แตกต่างกัน

ชวลิต สูงใหญ่ (2530 : 43) กล่าวว่า ความสนใจ คือ การแสดงออกซึ่งความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมในการประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ รู้สึกเอาใจใส่มองเห็นความสำคัญ มีการรับรู้ และมีการตอบสนองต่อการรับรู้แล้วเกิดการยอมรับคุณค่าในที่สุด

ภิญโญ มนุศิษฐ์ (2530 : 26) ได้กล่าวว่า ความสนใจ หมายถึง ความรู้สึกรักหรือชอบ และเอาใจใส่ในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือได้ประสบพบเห็นในการทำงาน มีความรู้สึกอยากเข้าร่วมกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งด้วยความตั้งใจ เป็นสิ่งที่ช่วยให้การทำงานของบุคคลสำเร็จตามประสงค์

จากความหมายของความสนใจดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่าความสนใจ หมายถึง ความรู้สึกรักหรือชอบของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งความรู้สึกนั้นจะส่งผลทำให้บุคคลเอาใจใส่กระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมในการประกอบกิจกรรม และเกิดความพร้อมที่จะกระทำกิจกรรมให้บรรลุถึงจุดหมาย

ลักษณะของความสนใจ

วินิชิ บรรจง และคนอื่น ๆ (2516 : 33) ได้สรุปลักษณะของความสนใจไว้ เพื่อเป็นข้อสังเกตในการที่จะพัฒนาความสนใจให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งเป็นองค์ประกอบให้เกิดความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. ความสนใจเป็นความรู้สึก หรือเจตคติที่เข้มข้นอยู่ในวงแคบ คือ คนเราจะต้องมีความสนใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นอย่าง ๆ ไป
2. ความสนใจเป็นเรื่องของบุคคล คนหนึ่งอาจมีความสนใจต่อสิ่งหนึ่ง แต่คนอื่นอาจจะไม่สนใจสิ่งนั้นเลยก็ได้
3. ความสนใจทำให้เราเอาใจใส่จดจ่อต่อสิ่งที่ตนสนใจ
4. เมื่อเกิดความสนใจต่อสิ่งใดแล้ว ตนย่อมมีความมุ่งหมายอย่างใดอย่างหนึ่งต่อสิ่งนั้น เช่น ต้องการอยากรู้ให้มากขึ้น ต้องการทำ เป็นต้น
5. ตนย่อมมีความมุ่งมั่นที่จะทำให้สำเร็จตามความมุ่งหมาย ถ้าคนนั้นมีความสนใจต่อสิ่งนั้น

ทวี ทอแก้ว และอบรม สนิทบาล (2517 : 61) ได้เพิ่มลักษณะบางอย่างนอกเหนือจากของวินิชิ บรรจง และคนอื่น ๆ ไว้ดังนี้

1. ความสนใจเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นในบุคคล เนื่องจากถูกชักนำโดยสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ
2. ความสนใจของแต่ละบุคคลมีความเข้มข้นแตกต่างกัน
3. ความสนใจที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งย่อมเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์
4. บุคคลย่อมมีความสนใจต่อสิ่งต่าง ๆ แตกต่างกันไป
5. ความสนใจอาจเป็นความรู้สึกชั่วขณะหรือตลอดไปได้

องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ

ความสนใจในสิ่งต่าง ๆ ของคนเราโดยทั่วไปมีไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมที่

เกี่ยวข้องกับบุคคลนั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการศึกษา เศรษฐกิจ และสังคม รวมถึงบุคลิกภาพของบุคคล เช่น อายุ เพศ ระดับสติปัญญา ความสามารถทางร่างกาย ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสนใจทั้งสิ้น ดังที่ บงกช สัมพันธ์ (2529 : 48) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสนใจว่า

1. ความสนใจนั้นเกิดขึ้นจากความพร้อม ความต้องการ และอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม
2. ความสนใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นเรื่องแต่ละบุคคลโดยเฉพาะ คนทุกคนจะมีความสนใจในสิ่งต่าง ๆ แตกต่างกัน
3. ความสนใจนี้มีความสัมพันธ์อย่างสูงกับสุขภาพของร่างกาย เด็กจะสนใจสิ่งใดเป็นระยะสั้นหรือยาว ย่อมขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ของร่างกาย
4. ความสนใจเฉพาะอย่างนั้น อาจเปลี่ยนไปตามวัยและเวลาของแต่ละบุคคล แต่แบบแผนของความสนใจค่อนข้างคงที่ ทำให้การวัดความสนใจช่วยทำนายความสนใจอนาคตของคนได้
5. ความสนใจมีความสัมพันธ์อย่างสูงกับสภาพทางจิตใจ และเชาวน์ปัญญาของบุคคล ผู้ที่มีระดับของเชาวน์ปัญญาค่ำ จะสนใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่มากอย่างและไม่สลับซับซ้อนนัก ผิดกับผู้ที่มีระดับของเชาวน์ปัญญาสูง มักจะสนใจหลายอย่าง ๆ ในเวลาเดียวกันและเป็นเรื่องที่สลับซับซ้อนมาก
6. ความสนใจมีความสัมพันธ์อย่างสูงกับพื้นฐานทางประสบการณ์ของเด็ก เด็กจะสนใจเรื่องใด เด็กจำเป็นต้องมีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้นพอสมควร ถ้าเด็กขาดประสบการณ์เด็กอาจไม่สนใจเป็นแต่เพียงอยากรู้อยากเห็นชั่วคราวแล้วก็เลิกความสนใจไป

การสร้างความสนใจ

สุนีย์ อีรดากร (2525 : 160 - 161) ได้เสนอแนะวิธีสร้างความสนใจได้ดังนี้

1. ทำความรู้จักเด็กแต่ละคนให้ดี ศึกษาความต้องการ ความสนใจของเขา เพื่อจะได้นำสิ่งนั้นมาสร้างความสนใจให้แก่เด็กได้เหมาะสม

2. ก่อนสอนเรื่องใดควรสร้างความรู้พื้นฐานให้เด็กเสียก่อน
3. จัดบทเรียนให้เหมาะสมกับความถนัด ความสามารถของเด็ก ไม่ให้ยากหรือง่ายจนเกินไป เพื่อไม่ให้เด็กเกิดความรู้สึกท้อถอยในบทเรียน
4. จัดกิจกรรมให้เด็กได้ทำงานสำเร็จบ้าง เพราะความสำเร็จในการทำงานจะเป็นสิ่งช่วยให้เด็กเกิดความสนใจในการเรียน
5. ชี้แจงให้เด็กเห็นความก้าวหน้าของตนเอง
6. การสอนต้องให้เด็กทราบเนื้อหา และจุดมุ่งหมายของบทเรียน
7. จัดสภาพห้องเรียน กระบวนการเรียนให้เด็กมีความรู้สึกสนใจ สนุกสนานและตื่นตัวในการเรียนอยู่เสมอ
8. ในการสอนแต่ละครั้ง ครูควรจัดอุปกรณ์การสอนที่เหมาะสมกับเรื่องที่จะสอน เพื่อเป็นการสร้างความสนใจ และทำให้เด็กเกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียน
9. จัดให้เด็กได้เรียนรู้โดยการกระทำให้มากที่สุด
10. จัดบทเรียนให้มีความหมายต่อชีวิตของเด็ก เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

การวัดความสนใจ

การวัดความสนใจให้ได้ผลถูกต้องที่สุดนั้นกระทำได้ยาก เพราะความสนใจของแต่ละบุคคลจะแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่าง เช่น อายุ เพศ สติปัญญา สิ่งแวดล้อม พัฒนาการทางร่างกาย สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

ซูเปอร์ (Super. 1949 : 377 - 378) ได้แบ่งความสนใจออกเป็น 4 ชนิด ดังนี้

1. ความสนใจที่ประเมินด้วยการตอบคำถาม (Expressed Interests) เป็นการแสดงออกถึงความสนใจในสิ่งต่าง ๆ เช่น กิจกรรม การงานหรืออาชีพต่าง ๆ เป็นความสนใจเฉพาะอย่าง ซึ่งประเมินได้จากการตอบคำถาม

2. ความสนใจที่แสดงออกด้วยการกระทำ (Manifest Interests) เป็นการแสดงออกถึงความสนใจ โดยการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น ๆ

3. ความสนใจที่ประเมินด้วยแบบทดสอบ (Test Interests) เป็นการแสดงออกถึงความสนใจในข้อมูลและรายละเอียดในเรื่องนั้น ๆ โดยเฉพาะ ซึ่งประเมินได้จากการใช้แบบทดสอบ

4. ความสนใจที่ประเมินด้วยแบบสำรวจ (Inventeried Interests) เป็นการแสดงออกถึงความสนใจในด้านอาชีพต่าง ๆ เป็นการแนะแนวทางหรือการตัดสินใจเลือกอาชีพนั้น ๆ ซึ่งประเมินได้จากการใช้แบบสำรวจ

เคอล็อก (Kurlock. 1955 : 189 - 192) ได้เสนอวิธีวัดความสนใจไว้ 3 วิธี ดังนี้

1. ใช้แบบสอบถามความสนใจ (Interests Inventoried) แบบวัดความสนใจประกอบด้วยข้อความชุดหนึ่งสำหรับให้แต่ละบุคคลแสดงความรู้สึกชอบ หรือไม่ชอบ ต่อข้อความต่าง ๆ เหล่านั้น

2. ใช้แบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Questionnaires) โดยให้แต่ละบุคคลมีอิสระที่จะตอบคำถามต่าง ๆ ได้ตามความรู้สึกที่แท้จริงของตน

3. ใช้แบบสัมภาษณ์ (Interviews) ซึ่งจะช่วยให้ผู้สัมภาษณ์ได้สังเกตเห็นพฤติกรรมของผู้ถูกสัมภาษณ์ได้

ในการวัดความสนใจ เราสามารถวัดได้หลายวิธี การจะนำวิธีใดวิธีหนึ่งไปใช้กับใคร ในสถานการณ์แบบใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้ที่จะนำไปใช้ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสังเกตความสนใจ ทั้งนี้เพราะวิชาญาณศิลป์ เรื่อง "ร่างวมาตรฐาน" เป็นวิชาที่เน้นทักษะการปฏิบัติ ดังนั้น การวัดความสนใจในการเรียนจึงต้องใช้การสังเกตพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรม ในการปฏิบัติงานรายสัปดาห์ การร้อง และการร่ำของนักเรียนเป็นสำคัญ แบบสังเกตความสนใจจึงนับว่ามีความเหมาะสมมากที่สุด

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาคนควา

2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทปวีดิทัศน์การสอน

งานวิจัยต่างประเทศ

ได้มีผู้สนใจศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเทปวีดิทัศน์การสอนไว้ ดังนี้

การ์เนอร์ (Carner. 1962 : 118) ได้ประเมินผลการสอนอ่านทางเทปวีดิทัศน์ระบบวงจรปิด โดยทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนคอร์ทแลนด์ (Cortland Public School) นักเรียนเหล่านี้ได้เรียนวิธีอ่านจากเทปวีดิทัศน์ทุกวัน เพื่อฝึกฝนทักษะในการอ่าน และให้เข้าใจคำศัพท์ ผลปรากฏว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านที่อยู่ในระดับต่ำ ได้รับความรู้ในการอ่านมากขึ้นกว่าการเรียนในชั้นธรรมดา

ฟิสเชอร์ (Fisher. 1977 : 216) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ผลของการใช้เทปวีดิทัศน์ในการสอนทักษะการอ่านและการเรียนรู้จังหวะการเคลื่อนไหว โดยศึกษากับนักเรียนชายและหญิง อายุประมาณ 10 - 13 ปี จำนวน 60 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 ให้เรียนโดยการสาธิตด้วยเทปวีดิทัศน์

กลุ่มที่ 2 ให้เรียนโดยการสาธิตโดยครู

ทักษะที่สอน คือ การอ่านแบบธรรมชาติ ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่มมีพัฒนาการเรียนรู้ดีขึ้น มีการเรียนรู้ทักษะที่สอนและมีทักษะความเร็วในการอ่านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชาวซวอลเดอร์ (Schwarzwaldner. 1960 : 1 - 29) ได้สำรวจว่า การใช้เทปวีดิทัศน์ประกอบการสอนจะเพิ่มพูนความรู้ให้แก่เด็กหรือไม่ โดยศึกษากรณีต่าง ๆ ในการจัดการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ทางเทปวีดิทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลปรากฏว่า เทปวีดิทัศน์ได้ช่วยแบ่งเบาภาระครูที่สอนในชั้นเรียนธรรมดา ในด้านการจัดหาอุปกรณ์ต่าง ๆ ไปได้มาก และทัศนวัสดุที่เทปวีดิทัศน์ใช้ประกอบการสอน เขาสรุปผลว่า นักเรียนที่เรียนรู้จาก

เพื่่วีตัทัศัณั้ไ้ร้บัควมรู้มกกว่่านักเรียนที่เรียนในชั้นเรียนธรรมา

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับเพื่่วีตัทัศัณั้การสอนดั่งกล่าวมาแล้่วข้างต้น แล้สงให้ทราบว่่า เพื่่วีตัทัศัณั้สามารถนำาไ้ใช้ในการเรียนการสอนวิชาทักษะการปฏิบัติไ้เป็นอย่่างดี แล้ทำาให้ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างจากการสอนแบบปกติ

งานวิจัยในประเทศ

จากการศึกษางานวิจัยพบว่า ไ้มีผู้ศึกษาวิจัยเพื่่วีตัทัศัณั้การสอนไว้ ดั่งนี้

บังเอิญ โอวาท (2528 : 37) ไ้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้คานพุทธนิสัย จากการไ้ใช้เพื่่วีตัทัศัณั้ที่มีการนำาเรีองแบบต่าง ๆ คือ แบบนำาเรีองด้วยภาพเคลื่อนไหวปกติ ภาพเคลื่อนไหวแล้่วหยุดนิ่งอย่่างที่ และภาพนิ่ง กลุ่มตัวอย่างเป็นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จำนวน 120 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองไม่แตกต่างกัน

ไพศาล ช่วยชูหนู (2528 : 31) ไ้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลัก การวิทยาศาสตร์ของักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนวัดคัน้อยใน เขตคลังชั้น กรุงเทพมหานคร จำนวน 80 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ตามความสามารถ ทางการเรียนสูงและต่ำ ทำาการทดลองโดยไ้ใช้เพื่่วีตัทัศัณั้สาธิตการทดลองกับักเรียนทำาการ ทดลองจริง ผลการทดลองปรากฏว่่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนสูง ที่ศึกษา หลักการทางวิทยาศาสตร์ โดยเรียนจากเพื่่วีตัทัศัณั้สาธิตการทดลอง สูงกว่าการเรียนโดยการ ทำาการทดลองจริง อย่่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำ ที่ศึกษา หลักการทางวิทยาศาสตร์ โดยเรียนจากเพื่่วีตัทัศัณั้สาธิตการทดลอง สูงกว่าการเรียนโดยการ ทำาการทดลองจริง อย่่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วัชร่า ช่วยออน (2530 : 43) ไ้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ทักษะวลเลย บอลของักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการสาธิตด้วยเพื่่วีตัทัศัณั้ที่เสนอภาพซ้ำาด้วยความเร็ว

12 ภาพต่อวินาที ด้วยจำนวนครั้งต่างกัน โดยทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทักษะทางกีฬาสูงและต่ำ ผลการทดลองปรากฏว่า

1. กลุ่มทดลองที่มีผลสัมฤทธิ์ทางกีฬาสูงที่เรียนจากการสาธิตด้วยเทปวีดีทัศน์ที่เสนอภาพซ้ำด้วยความเร็ว 12 ภาพต่อวินาที เสนอซ้ำสามครั้งกับเสนอซ้ำหนึ่งครั้ง มีผลการเรียนรู้ทักษะการเล่นวอลเลย์บอลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการเสนอซ้ำสองครั้งกับการเสนอซ้ำหนึ่งครั้ง และการเสนอซ้ำสามครั้ง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. กลุ่มทดลองที่มีผลสัมฤทธิ์ทางกีฬาค่ำที่เรียนจากการสาธิตด้วยเทปวีดีทัศน์ ที่เสนอภาพซ้ำด้วยความเร็ว 12 ภาพต่อวินาที เสนอซ้ำหนึ่งครั้งกับเสนอซ้ำสองครั้ง และเสนอซ้ำสามครั้ง มีผลการเรียนรู้ทักษะการเล่นวอลเลย์บอล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนการเสนอซ้ำสองครั้ง และการเสนอซ้ำสามครั้ง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. กลุ่มทดลองที่มีผลสัมฤทธิ์ทางกีฬาสูง และกลุ่มทดลองที่มีผลสัมฤทธิ์ทางกีฬาค่ำที่เรียนจากการสาธิตด้วยเทปวีดีทัศน์ที่เสนอภาพซ้ำด้วยความเร็ว 12 ภาพต่อวินาที เสนอซ้ำหนึ่งครั้ง เสนอซ้ำสองครั้ง และเสนอซ้ำสามครั้ง มีผลการเรียนรู้ทักษะการเล่นวอลเลย์บอลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการเรียนรู้ทักษะการเล่นวอลเลย์บอลของกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางกีฬาสูง ที่เรียนจากการสาธิตด้วยเทปวีดีทัศน์ ที่เสนอภาพซ้ำด้วยความเร็ว 12 ภาพต่อวินาที เสนอซ้ำด้วยจำนวนครั้งต่าง ๆ กันสูงกว่ากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางกีฬาค่ำ ในทุกกรณีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อนันต์นพ นิรมล (2531 : 32) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้กิจกรรมนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากเทปวีดีทัศน์กับการสอนปกติ ผลการศึกษาพบว่า ผลการเรียนรู้กิจกรรมนาฏศิลป์ภาคปฏิบัติของนักเรียนที่เรียนจากเทปวีดีทัศน์สูงกว่าผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนจากการสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผลการเรียนรู้ภาคความรู้ของนักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับเทปวีดีทัศน์การสอนดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า เทปวีดีทัศน์สามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอน ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบของการทดลอง การสาธิต

โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการสอนในวิชาที่เกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติ และสามารถทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างจากการสอนแบบปกติ

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ

ในระดับประถมศึกษาได้มีผู้ศึกษาความสนใจในการเรียนของนักเรียนไว้ ดังนี้

สมชัย วงษ์นายะ (2524 : 93) ได้ศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ความสนใจในวิชาคณิตศาสตร์มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กรองทอง โพธิ์ทอง (2532 : 62) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้หลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง ผลปรากฏว่า กลุ่มทดลองมีความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

ชยันต์ เพชรศรีจันทร์ (2533 : 93) ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา โดยใช้สื่อหนังสือเรียนที่ใช้ภาพเหมือนกับสื่อหนังสือเรียนที่ใช้ภาพการ์ตูน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 และเปรียบเทียบความสนใจในการอ่านระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงก่อนสอน ในกลุ่มควบคุมชายกับหญิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หลังการสอนไม่แตกต่างกันในทางสถิติ ส่วนนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงในกลุ่มทดลอง ทั้งก่อนการสอนและหลังการสอนไม่แตกต่างกันในทางสถิติ

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับความสนใจในการเรียนดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าความสนใจในการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กล่าวคือ ถ้านักเรียนมีความสนใจในการเรียนวิชาใดมาก จะทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานั้นสูงตามไปด้วย ดังนั้น ในการเรียน

การสอนจึงควรปลูกฝังให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียน เพื่อประสิทธิภาพในการเรียนและ
การทำกิจกรรมต่าง ๆ

จากการศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยทั้งหมดดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่า
เทคโนโลยีที่สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี และสามารถทำให้ผู้เรียนมีผล
สัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างจากการสอนแบบปกติ นอกจากนี้ ความสนใจในการเรียนก็เป็น
ตัวแปรหนึ่งที่จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เพราะถ้านักเรียนมีความสนใจใน
วิชาที่เรียนและสนใจในกิจกรรมการเรียนการสอน ก็ย่อมจะส่งผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ในวิชานั้น ๆ สูงตามไปด้วย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเกิดแนวคิดและความสนใจที่จะสร้างสื่อเทคโนโลยี
เรื่อง "ร่ววงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อใช้ทดลองเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนและความสนใจในการเรียนกับการสอนแบบปกติ สื่อดังกล่าวที่จะทดลองสร้างขึ้นนี้จะสามารถ
ช่วยแก้ปัญหาการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ให้แก่ครูที่ไม่มีความรู้ ความถนัดทางด้านนาฏศิลป์ ช่วย
แก้ปัญหาการขาดแคลนครูที่มีวุฒิทางด้านนาฏศิลป์โดยตรง และจะเป็นการพัฒนารูปแบบสื่อการเรียน
การสอนที่ครูสามารถนำมาใช้เป็นสื่อเสริมในการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ววงมาตรฐาน" ของนักเรียนที่สอน
โดยใช้เทคโนโลยีกับการสอนแบบปกติ แตกต่างกัน
2. ความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ววงมาตรฐาน" ของนักเรียนที่สอน
โดยใช้เทคโนโลยีกับการสอนแบบปกติ แตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. แผนแผนการทดลองและการดำเนินการทดลอง
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2535 ของโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 8 ห้องเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2535 ของโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 2 ห้องเรียน จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีขั้นตอนการสุ่ม ดังนี้

1. สุ่มกลุ่มตัวอย่างห้องเรียนมา 2 ห้อง จากจำนวนห้องเรียน 8 ห้อง โดยการจับฉลาก

2. จับฉลากแบ่งห้องเรียนที่สุ่มมาได้ เป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้อง และกลุ่มควบคุม 1 ห้อง (กลุ่มทดลอง คือ กลุ่มที่สอนโดยใช้เทปวีดีทัศน์ จำนวน 38 คน กลุ่มควบคุม คือ กลุ่มที่สอนโดยใช้การสอนแบบปกติ จำนวน 41 คน)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย

1. เทปวีดิทัศน์ สำหรับการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. แผนการสอน สำหรับการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ภาคความรู้ เรื่อง "รำวงมาตรฐาน"
4. แบบสังเกตภาคปฏิบัติวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "รำวงมาตรฐาน"
5. แบบสังเกตความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "รำวงมาตรฐาน"

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การสร้างเทปวีดิทัศน์ สำหรับการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นเทปวีดิทัศน์สำหรับการสอนในกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษารายละเอียดและจุดมุ่งหมายของเนื้อหาวิชาดนตรีและนาฏศิลป์ จากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) ตลอดจนแผนการสอนและคู่มือครูกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย วิชานาฏศิลป์ เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีอยู่ 2 เพลง คือ เพลง "รำมาชิมารำ" และเพลง "ดอกไม้ของชาติ"

1.2 แบ่งเนื้อหาที่จะนำมาใช้ทดลองสอนออกเป็น 4 บทเรียน คือ

1.2.1 บทเรียนที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับนาฏยศัพท์เบื้องต้น

1.2.2 บทเรียนที่ 2 ปฏิบัติร้องเพลง "รำมาชิมารำ" และเพลง "ดอกไม้ของชาติ"

1.2.3 บทเรียนที่ 3 ปฏิบัติรำเพลง "รำมาฆิมารำ"

1.2.4 บทเรียนที่ 4 ปฏิบัติรำเพลง "ดอกไม้ของชาติ"

1.3 วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ตามเนื้อหาแต่ละบทเรียน

1.4 เขียนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมให้สัมพันธ์กับเนื้อหาแต่ละบทเรียน

1.5 เขียนแผนการสอนตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1.6 นำแผนการสอนที่เขียนขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท และผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีและนาฏศิลป์ 3 ท่าน คือ อาจารย์พรรัตน์ หวังในธรรม อาจารย์จาตุรงค์ มนตรีศาสตร์ อาจารย์ประจำวิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร และอาจารย์อาภรณ์ มนตรีศาสตร์ ศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นผู้ตรวจแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไข

1.7 นำแผนการสอนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว มาสร้างเป็นบทเรียนเทปวีดิทัศน์ แล้วนำบทเรียนเทปวีดิทัศน์ที่สร้างขึ้นนี้ เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท และผู้เชี่ยวชาญทางดนตรีและนาฏศิลป์ 3 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านการถ่ายทำเทปวีดิทัศน์ 1 ท่าน คือ อาจารย์นริศ สุพรรณชาติ อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นผู้ตรวจสอบตลอดจนแนะนำ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.8 นำบทเรียนเทปวีดิทัศน์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วมาถ่ายทำเป็นเทปวีดิทัศน์การสอน โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญทางด้านการถ่ายทำเทปวีดิทัศน์ ดังกล่าวนำมาแล้วข้างต้น มาเป็นผู้ถ่ายทำ แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท และผู้เชี่ยวชาญทางดนตรีและนาฏศิลป์ 3 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปทดลองหาประสิทธิภาพ

1.9 นำเทปวีดิทัศน์ไปหาประสิทธิภาพ เพื่อหาข้อบกพร่องแล้วจึงนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อนำไปทดลองใช้สอนกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

การหาประสิทธิภาพของเทปวีดิทัศน์

การหาประสิทธิภาพของเทปวีดิทัศน์ ผู้วิจัยได้กำหนดการหาประสิทธิภาพตามลำดับขั้น

ดังนี้

ขั้นที่ 1 เป็นการตรวจสอบประสิทธิภาพ โดยนำเทพีวดีทัศน์การสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนอนุบาล เชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 1 คน โดยสังเกตและรวบรวมปัญหา ข้อบกพร่องเกี่ยวกับความเหมาะสมของลำดับเนื้อหา การใช้เวลา การใช้ภาษา การจัด กิจกรรม แบบทดสอบ แบบสังเกตการปฏิบัติ และแบบสังเกตความสนใจ

การทดลองหาประสิทธิภาพของเทพีวดีทัศน์กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นั้น ผู้วิจัย ได้ดำเนินการทดลอง โดยให้นักเรียนเริ่มการเรียนการสอนด้วยเทพีวดีทัศน์ บทเรียนที่ 1 เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนที่ 1 แล้ว ให้นักเรียนทำกิจกรรมเสริมความรู้ความเข้าใจของ บทเรียน และทำการทดสอบหลังการเรียนที่หาความรู้ ภาวปฏิบัติ และความสนใจในการเรียน เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมการเรียนการสอนในบทเรียนที่ 1 นักเรียนจะเรียนด้วยเทพีวดีทัศน์ในบทเรียน ต่อไป ปฏิบัติเช่นนี้จนจบบทเรียนที่ 4

หลังจากการทดลอง ผู้วิจัยจะรวบรวมข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขเทพีวดีทัศน์ แต่ละบทเรียน ปัญหาจากการทดลองผู้วิจัยได้นำเสนอต่อ คณะกรรมการควบคุมประกันคุณภาพ และผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาความเหมาะสมเพื่อให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขเทพีวดีทัศน์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อเตรียมนำไปทดลองครั้งต่อไป

ขั้นที่ 2 นำเทพีวดีทัศน์การสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ไปทดลอง กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัด เชียงใหม่ จำนวน 6 คน เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อบกพร่องเกี่ยวกับความเหมาะสมของลำดับ เนื้อหา การใช้เวลา การใช้ภาษา การจัดกิจกรรม แบบทดสอบ แบบสังเกตการปฏิบัติ และแบบสังเกตความสนใจ

หลังจากการทดลอง ผู้วิจัยจะรวบรวมข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขเทพีวดีทัศน์แต่ละบทเรียน ปัญหาต่าง ๆ จากการทดลอง ผู้วิจัยได้นำ เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมประกันคุณภาพ และผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสม เพื่อให้

ขอเสนอแนะ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อดีขึ้นให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อเตรียมนำไปทดลอง
ครั้งต่อไป

ขั้นที่ 3 เป็นการตรวจสอบประสิทธิภาพของเครื่องมือ โดยนำไปใช้กับกลุ่มทดลอง
ภาคสนามประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนอนุบาล
เชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน เพื่อศึกษา
ปัญหาและข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการใช้เครื่องมือ

หลังจากการทดลอง ผู้วิจัยจะรวบรวมข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อบกพร่องต่าง ๆ
เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อดีขึ้นให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นต่อไป เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่จะ
ทดลองเปรียบเทียบการสอนโดยการใช้เพื่อดีขึ้นกับการสอนแบบปกติ ในการวิจัยครั้งนี้

2. การสร้างแผนการสอน สำหรับการสอนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ายวงมาตรฐาน"
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งใช้สอนในกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยยึดกิจกรรมการเรียน
การสอนที่เสนอแนะไว้ในคู่มือครูกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ายวงมาตรฐาน"
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีเนื้อหา กิจกรรม
ลำดับขั้นสอน และเวลาในการสอนเช่นเดียวกับเพื่อดีขึ้น

3. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ภาควิชาความรู้
เรื่อง "ร่ายวงมาตรฐาน"

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากหนังสือวัดผลการ
ศึกษาของ อนันต์ ศรีโสภณ (2525 : 111 - 134) หนังสือการทดสอบแบบอิงเกณฑ์
แนวคิดและวิธีการของ บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ (2527 : 1 - 211) และเทคนิคการ
เขียนข้อสอบจากหนังสือเทคนิคการวัดผลของ ชวาล แพรัตกุล (2520 : 11 - 210)

3.2 วิเคราะห์จุดมุ่งหมายทั่วไป และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของวิชา
นาฏศิลป์เรื่อง "ร่ายวงมาตรฐาน" ในเนื้อหาเกี่ยวกับนาฏยศัพท์เบื้องต้นจากแผนการสอน

เพื่อสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร แล้วนำมาเขียนข้อสอบแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ (จำนวนข้อของข้อสอบที่จะใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมี 15 ข้อ)

3.3 นำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาโท และผู้เชี่ยวชาญคณาจารย์และนักศิลป์ 3 ท่าน คือ อาจารย์นพรัตน์ หวังในธรรม อาจารย์ จาตุรงค์ มนตรีศาสตร์ อาจารย์ประจำวิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร อาจารย์อาภรณ์ มนตรีศาสตร์ ศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตรวจสอบ ความเที่ยงตรงและภาษา

3.4 ปรับปรุงแบบทดสอบตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำแบบทดสอบ ไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 คน เพื่อหาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบเป็นรายข้อ แล้ว เลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง .20 - .80 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป คัดเลือกไว้ 15 ข้อ

3.5 นำแบบทดสอบที่เลือกไว้จำนวน 15 ข้อ ไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 คน เพื่อหาความ เชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเคอร์ ริชาร์ดสัน (ลวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 168) ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ 0.728

4. การสร้างแบบสังเกตภาพปฏิบัติวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่ายมาตรฐาน"

แบบสังเกตภาพปฏิบัติวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่ายมาตรฐาน" ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วย

4.1 แบบสังเกตการปฏิบัตินาฏยศัพท์

4.2 แบบสังเกตการร้องเพลงร่ายมาตรฐาน

4.3 แบบสังเกตการรำเพลงร่ายมาตรฐาน

แบบสังเกตที่ 3 แบบ จะสร้างขึ้นเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

4.4 แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ายมาตรฐาน" ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองโดยดัดแปลงจาก เครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหลักที่จะกำหนดพฤติกรรมที่นักเรียนจะต้องปฏิบัติในเรื่อง การปฏิบัตินาฏยศัพท์ การร้อง และการรำเพลงร่ายมาตรฐาน เป็นข้อ ๆ

4.5 นำพฤติกรรมการปฏิบัติของนักเรียนในเรื่อง การปฏิบัตินาฏยศัพท์ การร้อง และการรำเพลงร่ายมาตรฐาน ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีและนาฏศิลป์ 3 ท่าน คือ อาจารย์พรรัตน์ หวังในธรรม อาจารย์จาตุรงค์ มนตรีศาสตร์ อาจารย์ประจำวิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร และอาจารย์อำรณ มนตรีศาสตร์ ศึกษาพิเศษสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นผู้ตรวจแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไข

ลักษณะของแบบสังเกต เป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 มาตราส่วน ดังตัวอย่าง

4.5.1 แบบสังเกตการปฏิบัตินาฏยศัพท์

พฤติกรรมการปฏิบัติ	ดีมาก	ดี	พอใช้	เกือบพอใช้	ต้องปรับปรุง
1. <u>จับท่วงทำนอง</u>					
1.1 ความถูกต้อง					
1.2 ความสวยงาม					
1.3 ความคล่องแคล่ว					
2. <u>จับท่วงทำนอง</u>					
2.1 ความถูกต้อง					
2.2 ความสวยงาม					
2.3 ความคล่องแคล่ว					

4.5.2 แบบสังเกตการร้องเพลงรำวงมาตรฐาน

พฤติกรรมปฏิบัติ	ดีมาก	ดี	พอใช้	เกือบพอใช้	ต้องปรับปรุง
1. <u>เพลงรำมาขิมรำ</u>					
1.1 เนื้รอง					
1.2 ทำนอง					
1.3 จังหวะ					

4.5.3 แบบสังเกตการรำเพลงรำวงมาตรฐาน

พฤติกรรมปฏิบัติ	ดีมาก	ดี	พอใช้	เกือบพอใช้	ต้องปรับปรุง
1. <u>เพลงรำมาขิมรำ</u>					
1.1 ท่าทางถูกต้อง					
1.2 จังหวะถูกต้อง					
1.3 ความสวยงาม					
1.4 ความคล่องแคล่ว					
1.5 ความกล้าแสดงออก					
1.6 ความสนุกสนาน					

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

ดีมาก	กำหนดคำถามให้คะแนนเป็น	5
ดี	กำหนดคำถามให้คะแนนเป็น	4
พอใช้	กำหนดคำถามให้คะแนนเป็น	3
เกือบพอใช้	กำหนดคำถามให้คะแนนเป็น	2
ต้องปรับปรุง	กำหนดคำถามให้คะแนนเป็น	1

4.6 นำแบบสังเกตไปทดลองใช้ โดยผู้วิจัยและครูผู้สอนวิชานาฏศิลป์ 2 คน ศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของแบบสังเกตทั้งหมด ตลอดจนทำความเข้าใจในวิธีการให้คะแนนแต่ละข้อ จนแน่ใจว่าเข้าใจถูกต้องตรงกับความเป็นจริง แล้วผู้วิจัยและครูผู้สอนวิชานาฏศิลป์ จึงนำไปทดลองสังเกตนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 คน

4.7 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงของการสังเกต โดยนำคะแนนที่ได้จากการสังเกตในข้อ 4.6 มาหาค่าความเชื่อมั่นของการสังเกต โดยใช้สูตร The Kendall Coefficient of Concordance : w (Siegel. 1956 : 229-238) ส่วนความเที่ยงตรงนั้นได้พิจารณาความถูกต้องของเนื้อหาสาระสำคัญของแบบสังเกตเป็นข้อ ๆ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกตการปฏิบัตินาฏยศัพท์ 0.963 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกตการร้องเพลงรำวงมาตรฐาน 0.830 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกตการรำเพลงรำวงมาตรฐาน 0.840

5. แบบสังเกตความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "รำวงมาตรฐาน"

แบบสังเกตความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" เป็นแบบสังเกตพฤติกรรมความสนใจในการทำกิจกรรมการเรียนของนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งมีวิธีดำเนินการ ดังนี้

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

มากที่สุด	กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนเป็น	5
มาก	กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนเป็น	4
ปานกลาง	กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนเป็น	3
น้อย	กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนเป็น	2
น้อยที่สุด	กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนเป็น	1

5.3 นำแบบสังเกตไปทดลองใช้ โดยผู้วิจัยและครูผู้สอนวิชานาฏศิลป์ 2 คน ศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของแบบสังเกตทั้งหมด ตลอดจนทำความเข้าใจในวิธีการให้คะแนนแต่ละข้อจนแน่ใจว่าเข้าใจถูกต้องตรงกับความเป็นจริง แล้วผู้วิจัยและครูผู้สอนวิชานาฏศิลป์ จึงนำไปทดลองสังเกตนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 คน

5.4 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงของการสังเกต โดยนำคะแนนที่ได้จากการสังเกตในข้อ 5.3 มาหาค่าความเชื่อมั่นของการสังเกต โดยใช้สูตร The Kendall Coefficient of Concordance : w (Siegel. 1956 : 229-238) ค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกตความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ายมาตรฐาน" 0.836

แบบแผนการทดลองและการดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยใช้แบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control - Group Pretest - Posttest Design (ลวน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 219) ดังแสดงในตาราง

ตาราง 1 แสดงแบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
ER	T_1	X	T_2
CR	T_1	-	T_2

ความหมายของสัญลักษณ์

X	แทน	การจัดกระทำในกลุ่มทดลอง
T_1	แทน	การสอบก่อนที่จะจัดกระทำการทดลอง
T_2	แทน	การสอบหลังจากที่จัดกระทำการทดลอง
C	แทน	กลุ่มควบคุม
E	แทน	กลุ่มทดลอง
R	แทน	การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม

ระยะเวลาในการทดลอง

การทดลองแต่ละกลุ่มใช้เวลาในการทดลอง 12 คาบ ๆ ละ 20 นาที แบ่งเป็น สัปดาห์ละ 6 คาบ เป็นเวลา 4 สัปดาห์ ดังแสดงในตาราง

ตาราง 2 การจัดคาบเวลาในการทดลอง

สัปดาห์	เวลา		หมายเหตุ
	วัน	12.30-13.30	
1	พุธ	กลุ่มทดลอง	สัปดาห์ที่ 1 และสัปดาห์ที่ 2 ทำการทดสอบก่อนการเรียนรู้ เพื่อวัดความรู้พื้นฐานของ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
	พฤหัสบดี	กลุ่มควบคุม	
2	พุธ	กลุ่มทดลอง	สัปดาห์ที่ 3 ถึงสัปดาห์ที่ 6 ทำการทดลองสอนกลุ่ม ทดลองและกลุ่มควบคุม
	พฤหัสบดี	กลุ่มควบคุม	
3	พุธ	กลุ่มทดลอง	
	พฤหัสบดี	กลุ่มควบคุม	
4	พุธ	กลุ่มทดลอง	
	พฤหัสบดี	กลุ่มควบคุม	
5	พุธ	กลุ่มทดลอง	
	พฤหัสบดี	กลุ่มควบคุม	
6	พุธ	กลุ่มทดลอง	
	พฤหัสบดี	กลุ่มควบคุม	

วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ทำการทดสอบก่อนการเรียนรู้ กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เพื่อวัดความรู้พื้นฐานในภาคความรู้ และภาคปฏิบัติของวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่างมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ภาคความรู้ เรื่อง "ร่างมาตรฐาน" และแบบสังเกตภาคปฏิบัติวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่างมาตรฐาน" ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. คำเนินการทดลอง

2.1 กลุ่มทดลอง สอนโดยใช้เทพวิถีทัศน์ ซึ่งมีทั้งหมด 4 บทเรียน ๓ คาบ โดยเปิดบทเรียนเทพวิถีทัศน์ให้นักเรียนศึกษา พร้อมทั้งฝึกปฏิบัติตามขั้นตอนกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละบทเรียน

2.2 กลุ่มควบคุม สอนโดยครูเป็นผู้สอนตามแผนการสอน ซึ่งมีทั้งหมด 4 เรื่อง คือ

2.2.1 ความรู้เกี่ยวกับนาฏยศัพท์เบื้องต้น

2.2.2 ปฏิบัติร้องเพลง "รำมาชิมารำ" และเพลง "ดอกไม้ของชาติ"

2.2.3 ปฏิบัติรำเพลง "รำมาชิมารำ"

2.2.4 ปฏิบัติรำเพลง "ดอกไม้ของชาติ"

ซึ่งใช้เวลาเรียนในแต่ละเรื่องเท่ากับกลุ่มทดลอง

3. เมื่อสิ้นสุดการสอนในแต่ละบทเรียน และในแต่ละแผนการสอน ทำการทดสอบหลังการเรียนทั้งภาคความรู้ และภาคปฏิบัติวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" และความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ภาคความรู้ เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" แบบสังเกตภาคปฏิบัติวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" และแบบสังเกตความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เฉพาะการทดสอบภาคปฏิบัติและสังเกตความสนใจ ผู้วิจัยและครูผู้สอนวิชานาฏศิลป์ 2 คน เป็นผู้สังเกตตามแบบสังเกตที่สร้างขึ้น แล้วบันทึกข้อมูลไว้

4. นำผลการทดสอบทั้งภาคความรู้ และภาคปฏิบัติวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" และความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไปหาค่าทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ Independent t-test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) และค่าความแปรปรวน (s^2)

2. หาค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	P	คือ	ค่าความยากง่าย
	R	คือ	จำนวนคนที่ทำข้อนั้นถูก
	N	คือ	จำนวนคนที่ทำข้อนั้นทั้งหมด

(ลวน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2524 : 181)

3. หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบแต่ละข้อ คำนวณจากสูตรของเบรนนัน (Brennan. 1972 : 289) ซึ่งเรียกว่า ค่าอำนาจจำแนกบี

$$B = \frac{U}{n_1} - \frac{L}{n_2}$$

เมื่อ	B	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ
	U	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงที่ตอบถูก
	L	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำที่ตอบถูก

n_1 แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงทั้งหมด

n_2 แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำทั้งหมด

4. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานานาชาติ
ภาคความรู้ โดยใช้สูตร KR - 20 (ลวน สายยศ และอังภา สายยศ. 2531 :
168)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ r_{tt} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

n แทน จำนวนข้อสอบของแบบทดสอบ

p แทน สัดส่วนของคนที่ตอบถูกในข้อหนึ่ง ๆ

$$= \frac{\text{จำนวนคนที่ตอบถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$$

q แทน สัดส่วนของผู้ที่ตอบผิดในข้อหนึ่ง ๆ คือ $1 - p$

s_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ

5. หาค่าความเชื่อมั่นของการสังเกตผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสนใจใน
การเรียน ระหว่างผู้สังเกต 3 คน โดยการคำนวณหาค่าความสอดคล้อง (w) โดยใช้สูตร
The Kendall Coefficient of Concordance : w (Siegel. 1956 : 235)

$$w = \frac{S}{\frac{1}{12} k^2 (N^3 - N) - k \frac{\sum T}{T}}$$

เมื่อ	w	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความสอดคล้อง
	S	แทน	ผลรวมของกำลังสองของคะแนนที่แตกต่างจากค่าเฉลี่ย
	k	แทน	จำนวนของผู้สังเกต
	N	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง
	T	แทน	ค่าการแทรกเข้าในการจัดอันดับ

6. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งภาคความรู้ ทัศนปฏิบัติ และความสนใจ ในการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่ายมาตรฐาน" ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยการทดสอบค่าที่เป็นอิสระจากกัน (Independent t-test) โดยใช้สูตรในกรณีที่ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มเท่ากัน (Ferguson. 1981 : 182)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1) S_1^2 + (n_2 - 1) S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

โดยมี $df = n_1 + n_2 - 2$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณา t - distribution
$\bar{X}_1$, $\bar{X}_2$		แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม
S_1^2 , S_2^2		แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม
n_1 , n_2		แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม
df		แทน	ขั้นแห่งความเป็นอิสระ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แยกวิเคราะห์ข้อมูลเป็น

2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมว่ามีความไม่แตกต่างกันก่อนที่จะเริ่มทำการทดลองสอน

ตอนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้
กล่าวคือ

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" ของนักเรียนที่สอนโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยกับการสอนแบบปกติแตกต่างกัน

2. ความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" ของนักเรียนที่สอนโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยกับการสอนแบบปกติแตกต่างกัน

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะนำเสนอตามลำดับของการวิเคราะห์ที่กล่าวข้างต้น โดยจะนำเสนอในรูปของตาราง พร้อมขอความสรุปผลการวิเคราะห์ในตอนท้ายของแต่ละตาราง ในแต่ละตารางจะใช้สัญลักษณ์ทางสถิติแสดงไว้ สัญลักษณ์ต่าง ๆ มีดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงแบบที่ (t - distribution)

กลุ่มทดลอง แทน กลุ่มตัวอย่างที่สอนโดยใช้แฟ้มวีดิทัศน์

กลุ่มควบคุม แทน กลุ่มตัวอย่างที่สอนโดยใช้การสอนแบบปกติ

การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในส่วนของการทดสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนการทดลอง
สอนและการทดสอบสมมติฐาน ใช้ระดับ .05 เป็นระดับนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ
ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลก่อนทำการทดลองสอน เพื่อทดสอบความรู้พื้นฐานวิชานานาชาติ
เรื่อง "ร่างมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

2. การวิเคราะห์ข้อมูลหลังการทดลองสอน เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลก่อนทำการทดลองสอน เพื่อทดสอบความรู้พื้นฐานวิชานานาชาติ
เรื่อง "ร่างมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

1.1 การเปรียบเทียบความสามารถพื้นฐานเชิงความรู้วิชานานาชาติ เรื่อง
"ร่างมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองสอน

ผลการเปรียบเทียบความสามารถพื้นฐานเชิงความรู้วิชานานาชาติ เรื่อง
"ร่างมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองสอน

ปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถพื้นฐานเชิงความรู้วิชานาฏศิลป์ เรื่อง
"ร่ำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองสอน

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
กลุ่มทดลอง	38	9.000	6.375	0.945
กลุ่มควบคุม	41	8.463	6.390	

$$t (.05 , df = 77) = 1.990$$

$$t (.01 , df = 77) = 2.639$$

จากตาราง 3 แสดงว่าความสามารถพื้นฐานเชิงความรู้วิชานาฏศิลป์ เรื่อง
"ร่ำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนเริ่มทำการ
ทดลองสอนไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญ .05)

1.2 การเปรียบเทียบความสามารถพื้นฐานเชิงการปฏิบัติวิชานาฏศิลป์ เรื่อง
"ร่ำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองสอน

ผลการเปรียบเทียบความสามารถพื้นฐานเชิงการปฏิบัติวิชานาฏศิลป์ เรื่อง
"ร่ำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองสอน
ปรากฏดังตาราง 4

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบความสามารถพื้นฐานเชิงการปฏิบัติวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่ายมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองสอน

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
กลุ่มทดลอง	38	121.171	72.063	0.427
กลุ่มควบคุม	41	120.351	72.931	

$$t (.05 , df = 77) = 1.990$$

$$t (.01 , df = 77) = 2.639$$

จากตาราง 4 แสดงว่าความสามารถพื้นฐานเชิงการปฏิบัติวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่ายมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนเริ่มทำการทดลองสอนไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญ .05)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลตาม ตาราง 3 และตาราง 4 แสดงว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความรู้พื้นฐานวิชานาฏศิลป์ ในเชิงความรู้และเชิงการปฏิบัติเรื่อง "ร่ายมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไม่แตกต่างกัน กล่าวคือกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม มีความรู้ความสามารถในวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่ายมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เท่าเทียมหรือใกล้เคียงกัน ซึ่งสามารถทำการทดลองสอนต่อไปได้

2. การวิเคราะห์ข้อมูลหลังการทดลองสอนเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ แยกเป็น 2 ตอน คือ

2.1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ายมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้เพาเพ็ดที่เกี่ยวกับการสอนแบบปกติ

2.2 การเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้เทปวีดิทัศน์กับการสอนแบบปกติ

2.1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้เทปวีดิทัศน์กับการสอนแบบปกติ

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้เทปวีดิทัศน์กับการสอนแบบปกติ ปรากฏดังตาราง 5

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้เทปวีดิทัศน์กับการสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{x}$	s^2	t
กลุ่มทดลอง	38	197.013	285.733	6.034 **
กลุ่มควบคุม	41	177.039	151.755	

$$t (.05 , df = 77) = 1.990$$

$$t (.01 , df = 77) = 2.639 **$$

จากตาราง 5 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" ของนักเรียนที่สอนโดยใช้เทปวีดิทัศน์กับการสอนแบบปกติแตกต่างกัน (ที่ระดับ .01) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

บทที่ 5

บทย่อ สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสร้างแฟ้มวีดิทัศน์การสอนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แฟ้มวีดิทัศน์กับการสอนแบบปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แฟ้มวีดิทัศน์กับการสอนแบบปกติ

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ของนักเรียนที่สอนโดยใช้แฟ้มวีดิทัศน์กับการสอนแบบปกติแตกต่างกัน
2. ความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ของนักเรียนที่สอนโดยใช้แฟ้มวีดิทัศน์กับการสอนแบบปกติแตกต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2535 ของโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งมีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

1. สุ่มกลุ่มตัวอย่างห้องเรียนมา 2 ห้อง จากจำนวนห้องเรียน 8 ห้อง โดยการจับฉลาก (ซึ่งนักเรียนทั้ง 8 ห้องนี้มีการจัดชั้นเรียนแบบคละกลุ่มตามความรู้ความสามารถของนักเรียน)

2. จับฉลากแบ่งห้องเรียนที่สุ่มมาได้ เป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้อง และกลุ่มควบคุม 1 ห้อง (กลุ่มทดลอง คือ กลุ่มที่สอนโดยใช้เทปวีดีทัศน์ จำนวน 38 คน และกลุ่มควบคุม คือ กลุ่มที่สอนโดยใช้การสอนแบบปกติ จำนวน 41 คน)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. เทปวีดีทัศน์ สำหรับการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. แผนการสอน สำหรับการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ภาควิชาความรู้ เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" (ค่าความเชื่อมั่น 0.728)
4. แบบสังเกตการปฏิบัติวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" ประกอบด้วย
 - 4.1 แบบสังเกตการปฏิบัตินาฏยศัพท์ (ค่าความเชื่อมั่น 0.963)
 - 4.2 แบบสังเกตการร้องเพลงรำวงมาตรฐาน (ค่าความเชื่อมั่น 0.830)
 - 4.3 แบบสังเกตการรำเพลงรำวงมาตรฐาน (ค่าความเชื่อมั่น 0.840)
5. แบบสังเกตความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" (ค่าความเชื่อมั่น 0.836)

วิธีดำเนินการทดลอง

1. จับฉลากกำหนดห้องเรียนที่สุ่มมาได้เป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้อง จำนวน 38 คน และกลุ่มควบคุม 1 ห้อง จำนวน 41 คน

2. ทำการทดสอบเพื่อวัดความรู้พื้นฐานของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทั้งภาคความรู้ และภาคปฏิบัติวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ภาคความรู้ เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" และแบบสังเกต ภาคปฏิบัติวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. กลุ่มทดลอง สอนโดยใช้เทปวีดิทัศน์ ซึ่งมีทั้งหมด 4 บทเรียน ๑ ละ 3 คาบ คือ

3.1 บทเรียนที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับนาฏยศัพท์เบื้องต้น

3.2 บทเรียนที่ 2 ปฏิบัติร้องเพลง "ร่ำมาชิมารำ" และเพลง "ดอกไม้ของชาติ"

3.3 บทเรียนที่ 3 ปฏิบัติรำเพลง "ร่ำมาชิมารำ"

3.4 บทเรียนที่ 4 ปฏิบัติรำเพลง "ดอกไม้ของชาติ"

การทดลองสอนดังกล่าวกระทำโดยเปิดบทเรียนเทปวีดิทัศน์ให้นักเรียนศึกษา พร้อมทั้งฝึกปฏิบัติตามขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละบทเรียน

4. กลุ่มควบคุม สอนโดยครูเป็นผู้สอนตามแผนการสอน ซึ่งมีทั้งหมด 4 เรื่อง ๑ ละ 3 คาบ คือ

4.1 ความรู้เกี่ยวกับนาฏยศัพท์เบื้องต้น

4.2 ปฏิบัติร้องเพลง "ร่ำมาชิมารำ" และเพลง "ดอกไม้ของชาติ"

4.3 ปฏิบัติรำเพลง "ร่ำมาชิมารำ"

4.4 ปฏิบัติรำเพลง "ดอกไม้ของชาติ"

5. เมื่อสิ้นสุดการสอนในแต่ละบทเรียนและในแต่ละแผนการสอน ทำการทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งภาคความรู้และภาคปฏิบัติวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" และความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" แบบสังเกตภาคปฏิบัติวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" และแบบสังเกตความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง

"ร่วางมาตรฐาน" เฉพาะการทดสอบภาคปฏิบัติและการสังเกตความสนใจ ผู้วิจัยและครูผู้สอน ศึกษานาฏศิลป์ 2 คน เป็นผู้สังเกตตามแบบสังเกตที่สร้างขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ Independent t-test

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่วางมาตรฐาน" ของนักเรียนที่สอนโดยใช้เทปวีดีทัศน์กับการสอนแบบปกติแตกต่างกัน (ที่ระดับ .01)
2. ความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่วางมาตรฐาน" ของนักเรียนที่สอนโดยใช้เทปวีดีทัศน์กับการสอนแบบปกติแตกต่างกัน (ที่ระดับ .01)

อภิปรายผล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่วางมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้เทปวีดีทัศน์กับการสอนแบบปกติ และเพื่อเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่วางมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้เทปวีดีทัศน์กับการสอนแบบปกติ ผลการศึกษาค้นคว้าสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่วางมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้เทปวีดีทัศน์กับการสอนแบบปกติ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่วางมาตรฐาน" ของนักเรียนที่สอนโดยใช้เทปวีดีทัศน์กับการสอนแบบปกติแตกต่างกัน (ที่ระดับ .01) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานในข้อ 1 ผลการวิจัยในส่วนนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของผู้วิจัยคนอื่น ๆ ที่ได้ศึกษาไว้ เช่น อนันต์พ นิรมล (2531 : 32) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้กิจกรรมนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากเทปวีดีทัศน์กับ

การสอนแบบปกติ ซึ่งพบว่า ผลการเรียนรู้กิจกรรมนาฏศิลป์ภาคปฏิบัติของนักเรียนที่เรียนจาก เทปวีดิทัศน์สูงกว่าผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนจากการสอนแบบปกติ และวัชร่า ช่วยอน (2530 : 43) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ทักษะวอลเลย์บอลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการสาธิตด้วยเทปวีดิทัศน์ที่เสนอภาพด้วยความเร็ว 12 ภาพต่อวินาที ด้วยจำนวนครั้งต่างกัน โดยทำการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทักษะทางกีฬาสูงและต่ำ ซึ่งพบว่า กลุ่มทดลองที่มีผลสัมฤทธิ์ทางกีฬาสูง และกลุ่มทดลองที่มีผลสัมฤทธิ์ทางกีฬาค่ำที่เรียนจากการสาธิตด้วยเทปวีดิทัศน์ที่เสนอภาพด้วยความเร็ว 12 ภาพต่อวินาที เสนอซ้ำ 1 ครั้ง เสนอซ้ำ 2 ครั้ง และเสนอซ้ำ 3 ครั้ง มีผลการเรียนรู้ทักษะการเล่นวอลเลย์บอลแตกต่างกัน และฟิสเซอร์ (1977 : 216) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ผลของการใช้เทปวีดิทัศน์ในการสอนทักษะการว่ายน้ำและการเรียนรู้จังหวะการเคลื่อนไหว โดยศึกษากับนักเรียนชายและหญิง อายุประมาณ 10 - 13 ปี จำนวน 60 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ให้เรียนโดยการสาธิตด้วยเทปวีดิทัศน์ กลุ่มที่ 2 ให้เรียนโดยการสาธิตโดยครู ทักษะที่สอนคือ การว่ายน้ำแบบธรรมดา พบว่า ผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่ม มีพัฒนาการเรียนรู้ดีขึ้น มีการเรียนรู้ทักษะที่สอนและมีทักษะความเร็วในการว่ายน้ำไม่แตกต่างกัน และเบอร์ก (1971 : XII) ได้ทำการทดลองและสังเกตการเรียนการสอนโดยใช้เทปวีดิทัศน์ พบว่า คุณภาพการเรียนการสอนโดยใช้เทปวีดิทัศน์ดีกว่าการเรียนการสอนโดยใช้ครูในห้องเรียน เพราะมีเครื่องมือและอุปกรณ์คุณภาพดีกว่าจึงสามารถแสดงให้นักเรียนมองเห็นได้ทั่วถึงทุกคน ไม่วาจะเป็นการสอนแบบสาธิต ทดลอง หรือการสอนด้านทักษะปฏิบัติ จากผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นคุณค่าของเทปวีดิทัศน์ที่สามารถนำมาใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ ซึ่งเป็นวิชาทักษะการปฏิบัติได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้เพราะเทปวีดิทัศน์สามารถใช้ในการสาธิตอย่างใดผล ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจที่เป็นทั้งภาพและเสียง ตลอดจนมีตัวอักษรประกอบ สามารถฉายทำและแก้ไขปรับปรุงส่วนที่บกพร่องไวล่วงหน้าก่อนการสอน (เป็เรื่อง กุมพ. 2515 : 3 - 4) นอกจากนั้นเทปวีดิทัศน์ยังเป็นเครื่องมือที่เข้าถึงคนหมู่มากได้ มีความสะดวกในการใช้และประหยัด สามารถขยายความสามารถส่วนตัวของครูที่เก่ง

หรือผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ และมีความเป็นปัจจุบันทันด่วนทำให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนรู้สูง เป็นเครื่องมือที่สามารถสอนได้เหมือนกับการสอนของครูโดยตรง และสามารถนำมาใช้แก้ปัญหาการขาดแคลนครู ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของโฮล์ม (1960 : 238 - 239) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนทางเพวีดีทัศน์กับการเรียนโดยวิธีปกติ เพื่อศึกษาว่า การสอนทางเพวีดีทัศน์จะช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนครูได้เพียงไร ซึ่งพบว่า 90% ของนักเรียนที่เรียนโดยเพวีดีทัศน์และนักเรียนที่เรียนโดยวิธีปกติ มีผลการเรียนไม่แตกต่างกัน และสรุปว่า เพวีดีทัศน์สามารถนำมาช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนครูที่มีความสามารถได้

จากคุณค่าของเพวีดีทัศน์ที่กล่าวมาข้างต้น รวมทั้งเพวีดีทัศน์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อนำไปทดลองสอนกับกลุ่มทดลองจริงนั้น ผู้วิจัยได้นำไปหาประสิทธิภาพและปรับปรุงแก้ไขรวมทั้งสิ้น 3 ครั้ง ก่อนที่จะนำไปทดลองสอนจริงทำให้ได้เพวีดีทัศน์ที่มีคุณภาพดี เมื่อนำมาใช้ปฏิบัติการสอนกับนักเรียนจึงเป็นผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ายมาตรฐาน" ของนักเรียนที่สอนโดยใช้เพวีดีทัศน์กับการสอนแบบปกติแตกต่างกัน (ที่ระดับ .01)

2. การเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ายมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้เพวีดีทัศน์กับการสอนแบบปกติ พบว่า ความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ายมาตรฐาน" ของนักเรียนที่สอนโดยใช้เพวีดีทัศน์กับการสอนแบบปกติแตกต่างกัน (ที่ระดับ .01) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานในข้อ 2 ผลการวิจัยในส่วนนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของผู้วิจัยคนอื่น ๆ เช่น สำนวน มณีเรือง (2513 : 55) ซึ่งได้สำรวจการใช้เพวีดีทัศน์การสอนที่วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยใช้แบบสอบถามและพบว่า นักศึกษาสนใจการเรียนการสอนจากเพวีดีทัศน์มากกว่าการเรียนในชั้นเรียนธรรมดา ทำให้นักศึกษามีความสนใจในบทเรียนและมีความรับผิดชอบต่อการเรียนมากขึ้น และเชิดชาย แวเวียงธรรม (2529 : 47) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความคงทนทางการเรียนระหว่างการใช้บทเรียนสไลด์เทปกับเพวีดีทัศน์ในเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับการเคลื่อนไหว ซึ่งพบว่า นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนโดยใช้เพวีดีทัศน์ จึงทำให้มีความกระตือรือร้นและมีความสนใจ

ในบทเรียนมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะบทเรียนเทปวีดิทัศน์มีภาพที่เคลื่อนไหวได้ มีเสียงบรรยาย และเสียงดนตรีประกอบ จึงช่วยกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดความรู้สึกอยากติดตามบทเรียนมากยิ่งขึ้น ดังนั้นความสนใจในการเรียนจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ เพราะการที่เด็กมีความสนใจในการเรียนก็จะทำให้เกิดความตั้งใจในการเรียน และมีสมาธิติดตามเนื้อหาที่เรียนได้โดยตลอด (Powell. 1963 : 330)

จึงนับได้ว่าเทปวีดิทัศน์เป็นสื่อที่มีคุณค่า สามารถช่วยเราความสนใจในการเรียนของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี จากการวิจัยในครั้งนี้ได้พบว่า ความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ของนักเรียนที่สอนโดยใช้เทปวีดิทัศน์กับการสอนแบบปกติแตกต่างกัน (ที่ระดับ .01)

จากผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าเทปวีดิทัศน์เป็นสื่อที่สามารถนำไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี คือ สามารถช่วยแก้ปัญหาการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ให้แก่ครูที่ไม่มีความถนัดในการสอนวิชานาฏศิลป์ ช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนครูที่มีวุฒิทางค่านาฏศิลป์โดยตรง ดังนั้น ครูผู้สอน ผู้แทนการศึกษา และผู้บริหารการศึกษา จึงควรตระหนักถึงประโยชน์และคุณค่าของเทปวีดิทัศน์ นำเทปวีดิทัศน์ไปใช้เป็นสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนระดับประถมศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากการศึกษาพบว่า เทปวีดิทัศน์เป็นสื่อที่จะช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์ให้แก่ผู้เรียน ดังนั้น ครูผู้สอนวิชานาฏศิลป์ศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารโรงเรียน ควรที่จะนำเทปวีดิทัศน์มาใช้หรือส่งเสริมให้มีการนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ให้มากยิ่งขึ้น

1.2 จากการศึกษาพบว่า เพลวีดีทัศน์สามารถนำมาใช้เป็นสื่อในการสอน วิชานาฏศิลป์ ซึ่งเป็นวิชาทักษะปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น โรงเรียนควรมีการ ส่งเสริมให้สร้างและผลิตเพลวีดีทัศน์ไว้ใช้ในการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ และวิชาอื่น ๆ ในระดับประถมศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

2.1 ควรมีการศึกษาประสิทธิภาพเพลวีดีทัศน์การสอนวิชานาฏศิลป์ในเนื้อหาอื่น ๆ และในระดับชั้นอื่น ๆ ต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสนใจ ในการเรียนวิชานาฏศิลป์ หรือวิชาอื่น ๆ ที่สอนโดยใช้เพลวีดีทัศน์กับการสอนโดยใช้สื่อชนิดอื่น ๆ

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนในการเรียนวิชานาฏศิลป์ หรือเรียนวิชาอื่น ๆ ด้วยเพลวีดีทัศน์และด้วยสื่อชนิดอื่น ๆ

2.4 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ในวิชานาฏศิลป์ในด้านต่าง ๆ (เช่นที่กล่าวในข้อ 2.2 และ 2.3) โดยแยกวิเคราะห์ผลตามตัวแปรอิสระต่าง ๆ เช่น เพศ ความถนัดเชิงนาฏกรรม เจตคติต่อนาฏกรรม

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศรีเคซ่า, 2528.
- กรองทอง โพธิ์ทอง. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น ป.5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้หลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง (Mastery Learning) กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรและแผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย คนตรีและนาฏศิลป์ ระดับประถมศึกษา (ป.1 - ป.6). กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ, 2530.
- จิรพรรณ พืรวุฒิ. ผลของชนิดออร์แกนไนเซอร์กับการสอนในบทเรียนวัดทัศนคติที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการนิยเข้ากล่อมเนื่อของนักศึกษาพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533. อัดสำเนา.
- ฉวีวรรณ กิณาวงศ์. การละครสำหรับครูประถม. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2530.
- ชม ภูมิภาค. เทคโนโลยีทางการสอนและการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประสานมิตร, 2515.
- ชยันต์ เพชรศรีจันทร์. การศึกษา เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้น ป.3 จากการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา โดยใช้หนังสือเรียนที่ใช้ภาพเหมือนกับสื่อหนังสือเรียนที่ใช้ภาพการ์ตูน. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

- ชวลิต สูงใหญ่. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความสนใจใน
วิชาคณิตศาสตร์ อันเป็นผลจากการสอนวิชาคณิตศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอน
โดยใช้ชุดการสอนรายวิชาย่อย. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อักสำเนา.
- ชวาล แพทย์กุล. เทคนิคการเขียนข้อสอบ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2520.
- ชิน คล้ายปาน. เทคนิคการผลิตรายการเทปโทรทัศน์. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเทคโนโลยี
ทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- เชิดชาย แวเที่ยงธรรม. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความคงทนทางการเรียนระหว่าง
การใช้บทเรียนสไลด์เทปกับเทปโทรทัศน์ในเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับการเคลื่อนไหว.
ปรินิพนธ์ คอ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ,
2529. อักสำเนา.
- หวี ทอแก้ว และอภรม สันนิบาล. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเคียนสโตร,
2517.
- บงกช สัมพันธ์. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียน
การอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการ
แสดงบทบาทสมมติกับการทำกิจกรรมตามคู่มือครู. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อักสำเนา.
- บังเอิญ โอวาท. การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยจากเทปโทรทัศน์ที่มี
การนำเรื่องแบบต่าง ๆ. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อักสำเนา.
- บุญเชิด ภิญโญนนท์พงษ์. หนังสือการทดสอบแบบอิงเกณฑ์ แนวคิดและวิธีการ. กรุงเทพฯ :
โอเคียนสโตร, 2527.

เปรี๊ยะ กุมุท และครรชิต อัดถากกร. การใช้โทรทัศน์ในห้องเรียน. กรุงเทพฯ : สหมิตรการพิมพ์, 2515.

พินิต วัฒน. การผลิตรายการโทรทัศน์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.

ไพฑูริย์ จันทยศ. "วีดิโอเทปก้าวหน้าใหม่ของการสร้างโรงเรียน," สารพัฒนาหลักสูตร, หน้า 42. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2526.

ไพศาล ชัยชูหนู. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เทปโทรทัศน์สาธิตการทดลองกับนักเรียนทำการทดลองจริง. ปรินญานินธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.

ปิญญู มนุสศิลป์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนและการสอนตามคู่มือการสอนคณิตศาสตร์ของหน่วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา. ปรินญานินธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

ปลวน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร, 2531.

_____. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ทวีกิจ, 2524.

ปลัดควาวัลย์ หวังพานิช. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

วลีช บรรจง และคนอื่น ๆ. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครพิมพ์, 2526.

วัชรรา ช่วยออน. การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ทักษะวอลเลย์บอลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการสาธิตด้วยเทปโทรทัศน์ที่เสนอภาพช้าด้วยความเร็ว 12 ภาพต่อวินาที ด้วยจำนวนครั้งต่างกัน. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

วิชากร, กรม. เครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : องค์การการศึกษาศา, 2532.

_____. แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. กรุงเทพฯ : องค์การการศึกษาศา, 2530.

_____. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : องค์การการศึกษาศา, 2534.

_____. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521. กรุงเทพฯ : องค์การการศึกษาศา, 2532.

_____. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : องค์การการศึกษาศา, 2530.

_____. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : องค์การการศึกษาศา, 2525.

ศิลปากร, กรม. ร่าง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2514.

สมชัย วงษ์นายะ. การศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสระบุรี. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.

สามัญศึกษา, กรม. คู่มือครูเกี่ยวกับการสอนลักษณะนิสัย หนังสือนิเทศการศึกษา ลำดับที่ 10.

กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, 2522.

สำนวน มณีเรือง. การสำรวจการใช้โทรทัศน์การสอน วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513. อัดสำเนา.

สุนีย์ อีรดากร. จิตวิทยาการศึกษา. นนทบุรี : สถาบันสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด, 2525.

อนันต์ ศรีโสภา. ทฤษฎีการวัดผลและการทดสอบ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2525.

อนันต์นพ นิรมล. การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้กิจกรรมนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากเทปโทรทัศน์กับการสอนปกติ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

อมรา กล้าเจริญ. สุนทรียนาฏศิลป์ไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอ. เอส.

พรินดีงเฮาส์, 2531.

เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการเพื่อสรุปผลการศึกษา วิเคราะห์และวิจัย เกี่ยวกับ

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย. กรุงเทพฯ :

ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ, 2530

Brennan, B.L. "A Generalized Upper - Lower Item Discrimination Index," Educational and Psychological Measurement. 32 : 289; 1972.

Burke, Richard C. Instructional Television. Blomington : Indiana University Press, 1971.

Carner, Richard L. "An Evaluation of Teaching/Reading to Elementary Pupils Through Close Circuit TV," Dissertation Abstracts International. 23 : 160: 1962.

Dewey, John. Dictionary of Education. New York : Philosophical Library, 1959.

Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education. 5th ed. Tokyo : McGraw - Hill Book Company, 1981.

Fisher, Judith. "The Effect of Videotape Recording on Swimming Performance and Knowledge of Stroke Mechanic," Completed Research in Health, Physical Education and Recreation. 1977.

Good, Carter V. Dictionary of Education. 3rd ed. New York : McGraw - Hill Book Company, 1973.

Holmes, Pressley D., Jr. A.V. Communication Review. 8 : 54; July - August, 1960.

Kurlock, Elizabeth B. Adolescent Development. New York : McGraw - Hill Book Company, 1955.

Nunnally, Jum C., Jr. Introduction to Psychological Measurement. New York : McGraw - Hill Book Company, 1970.

Page, Terry., J.B. Thomas and A.R. Marshall. International Dictionary of Education. New York : Nicholas Publishing Co., 1977.

Powell, Marwin. The Psychology of Adolesence. New York : The Bobbs Merrill Co., 1963.

Schwarzwalder, John C. "An Investigation of the Relative Effectiveness of Certain Specific TV Techniques on Learning," A.V. Communication Review. 9 : A - 29; 1960.

Siegal, Sidney. Nonparametric Statistics for the Behavioral Sciences. New York : McGraw - Hill Book Company, 1955.

Super, Donald E. Appraising Vocational Fitness. New York :
Harper and Brothers, 1949.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

การวิเคราะห์ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น
ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสังเกตภาคปฏิบัติ
วิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ตาราง 7 แสดงการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนวิชานานาชาติ ภาควิชาความรู้ เรื่อง "ร่างมาตรฐาน"

ข้อ	p	r	q	pq
1	.42	.31	.58	.243
2	.65	.20	.35	.227
3	.62	.26	.38	.235
4	.37	.42	.63	.233
5	.22	.24	.78	.171
6	.60	.43	.40	.240
7	.57	.37	.43	.245
8	.34	.36	.66	.224
9	.22	.24	.78	.171
10	.60	.32	.40	.240
11	.57	.48	.43	.245
12	.22	.24	.78	.171
13	.77	.32	.23	.177
14	.48	.31	.52	.249
15	.77	.32	.23	.177

Σpq 3.248

การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาควิชาความรู้
 ศึกษานาฏศิลป์เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" โดยใช้สูตร KR - 20

$$\begin{aligned}
 \text{จากสูตร} \quad r_{tt} &= \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S^2_t} \right] \\
 &= \frac{15}{14} [1 - 0.320] \\
 &= \frac{15}{14} (0.68) \\
 &= 0.728
 \end{aligned}$$

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบมีค่า 0.728

การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกตการปฏิบัติงานยักข์ โดยใช้สูตร

The Kendall Coefficient of Concordance : w

$$\begin{aligned}
 \text{จากสูตร} \quad w &= \frac{S}{\frac{1}{12} k^2 (N^3 - N) - k \frac{\sum T}{T}} \\
 &= \frac{30765}{32130 - 189} \\
 &= \frac{30765}{31941} \\
 &= 0.963
 \end{aligned}$$

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกตการปฏิบัติงานยักข์มีค่า 0.963

การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกตการร้องเพลงร่ววงมาตรฐาน
โดยใช้สูตร The Kendall Coefficient of Concordance : w

$$\begin{aligned}
 \text{จากสูตร} \quad w &= \frac{S}{\frac{1}{12} k^2 (N^3 - N) - k \frac{\sum T^2}{T}} \\
 &= \frac{26473.5}{32130 - 256.5} \\
 &= \frac{26473.5}{31873.5} \\
 &= 0.830
 \end{aligned}$$

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกตการร้องเพลงร่ววงมาตรฐานมีค่า 0.830

การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกตการรำเพลงรำวงมาตรฐาน
โดยใช้สูตร The Kendall Coefficient of Concordance : w

$$\begin{aligned}
 \text{จากสูตร} \quad w &= \frac{S}{\frac{1}{12} k^2 (N^3 - N) - k \frac{\sum T}{T}} \\
 &= \frac{25983.5}{32130 - 1212} \\
 &= \frac{25983.5}{30918} \\
 &= 0.840
 \end{aligned}$$

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกตการรำเพลงรำวงมาตรฐานมีค่า 0.840

การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกตความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์
เรื่อง "ร่ายมาตรฐาน" โดยใช้สูตร The Kendall Coefficient of Concordance : w

$$\begin{aligned}
 \text{จากสูตร} \quad w &= \frac{S}{\frac{1}{12} k^2 (N^3 - N) - k \frac{\sum T}{T}} \\
 &= \frac{26685}{32130 - 213} \\
 &= \frac{26685}{31917} \\
 &= 0.836
 \end{aligned}$$

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกตความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง
"ร่ายมาตรฐาน" มีค่า 0.836

ภาคผนวก ข

คู่มือการสอนเพื่อวัดทักษะการสอนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "รำวงมาตรฐาน"
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

บทเรียนที่ 1	ความรู้เกี่ยวกับนาฏยศัพท์เบื้องต้น
บทเรียนที่ 2	ปฏิบัติร้องเพลง "รำมาซิมารำ" และ เพลง
"ดอกไม้ของชาติ"
บทเรียนที่ 3	ปฏิบัติรำเพลง "รำมาซิมารำ"
บทเรียนที่ 4	ปฏิบัติรำเพลง "ดอกไม้ของชาติ"

คู่มือการสอน

เพื่่วัดห้ศัศนการสอวนวษานาฏศลปเร่อง "ร่ววงมาตรฐาน" ชั้ประถมศลษาปที่ 5

บทเร่ยนที่ 1 ความรู้เก่ยวกับนาฏยศัศห้เบ้องตน จนวน 3 คาบ

1. แผนการสอวนวษานาฏศลปเร่อง "ร่ววงมาตรฐาน" ชั้ประถมศลษาปที่ 5
บทเร่ยนที่ 1 ความรู้เก่ยวกับนาฏยศัศห้เบ้องตน
2. คู่มือการล้เพ่่วัดห้ศัศนการสอวนวษานาฏศลปเร่อง "ร่ววงมาตรฐาน"
ชั้ประถมศลษาปที่ 5 บทเร่ยนที่ 1 ความรู้เก่ยวกับนาฏยศัศห้เบ้องตน
3. แบบส้เกศความสน้ใจในการเร่ยนวษานาฏศลปเร่อง "ร่ววงมาตรฐาน"
4. แบบส้เกศการปฏลปต้มนาฏยศัศห้เบ้องตน
5. แบบประเม่นพฤศการการปฏลปต้มนาฏยศัศห้เบ้องตน
6. แบบทดสอบความรู้เก่ยวกับนาฏยศัศห้เบ้องตน

แผนการสอนวิธีสอนโดยใช้เทคโนโลยีทัศน์

แผนการสอนที่ 1

แผนการสอนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ายมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

บทเรียนที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับนาฏยศัพท์เบื้องต้น จำนวน 3 คาบ

ความครอบคลุม/หลักการ

การรำไทยต้องฝึกการเคลื่อนไหวมือและเท้าอย่างมีแบบแผน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของนาฏยศัพท์ได้
2. นักเรียนสามารถใช้มือทำท่าจับ ตั้งวง สะบัดมือ และกรายมือได้
3. นักเรียนสามารถใช้เท้าทำท่าจรด สะคุด กระทุ้ง และถักเท้าได้

เนื้อหา

1. ความหมายนาฏยศัพท์
2. การใช้มือทำท่านาฏยศัพท์เบื้องต้น ได้แก่ จับ ซึ่งแบ่งเป็น จับหงาย จับคว่ำ จับปรกข้าง จับปรกหน้า และจับส่งหลัง
ตั้งวง ไค้แก วงบน วงกลาง และวงล่าง
สะบัดมือ กรายมือ
3. การใช้เท้าทำท่านาฏยศัพท์เบื้องต้น ได้แก่ จรด สะคุด ถักเท้า และกระทุ้งเท้า ตามแบบนาฏศิลป์ไทย

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูชี้แจงให้นักเรียนทราบว่าต่อไปจะเป็นการเรียนรู้การสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับนาฏยศัพท์เบื้องต้น
2. ครูเปิดบทเรียนเทพวิคิต์สัน บทเรียนที่ 1 ให้นักเรียนได้ศึกษาพร้อมทั้งปฏิบัติตามขั้นตอนการสอน จนจบบทเรียน ซึ่งมีขั้นตอนการสอน ดังนี้
 - 2.1 นำเข้าสู่บทเรียน โดยนำภาพท่ารำให้นักเรียนดู พร้อมทั้งซักถามเพื่อนำเข้าสู่การสอนเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับนาฏยศัพท์เบื้องต้น
 - 2.2 ครูอธิบายความหมายและลักษณะของนาฏยศัพท์เบื้องต้น แต่ละท่าให้นักเรียนฟัง
 - 2.3 ครูสาธิตทำนาฏยศัพท์แต่ละท่า ตามลำดับชั้นของนาฏยศัพท์ท่านั้น ๆ ให้นักเรียนดู พร้อมทั้งให้นักเรียนฝึกหัดทำทำนาฏยศัพท์เบื้องต้นแต่ละท่า โดยฝึกไปพร้อม ๆ กับครูจนครบทำนาฏยศัพท์ทุกท่า
3. ให้นักเรียนทำกิจกรรมในบทเรียนที่ 1 เพื่อเสริมความรู้ ความเข้าใจจากการเรียนในบทเรียนเทพวิคิต์สัน ดังนี้
 - 3.1 กรู้นำบัตรคำนาฏยศัพท์เบื้องต้นติดบนกระดานดำ แล้วให้นักเรียนปฏิบัติทำนาฏยศัพท์เบื้องต้นตามบัตรคำนั้น พร้อมกันทั้งชั้น
 - 3.2 แบ่งนักเรียนออกเป็น 10 กลุ่ม ๆ ละ 4 คน แล้วให้แต่ละกลุ่มปฏิบัติทำนาฏยศัพท์เบื้องต้น โดยทำกลุ่มละ 2 ท่า ปฏิบัติจนครบทุกกลุ่ม
 - 3.3 แข่งขันปฏิบัติทำนาฏยศัพท์ตามที่ครูบอก แล้วให้ผู้ปฏิบัติได้ที่ดีที่สุดออกมาแสดงท่าหน้าชั้น
 - 3.4 ครูทบทวนและฝึกหัดทำนาฏยศัพท์เบื้องต้นตามลำดับเนื้อหาที่เรียนมา

สื่อการเรียนรู้

1. บทเรียนเพปวีดีทัศน์
2. บัตรคำนาฏยศัพท์เบื้องต้น
3. เครื่องวีซีโอเพ
4. เครื่องรับโทรทัศน์

การวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมความสนใจในการเรียน ตามแบบสังเกตความสนใจในการเรียน วิชานาฏศิลป์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว
2. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบในบทเรียนที่ 1 เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับนาฏยศัพท์เบื้องต้น ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว
3. ให้นักเรียนแสดงทำนนาฏยศัพท์เบื้องต้น แล้วสังเกตพฤติกรรมตามแบบสังเกต การปฏิบัตินาฏยศัพท์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว

คู่มือการใช้เทปวีดิทัศน์การสอนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "รำวงมาตรฐาน"
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

บทเรียนที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับนาฏยศัพท์เบื้องต้น จำนวน 3 คาบ

1. ครูชี้แจงให้นักเรียนทราบจุดประสงค์ตามแผนการสอนของการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" ในรูปแบบของเทปวีดิทัศน์ ซึ่งจะเสนอเนื้อหาความรู้ และกิจกรรมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
2. เริ่มการเรียนการสอนโดยเปิดเทปวีดิทัศน์การสอน นำเข้าสู่บทเรียนที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับนาฏยศัพท์เบื้องต้น
3. เริ่มบทเรียนตามแผนการสอน ในบทเรียนที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับนาฏยศัพท์เบื้องต้น ควบภาพประกอบการบรรยาย และการสาธิต ได้แก่คำว่า จีบ จีบหงาย จีบคว่ำ จีบปรกข้าง จีบปรกหน้า จีบส่งหลัง ตั้งวง ตั้งวงบน ตั้งวงกลาง ตั้งวงล่าง สะบัดมือ กรายมือ จรดเท้า สะดุดเท้า ถัดเท้าไขว้ ถัดเท้ายื่นเสมอกัน (ถัดเรียงเท้า) ถัดเท้าเคลื่อนที่ กระทุ้งเท้า
4. กิจกรรมเสริมความรู้ความเข้าใจการเรียนจากเทปวีดิทัศน์การสอน ในบทเรียนที่ 1 โดยครูรวมสนทนาและตอบคำถาม ดังนี้
 - 4.1 ครูนำบัตรคำนาฏยศัพท์เบื้องต้นติดบนกระดานดำ แล้วให้นักเรียนปฏิบัติทำนาฏยศัพท์เบื้องต้นตามบัตรคำ พร้อมกันทั้งชั้น
ตัวอย่างบัตรคำ จีบหงาย จีบคว่ำ ตั้งวงบน ตั้งวงกลาง กรายมือ สะบัดมือ จีบปรกข้าง จีบส่งหลัง จีบปรกหน้า ตั้งวงล่าง กระทุ้งเท้า จรดเท้า ถัดเท้าไขว้ สะดุดเท้า ถัดเท้าเคลื่อนที่ ถัดเท้ายื่นเสมอ
 - 4.2 แบ่งนักเรียนออกเป็น 10 กลุ่ม ๆ ละ 4 คน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติทำนาฏยศัพท์ โดยทำกลุ่มละ 2 ท่า ปฏิบัติจนครบทุกกลุ่ม

4.3 แข่งขันปฏิบัติหัตถาภยศัพท์ตามที่ระบุอก แล้วให้ผู้ปฏิบัติได้ค้ที่สุคออกมาแสดง
ท่าหน้าชั้น

5. ทคสอบตามแผนการสอน ในบทเรียนที่ 1 ใหนักเรียนทำแบบทดสอบภาคความรู้
ทดสอบภาคปฏิบัติหัตถาภยศัพท์เบื้องต้น และสังเกตความสนใจในการเรียนวิชาหัตถาศิลป์

6. สิ้นสุดกิจกรรมการเรียนการสอนของเพวีค้ที่ห้ศ้นการสอน ในบทเรียนที่ 1 ความรู้
เกี่ยวกับหัตถาภยศัพท์เบื้องต้น

แบบสังเกตการปฏิบัติงานวิทยุศัพท์

ชื่อผู้เรียน ชั้น

ชื่อผู้สังเกต

วันที่ เดือน พ.ศ.

คำชี้แจง ให้นักเรียนปฏิบัติงานวิทยุศัพท์เบื้องต้น ครั้งละ 4 คน สังเกตพฤติกรรม
ตามรายการ โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

พฤติกรรมปฏิบัติ	ดีมาก	ดี	พอใช้	เกือบพอใช้	ต้องปรับปรุง
	5	4	3	2	1
<u>จับทงาย</u> 1. ความถูกต้อง 2. ความสวยงาม 3. ความคล่องแคล่ว					
<u>จับคว่ำ</u> 1. ความถูกต้อง 2. ความสวยงาม 3. ความคล่องแคล่ว					

พฤติกรรมกาปฏิบัติ	ดีมาก	ดี	พอใช้	เกือบพอใช้	ต้องปรับปรุง
	5	4	3	2	1
<u>จิตปรกษา</u> 1. ความถูกต้อง 2. ความสวยงาม 3. ความคล่องแคล่ว					
<u>จิตปรกษา</u> 1. ความถูกต้อง 2. ความสวยงาม 3. ความคล่องแคล่ว					
<u>จิตสงหลัง</u> 1. ความถูกต้อง 2. ความสวยงาม 3. ความคล่องแคล่ว					
<u>จิตวงบน</u> 1. ความถูกต้อง 2. ความสวยงาม 3. ความคล่องแคล่ว					
<u>จิตวงกลาง</u> 1. ความถูกต้อง 2. ความสวยงาม 3. ความคล่องแคล่ว					

พฤติกรรมปฏิบัติ	ดีมาก	ดี	พอใช้	เกือบพอใช้	ต้องปรับปรุง
	5	4	3	2	1
<u>ตั้งวง</u> 1. ความถูกต้อง 2. ความสวยงาม 3. ความคล่องแคล่ว					
<u>สับคีม</u> 1. ความถูกต้อง 2. ความสวยงาม 3. ความคล่องแคล่ว					
<u>กรายมือ</u> 1. ความถูกต้อง 2. ความสวยงาม 3. ความคล่องแคล่ว					
<u>จรดเทา</u> 1. ความถูกต้อง 2. ความสวยงาม 3. ความคล่องแคล่ว					
<u>สะกดเทา</u> 1. ความถูกต้อง 2. ความสวยงาม 3. ความคล่องแคล่ว					

พฤติกรรมปฏิบัติ	ดีมาก	ดี	พอใช้	เกือบพอใช้	ต้องปรับปรุง
	5	4	3	2	1
<u>ดีแต่ใจ</u> 1. ความถูกต้อง 2. ความสวยงาม 3. ความคล่องแคล่ว <u>ดีแต่ใจเสมอกัน</u> 1. ความถูกต้อง 2. ความสวยงาม 3. ความคล่องแคล่ว <u>ดีแต่ใจเคลื่อนไหว</u> 1. ความถูกต้อง 2. ความสวยงาม 3. ความคล่องแคล่ว <u>กระตือรือร้น</u> 1. ความถูกต้อง 2. ความสวยงาม 3. ความคล่องแคล่ว					
รวม					

รวมคะแนน

แบบประเมินพฤติกรรมการสังเกตการปฏิบัติงานผู้พิทักษ์

พฤติกรรมการปฏิบัติ	ความถูกต้อง	ความสวยงาม	ความคล่องแคล่ว
1. จับหงาย	- นิ้วหัวแม่มือจรดข้อสุดท้ายของนิ้วชี้ - หงายข้อมือขึ้น - หักข้อมือเข้าหาลำแขน - ปลายนิ้วที่จับชี้ขึ้นข้างบน	- นิ้วที่เหลือทั้งสามนิ้วเหยียดตรง - กรีคนิ้วออกไปให้สวยงามในลักษณะคล้ายพัด	- ทำมือจับหงายได้ทันที
2. จับคว่ำ	- นิ้วหัวแม่มือจรดข้อสุดท้ายของนิ้วชี้ - คว่ำลำแขนลง - หักข้อมือเข้าหาลำแขน - ปลายนิ้วที่จับชี้ลงข้างล่าง	- ลักษณะเช่นเดียวกันกับจับหงาย	- ทำมือจับคว่ำได้ทันที
3. จับประก้าง	- นิ้วหัวแม่มือจรดข้อสุดท้ายของนิ้วชี้ - ยกแขนขึ้นขนานกับด้านข้างของลำตัว	- ลักษณะเช่นเดียวกันกับจับหงาย	- ทำมือจับประก้างได้ทันที

พฤติกรรมปฏิบัติ	ความถูกต้อง	ความสวยงาม	ความคล่องแคล่ว
3. จับปรกข้าง	- ปลายนิ้วที่จับชี้เข้าหา - คานข้างในระดับศีรษะ - หักข้อมือเข้าหาลำแขน		
4. จับปรกหน้า	- นิ้วหัวแม่มือจรดข้อ - สุดท้ายของนิ้วชี้ - ยกแขนขึ้นทางคานหน้า - ของตัวเอง - ปลายนิ้วที่จับชี้อยู่ในระดับ - ใบหน้า - หักข้อมือเข้าหาลำแขน	- ลักษณะเช่นเดียว - กับกับจับหงาย	- ทำมือจับ - ปรกหน้าได้ - ทันที
5. จับส่งหลัง	- นิ้วหัวแม่มือจรดข้อ - สุดท้ายของนิ้วชี้ - ส่งลำแขนไปข้างหลัง - หงายท้องแขนขึ้น - ปลายนิ้วที่จับชี้ขึ้นข้างบน - หักข้อมือเข้าหาท้องแขน	- ลักษณะเช่นเดียว - กับกับจับหงาย	- ทำมือจับ - ส่งหลังได้ - ทันที
6. ดึงวง	- ยกแขนให้ไคส่วนโค้ง - นิ้วทั้งสี่ชิดกัน หักนิ้ว - หัวแม่มือเข้าหาฝ่ามือ - หักข้อมือเข้าหาลำแขน	- ลำแขนโค้ง - ไคส่วน - ไม่หักข้อศอก - ปลายนิ้วทั้งสี่ - ชิดกัน	- ทำมือดึงวง - ไคทันที

<u>พฤติกรรมปฏิบัติ</u>	<u>ความถูกต้อง</u>	<u>ความสวยงาม</u>	<u>ความคล่องแคล่ว</u>
7. ตั้งวงบน (ตัวพระ)	- ลักษณะเช่นเดียวกันกับตั้งวง - มืออยู่สูงระดับศีรษะ	- ลักษณะเช่นเดียวกันกับตั้งวง	- ทำมือตั้งวงบนไค้ทันที
8. ตั้งวงบน (ตัวนาง)	- ลักษณะเช่นเดียวกันกับตั้งวง - มืออยู่สูงระดับทรวงอก	- ลักษณะเช่นเดียวกันกับตั้งวง	- ทำมือตั้งวงบนไค้ทันที
9. ตั้งวงกลาง (ตัวพระ)	- ลักษณะเช่นเดียวกันกับตั้งวง - มืออยู่สูงระดับไหล่ - กางแขนออกไปข้าง ๑ ลำตัว	- ลักษณะเช่นเดียวกันกับตั้งวง	- ทำมือตั้งวงกลางไค้ทันที
10. ตั้งวงกลาง (ตัวนาง)	- ลักษณะเช่นเดียวกันกับตั้งวง - มืออยู่สูงระดับไหล่ - หุบแขนคอนมาข้างหน้าเล็กน้อย	- ลักษณะเช่นเดียวกันกับตั้งวง	- ทำมือตั้งวงกลางไค้ทันที
11. ตั้งวงล่าง (ตัวพระ)	- ลักษณะเช่นเดียวกันกับตั้งวง - มืออยู่ในระดับข้อมือ - กันส่วโง้งของวงออกจากลำตัว	- ลักษณะเช่นเดียวกันกับตั้งวง	- ทำมือตั้งวงล่างไค้ทันที

พฤติกรรมปฏิบัติ	ความถูกต้อง	ความสวยงาม	ความคล่องแคล่ว
12. ตั้งวงกลาง (คว้งนาง)	- ลักษณะเช่นเดียวกันกับตั้งวง - มืออยู่ในระดับหัวเข็มขัด - กันส่วโคงของวงห่างจากลำตัวเล็กน้อย	- ลักษณะเช่นเดียวกันกับตั้งวง	- ทำมือตั้งวงไล้ไค้ทันที
13. สะบัดมือ	- มือทำท่าจับปรกข้าง - สะบัดปลายนิ้วที่จับโดยคลายจับในลักษณะปล่อยจับแบ่มือ กลับข้อมือขึ้นเป็นตั้งวงบน	- คลายจับออกช้า ๆ ทยอยคลายนิ้วทั้งสี่ลงข้างไล้ - คอย ๆ พลิกข้อมือกลับขึ้นตั้งวงบน	- ทำมือท่าจับปรกข้างไค้ทันที - สะบัดปลายนิ้วโดยคลายมือจับ และพลิกข้อมือกลับขึ้นตั้งวงบนไค้ทันที
14. กรายมือ	- มือข้างหนึ่งทำท่าจับหงาย เหยียดลำแขนตรงในระดับไหล่ - มืออีกข้างหนึ่งตั้งวงบน - มวนมือจับให้คว่ำลงช้า ๆ คลายจับออกจนมือแบแล้วตั้งวงบนให้เฉียงค่อนไปข้างหน้า	- มือจับหงายตองเหยียดลำแขนให้ตรงและอยู่ในระดับไหล่ - มือตั้งวงบนให้เฉียงค่อนไปข้างหน้า	- ทำมือจับหงายไค้ทันที - ทำมือตั้งวงบนไค้ทันที - มวนมือจับคลายขึ้นตั้งวงบนไค้ทันที

พฤติกรรมปฏิบัติ	ความถูกต้อง	ความสวยงาม	ความคล่องแคล่ว
	- มือตั้งวงบนวางลงไป - จีบส่งหลัง - เอียงศีรษะไปข้างมือตั้งวงบน	- ม้วนมือจีบอย่างช้า ๆ แล้วคลายขึ้นตั้งวงบน - มือตั้งวงบนค่อย ๆ วางลงไปจีบส่งหลัง แขนตั้ง - เอียงศีรษะไปข้างมือตั้งวงบน	- วางมือตั้งวงบนลงไปจีบส่งหลัง แขนตั้งได้ทันที
15. จรดเท้า	- เท้าข้างหนึ่งยื่นเต็มเท้า - เท้าอีกข้างหนึ่งยื่นยัดเขาค้าง เข็มปลายเท้าขึ้น - ไข่มุกเท้าแตะกับพื้น - ยื่นให้เท้าเหลื่อมกันเล็กน้อย - ตัวพระตองกันเขาค้าง - ตัวนางไม่ตองกันเขา	- ยื่นให้เท้าเหลื่อมกันเล็กน้อย - ตัวพระตองกันเขาค้าง - ตัวนางไม่ตองกันเขา	- ทำท่าจรดเท้าได้ทันที
16. สะกดเท้า	- เท้าข้างหนึ่งยื่นเต็มเท้าและย่อเขา - เท้าอีกข้างหนึ่งยื่นย่อเขาไข่มุกเท้าแตะพื้น	- ยื่นย่อเขาทั้งสองข้างลงเล็กน้อย	- ทำท่าสะกดเท้าได้ทันที

พฤติกรรมปฏิบัติ	ความถูกต้อง	ความสวยงาม	ความคล่องแคล่ว
	- เลือกจุมกเท้าไปกับพื้น พร้อมทั้งโน้มตัวไป ข้างหน้า - เท้าหลังยกเหนือพื้น เล็กน้อย แล้วคืนตัว กลับให้น้ำหนักตัวอยู่ที่ เท้าหลัง - ตัวพระตอกลงเท้าออก - ตัวนางไม่ตอกลงเท้า	- ขณะที่เราเลือก จุมกเท้าไปกับพื้น จะตอกลงโน้มตัวไป ข้างหน้า แล้ว ชะงักตัวคืน กลับมา - ตัวพระตอกลง เท้าออก - ตัวนางไม่ตอกลง เท้า	
17. ถัดเท้าไขว้	- เท้าข้างหนึ่งยืนข้างหน้า เต็มเท้า ย่อเข่าลง เล็กน้อย - เท้าอีกข้างหนึ่งวางอยู่ ข้างหลังเปิดส้นเท้า - เท้าทั้งสองไขว้กันและ ย่อเข่าลงเล็กน้อย - ให้น้ำหนักอยู่ที่เท้าหลัง ส่วนเท้าหน้าเลือก จุมกเท้าไปกับพื้นเบา ๆ - วางเท้าที่ถัดราบลง เปิดส้นเท้าหลัง	- ยืนไขว้เท้าและ ย่อเข่าทั้งสอง ข้างลงเล็กน้อย - เลือกจุมกเท้า ไปกับพื้นเบา ๆ - ลำตัวตรง - ตัวพระตอกลง เท้าออก - ตัวนางไม่ตอกลง เท้า	- ทำท่าถัดเท้า ไขว้ได้ทันที

<u>พฤติกรรมปฏิบัติ</u>	<u>ความถูกต้อง</u>	<u>ความสวยงาม</u>	<u>ความคล่องแคล่ว</u>
18. ถักเท้ายืน เสมอ กัน (ถักเรียงเท้า)	- ตัวพระต้องกันเข้าออก - ตัวนางไม่ต้องกันเข้า - เท้าทั้งสองข้างยืนเสมอ กันก่อน - ใช้เท้าทั้งสองข้างผลักดัน กันวางรับน้ำหนัก และ ถักจุมกเท้าออกไป เหมือนกับถักเท้าไขว้	- ยืนให้เท้าเสมอ กัน - ย่อเข้าทั้งสอง ลงเล็กน้อย - ลำตัวตรง - เสือกจุมกเท้า กับพื้นเบา ๆ	- ทำท่าถักเท้า ยืนเสมอ กัน ได้ทันที
19. ถักเท้าเคลื่อนที่	- เท้าข้างหนึ่งเป็นฝ่ายถัก - เท้าอีกข้างหนึ่งเป็นฝ่าย ก้าวไปข้างหน้า เพื่อให้ เคลื่อนที่ - เคลื่อนไปทางขวา ให้ ก้าวเท้าขวา เท้าซ้าย ถัก - เคลื่อนไปทางซ้ายให้ ก้าวเท้าซ้าย เท้าขวาถัก	- ย่อเข้าทั้งสองลง เล็กน้อยเวลา ก้าวเท้า - กดไหลและเอียง ศีรษะไปทางด้าน หลังเสมอ - เสือกจุมกเท้ากับ พื้นเบา ๆ - ก้าวเท้าเคลื่อนที่ ควยจังหวะที่ สม่ำเสมอ	- ทำท่าถักเท้า เคลื่อนที่ได้ ทันที

พฤติกรรมปฏิบัติ	ความถูกต้อง	ความสวยงาม	ความคล่องแคล่ว
20. กระทุ้งเท้า	- เท้าข้างหนึ่งยื่นเต็มเท้า - เท้าอีกข้างหนึ่งวางอยู่ข้างหลัง เปิดส้นเท้า - เท้าทั้งสองไขว้กันและยกเข่าลงเล็กน้อย - ใช้เท้าหลังเคาะพื้นด้วยจมูกเท้า แล้วยกขึ้น ถีบเขาไปข้างหลัง ยกเข่าหน้าลงเล็กน้อย - ศีรษะต้องยกขึ้นเข่าออก - ศีรษะไม่ต้องยกขึ้นเขา	- ยื่นไขว้เท้าและยกเข่าทั้งสองลงเล็กน้อย - ลำตัวตรง - ถีบเขาไปข้างหลังมาก ๆ - ศีรษะต้องยกขึ้นเข่าออก - ศีรษะไม่ต้องยกขึ้นเขา	- ทำท่ากระทุ้งเท้าได้ทันที

แบบทดสอบภาคความรู้วิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน"
(ความรู้เกี่ยวกับนาฏยศัพท์เบื้องต้น) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ชื่อผู้สอบ

สอบวันที่ เดือน พ.ศ.

คำสั่ง จงเขียนเครื่องหมายกากบาท (×) ทับตัวอักษร ก ข ค ง ที่เห็นว่าถูกต้อง
ที่สุดของคำถามแต่ละข้อ ลงในกระดาษคำตอบ

1. จีบแบ่งออกเป็นกี่ชนิด ?
 ก. 3 ชนิด
 ข. 4 ชนิด
 ค. 5 ชนิด
 ง. 6 ชนิด
2. การจีบส่งหลังนี้ปลายนิ้วชี้ไปทางใด ?
 ก. ชี้นิ่ง
 ข. ชี้นิ่งข้างบน
 ค. ชี้ออกข้างตัว
 ง. ชี้นิ่งเข้าหาลำตัว
3. การจีบหงาย ปลายนิ้วชี้จะชี้ไปทางใด ?
 ก. ชี้นิ่ง
 ข. ชี้นิ่งข้างบน
 ค. ชี้ออกข้างตัว
 ง. ชี้นิ่งเข้าหาลำตัว
4. การจีบปรกข้าง มือจีบจะอยู่ระดับใด ?
 ก. เอว
 ข. หนอก
 ค. ไหล่
 ง. ศีรษะ
5. การตั้งวงลำแขนจะอยู่ในลักษณะใด ?
 ก. เหยียดลำแขนตรง
 ข. หักข้อศอกเป็นมุมฉาก
 ค. โค้งเป็นรูปกล้วยหอม
 ง. งอแขนเล็กน้อย

6. การตั้งวงที่ปลายนิ้วอยู่ระดับไหนหงอง เรียกว่าอะไร ?
 - ก. วงล่าง
 - ข. วงกลาง
 - ค. วงข้าง
 - ง. วงหนาหงอง
7. การตั้งวงกลางแตกต่างกับการตั้งวงบนอย่างไร ?
 - ก. วงกลางปลายนิ้วสูงแค่ชายพก
 - ข. วงกลางปลายนิ้วสูงแค่ระดับไหล่
 - ค. วงกลางปลายนิ้วสูงแค่ทางคิ้ว
 - ง. วงกลางปลายนิ้วสูงแค่แก้มศีรษะ
8. การตั้งวงบนของตัวพระและตัวนางแตกต่างกันที่วงตัวพระปลายนิ้วจะอยู่ระดับใด ?
 - ก. ทางคิ้ว
 - ข. ทางตา
 - ค. หนาผาก
 - ง. แก้มศีรษะ
9. ท่าสะบัดมือควรเริ่มจากท่าจับชนิดใด ?
 - ก. จับคว่ำ
 - ข. จับหงาย
 - ค. จับปรกข้าง
 - ง. จับส่งหลัง
10. ท่ากรายมือควรเริ่มจากท่าจับชนิดใด ?
 - ก. จับหงาย
 - ข. จับคว่ำ
 - ค. จับปรกหน้า
 - ง. จับปรกข้าง
11. การถักเท้าจะต้องใช้ส่วนใดของเท้าถักพื้น ?
 - ก. หลังเท้า
 - ข. ส้นเท้า
 - ค. ปลายเท้า
 - ง. จมูกเท้า
12. การถักเท้าไขว้ เท้าที่รับน้ำหนักตัวคือ ?
 - ก. เท้าหน้า
 - ข. เท้าหลัง
 - ค. เท้าหน้าและเท้าหลัง
 - ง. เท้าใดก็ได้
13. การสะคุดเท้าจะต้องใช้ส่วนใดของเท้าสะคุด ?
 - ก. ส้นเท้า
 - ข. นิ้วเท้า
 - ค. จมูกเท้า
 - ง. ส่วนใดก็ได้

14. เวลาสะกดเท้าลักษณะของลำตัวจะอยู่อย่างไร ?

ก. ลำตัวตรง	ค. เอียงตัวไปข้างหน้า
ข. เอนตัวไปข้างหลัง	ง. โน้มตัวไปข้างหน้า

15. หากกระทืบเท้าแตกต่างจากท่าสะกดเท้าอย่างไร ?

ก. ส่วนของเท้าที่ใช้แตะพื้น	ค. การทรงตัว
ข. ลักษณะการวางเท้า	ง. การเอียงศีรษะ

* * * * *

กระดาษคำตอบ

ชื่อ ชั้น

วันที่ เดือน พ.ศ.

ข้อ ขอ	ก	ข	ค	ง
1	ก	ข	ค	ง
2	ก	ข	ค	ง
3	ก	ข	ค	ง
4	ก	ข	ค	ง
5	ก	ข	ค	ง
6	ก	ข	ค	ง
7	ก	ข	ค	ง
8	ก	ข	ค	ง
9	ก	ข	ค	ง
10	ก	ข	ค	ง
11	ก	ข	ค	ง
12	ก	ข	ค	ง
13	ก	ข	ค	ง
14	ก	ข	ค	ง
15	ก	ข	ค	ง

คู่มือการสอน

เทพีวีดีทัศน์การสอนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

บทเรียนที่ 2 ปฏิบัติร้องเพลง "รำมาซิมารำ" และเพลง "ดอกไม้ของชาติ"

จำนวน 3 คาบ

1. แผนการสอนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
บทเรียนที่ 2 ปฏิบัติร้องเพลง "รำมาซิมารำ" และเพลง "ดอกไม้ของชาติ"
2. คู่มือการใช้เทพีวีดีทัศน์การสอนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "รำวงมาตรฐาน"
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 บทเรียนที่ 2 ปฏิบัติร้องเพลง "รำมาซิมารำ" และเพลง
"ดอกไม้ของชาติ"
3. แบบสังเกตความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "รำวงมาตรฐาน"
4. แบบสังเกตการร้องเพลงรำมาซิมารำ และเพลงดอกไม้ของชาติ
5. แบบประเมินพฤติกรรมการร้องเพลงรำมาซิมารำ และเพลงดอกไม้ของชาติ

แผนการสอนวิธีสอนโดยใช้เพลงวิธีที่หก

แผนการสอนที่ 2

แผนการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

บทเรียนที่ 2 ปฏิบัติร้องเพลง "รำมาซิมารำ" และเพลง "ดอกไม้ของชาติ"

จำนวน 3 คาบ

ความคิดรวบยอด/หลักการ

เพลงรำวงเป็นเพลงที่แสดงถึงศิลปวัฒนธรรมของชาติไทย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถร้องเพลงรำมาซิมารำ ได้ถูกต้องตามเนื้อร้อง ทำนอง และจังหวะของเพลง
2. นักเรียนสามารถร้องเพลงดอกไม้ของชาติ ได้ถูกต้องตามเนื้อร้อง ทำนอง และจังหวะของเพลง

เนื้อหา

1. เนื้อร้องเพลงรำมาซิมารำ
2. เนื้อร้องเพลงดอกไม้ของชาติ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูชี้แจงให้นักเรียนทราบว่าต่อไปจะเป็นการเรียนรู้การสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง ปฏิบัติร้องเพลง "รำมาซิมารำ" และเพลง "ดอกไม้ของชาติ"
2. ครูเปิดบทเรียนเพลงวิธีที่หก บทเรียนที่ 2 ให้นักเรียนได้ศึกษาพร้อมทั้งปฏิบัติตามขั้นตอนการสอน จนจบบทเรียน ซึ่งมีขั้นตอนการสอนดังนี้

- 2.1 นำเข้าสู่บทเรียน โดยครูเปิดเพลงร่ำวงมาตรฐานให้นักเรียนฟัง พร้อมทั้งซักถามเพื่อนำเข้าสู่การสอน เรื่อง ปฏิบัติร้องเพลงร่ำมาฆิมารำ และ เพลงคอกไม้ของชาติ
- 2.2 ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อร้องเพลงร่ำมาฆิมารำ จากแผนภูมิเนื้อร้องเพลง ร่ำมาฆิมารำ พร้อมกันทั้งชั้น
- 2.3 ครูเปิดเพลงร่ำมาฆิมารำ ให้นักเรียนฟัง 2 เที่ยว พร้อมทั้งให้นักเรียน ร้องและเคาะจังหวะตามจังหวะเพลง
- 2.4 ครูสาธิตการร้องเพลงร่ำมาฆิมารำ ให้นักเรียนฟังที่ละวรรค พร้อมทั้งให้ นักเรียนฝึกร้องตาม
- 2.5 ครูเปิดเพลงร่ำมาฆิมารำ แล้วให้นักเรียนฝึกร้องไปพร้อมกับครู ตั้งแต่ต้นจนจบเพลง
- 2.6 ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อร้องเพลงคอกไม้ของชาติ จากแผนภูมิเนื้อร้องเพลง คอกไม้ของชาติ พร้อมกันทั้งชั้น
- 2.7 ครูเปิดเพลงคอกไม้ของชาติ ให้นักเรียนฟัง 2 เที่ยว พร้อมทั้งให้นักเรียน ร้องและเคาะจังหวะตามจังหวะเพลง
- 2.8 ครูสาธิตการร้องเพลงคอกไม้ของชาติ ให้นักเรียนฟังที่ละวรรค พร้อมทั้ง ให้นักเรียนฝึกร้องตาม
- 2.9 ครูเปิดเพลงคอกไม้ของชาติ แล้วให้นักเรียนฝึกร้องไปพร้อมกับครู ตั้งแต่ต้นจนจบเพลง
3. ให้นักเรียนทำกิจกรรมในบทเรียนที่ 2 เพื่อเสริมความรู้ ความเข้าใจจากการเรียน ในบทเรียนเทปวีดิทัศน์ ดังนี้
 - 3.1 ครูเปิดเพลงร่ำมาฆิมารำ และ เพลงคอกไม้ของชาติ แล้วให้นักเรียนร้อง และเคาะจังหวะตามพร้อมกันทั้งชั้น

- 3.2 แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร้องเพลงร่ำมาซิมาร่ำ และเพลงดอกไม้ของชาติ พร้อมทั้งเคาะจังหวะปฏิบัติจนครบทุกกลุ่ม
4. ครูทบทวนและฝึกร้องเพลงตามลำดับเนื้อหาที่เรียนมา

สื่อการเรียนรู้

1. บทเรียนเทปวีซีดีทัศน์
2. แผนภูมิเพลงร่ำมาซิมาร่ำ และเพลงดอกไม้ของชาติ
3. ไม้เคาะจังหวะ, จังหวะ
4. แถบบันทึกเสียงเพลงร่ำมาซิมาร่ำ และเพลงดอกไม้ของชาติ
5. เครื่องบันทึกเสียง
6. เครื่องวีซีดีโอเพล
7. เครื่องรับโทรทัศน์

การวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมการสนใจในการเรียน ตามแบบสังเกตความสนใจในการเรียน วิชาภาษาไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว
2. ให้นักเรียนร้องเพลงร่ำมาซิมาร่ำ และเพลงดอกไม้ของชาติ แล้วสังเกตพฤติกรรม ตามแบบสังเกตการร้องเพลง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว

คู่มือการใช้เทคโนโลยีทัศน์การสอนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "รำวงมาตรฐาน"
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

บทเรียนที่ 2 ปฏิบัติร้องเพลง "รำมาซิมารำ" และเพลง "ดอกไม้ของชาติ"
จำนวน 3 คาบ

1. ครูชี้แจงให้นักเรียนทราบจุดประสงค์ ตามแผนการสอนของการเรียนการสอนวิชา นาฏศิลป์เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" ในรูปแบบของเทคโนโลยีทัศน์ ซึ่งจะเสนอเนื้อหาความรู้ และ กิจกรรมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
2. เริ่มการเรียนการสอนโดยเปิดเทปวีดีทัศน์การสอน นำเข้าสู่บทเรียนที่ 2 ปฏิบัติ ร้องเพลง "รำมาซิมารำ" และเพลง "ดอกไม้ของชาติ"
3. เริ่มบทเรียนตามแผนการสอน ในบทเรียนที่ 2 ปฏิบัติร้องเพลง "รำมาซิมารำ" และเพลง "ดอกไม้ของชาติ" ด้วยภาพประกอบการบรรยาย และการสาธิตการปฏิบัติร้องเพลง รำมาซิมารำ และเพลงดอกไม้ของชาติ
4. กิจกรรมเสริมความรู้ความเข้าใจการเรียนจากเทปวีดีทัศน์การสอน ในบทเรียนที่ 2 โดยครูดำเนินกิจกรรม ดังนี้
 - 4.1 ครูเปิดเพลงรำมาซิมารำ และเพลงดอกไม้ของชาติ แล้วให้นักเรียนร้อง และเคาะจังหวะตามพร้อมกันทั้งชั้น
 - 4.2 แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ร้องเพลงรำมาซิมารำ และเพลงดอกไม้ของชาติ พร้อมทั้งเคาะจังหวะ ปฏิบัติจนครบทุกกลุ่ม
5. ทดสอบตามแผนการสอน ในบทเรียนที่ 2 โดยทดสอบภาคปฏิบัติการร้องเพลง รำมาซิมารำ และเพลงดอกไม้ของชาติ และสังเกตความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์
6. สิ้นสุดกิจกรรมการเรียนการสอนของเทปวีดีทัศน์การสอน ในบทเรียนที่ 2 ปฏิบัติ ร้องเพลง "รำมาซิมารำ" และเพลง "ดอกไม้ของชาติ"

แบบสังเกตการร้องเพลง "รำวงมาตรฐาน"

ชื่อผู้เรียน ชั้น

ชื่อผู้สังเกต

วันที่ เดือน พ.ศ.

คำชี้แจง ให้นักเรียนปฏิบัติกรร้องเพลงรำวงมารำ และเพลงดอกไม้ของชาติ
 ครั้งละ 4 คน สังเกตพฤติกรรมตามรายการ โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

พฤติกรรมปฏิบัติ	ดีมาก	ดี	พอใช้	เกือบพอใช้	ต้องปรับปรุง
	5	4	3	2	1
<u>เพลงรำวงมารำ</u> 1. เนื้อร้อง 2. ทำนอง 3. จังหวะ <u>เพลงดอกไม้ของชาติ</u> 1. เนื้อร้อง 2. ทำนอง 3. จังหวะ					
รวม					

รวมคะแนน

แบบประเมินพฤติกรรมการสังเกตการร้องเพลงร่ำวงมาตรฐาน

<u>พฤติกรรมการปฏิบัติ</u>	<u>เนื้อร้อง</u>
1. เพลงร่ำมาชิมาร่ำ 2. เพลงคอกไม้ของชาติ	<u>เนื้อร้อง</u> - ออกเสียงเนื้อร้องได้ถูกต้อง - ออกเสียงเนื้อร้องได้ชัดเจน เช่น คำควบกล้ำ ร ล ว <u>ทำนอง</u> - ร้องได้ถูกต้องตามทำนองเพลง - ใช้ระดับเสียงได้ถูกต้องตามทำนองเพลง <u>จังหวะ</u> - ร้องได้ตรงตามจังหวะเพลง - เเกาะจังหวะตามจังหวะเพลงได้ถูกต้อง

คู่มือการสอน

เทปวีดีทัศน์การสอนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

บทเรียนที่ 3 ปฏิบัติรำเพลง "รำมาซิมารำ" จำนวน 3 คาบ

1. แผนการสอนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
บทเรียนที่ 3 ปฏิบัติรำเพลง "รำมาซิมารำ"
2. คู่มือการใช้เทปวีดีทัศน์การสอนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "รำวงมาตรฐาน"
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 บทเรียนที่ 3 ปฏิบัติรำเพลง "รำมาซิมารำ"
3. แบบสังเกตความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "รำวงมาตรฐาน"
4. แบบสังเกตการรำเพลงรำมาซิมารำ (ท่ารำสาย)
5. แบบประเมินพฤติกรรมการรำเพลงรำมาซิมารำ (ท่ารำสาย)

แผนการสอนวิธีสอนโดยใช้เทคโนโลยีทัศน์

แผนการสอนที่ 3

แผนการสอนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

บทเรียนที่ 3 ปฏิบัติรำเพลง "รำมาฆิมารำ" จำนวน 3 คาบ

ความคิดรวบยอด/หลักการ

รำวงเป็นการแสดงออกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติไทย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถก้าวเท้าตามจังหวะเพลงรำมาฆิมารำได้
2. นักเรียนสามารถใช้มือเคลื่อนไหวในท่ารำสายได้
3. นักเรียนสามารถก้าวเท้า และทำท่ารำสายได้อย่างสัมพันธ์กันตามจังหวะเนื้อร้อง และทำนองเพลงรำมาฆิมารำ

เนื้อหา

ท่ารำสายประกอบเพลงรำมาฆิมารำ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูชี้แจงให้นักเรียนทราบว่าต่อไปจะเป็นการเรียนรู้การสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่องปฏิบัติรำเพลง "รำมาฆิมารำ"
2. ครูเปิดเทปวีดีทัศน์บทเรียนที่ 3 ให้นักเรียนได้ศึกษา พร้อมทั้งปฏิบัติตามขั้นตอนการสอน จนจบบทเรียน ซึ่งมีขั้นตอนการสอน ดังนี้

- 2.1 นำเข้าสู่บทเรียน โดยนำภาพท่ารำในเพลงรำวงมาตรฐาน เพลงงามแสงเดือน (ทาสอดสร้อยมาลา) ให้นักเรียนดู พร้อมทั้งซักถาม เพื่อนำเข้าสู่การสอนเรื่อง ปฏิบัติรำเพลง "รำมาฆิมารำ"
- 2.2 ครูนำภาพท่ารำสาย ซึ่งใช้รำประกอบเพลงรำมาฆิมารำ ให้นักเรียนดู
- 2.3 ครูสาธิตพร้อมทั้งอธิบายการใช้มือทำท่ารำสาย พร้อมทั้งให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ ตามที่ละขั้นตอน ตั้งแต่ต้นจนจบ
- 2.4 ครูสาธิตพร้อมทั้งอธิบายการใช้มือทำท่ารำสาย ประกอบการร้องเพลง รำมาฆิมารำ ที่ละวรรค พร้อมทั้งให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตาม ตั้งแต่ต้นจนจบเพลง
- 2.5 ครูสาธิตพร้อมทั้งอธิบายการใช้มือทำท่ารำสาย ประกอบการเปิดเพลง รำมาฆิมารำ พร้อมทั้งให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตาม ตั้งแต่ต้นจนจบเพลง
- 2.6 ครูสาธิตพร้อมทั้งอธิบายการก้าวเท้าตามจังหวะเพลง ประกอบการร้อง เพลงรำมาฆิมารำ ที่ละวรรค พร้อมทั้งให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตาม ตั้งแต่ต้นจนจบเพลง
- 2.7 ครูสาธิตพร้อมทั้งอธิบายการก้าวเท้าตามจังหวะเพลง ประกอบการเปิดเพลง รำมาฆิมารำ พร้อมทั้งให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตาม ตั้งแต่ต้นจนจบเพลง
- 2.8 แบ่งกลุ่มนักเรียนชายและหญิง ครูสาธิตพร้อมทั้งอธิบายการก้าวเท้าและการ เดินสลับที่ระหว่างชายและหญิง ตามจังหวะเพลง ประกอบการเปิดเพลง รำมาฆิมารำ พร้อมทั้งให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตาม ตั้งแต่ต้นจนจบเพลง
- 2.9 ครูสาธิตพร้อมทั้งอธิบายการใช้มือทำท่ารำสาย การก้าวเท้า และการเดิน สลับที่ระหว่างชายและหญิง ตามจังหวะเพลง ประกอบการเปิดเพลง รำมาฆิมารำ พร้อมทั้งให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตาม ตั้งแต่ต้นจนจบเพลง
3. ให้นักเรียนทำกิจกรรมในบทเรียนที่ 3 เพื่อเสริมความรู้ความเข้าใจจากการเรียน ในบทเรียนหน่วยที่สี่นี้ ดังนี้

- 3.1 ครูเปิดเพลงร่ำมาชิมาร่ำ พร้อมทั้งให้นักเรียนชายทำมือท่าร่ำสายตามองเพลง
- 3.2 ครูเปิดเพลงร่ำมาชิมาร่ำ พร้อมทั้งให้นักเรียนหญิงทำมือท่าร่ำสายตามองเพลง
- 3.3 แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 20 คน จับคู่ชาย - หญิง ครูเปิดเพลงร่ำมาชิมาร่ำ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำท่าร่ำสาย พร้อมทั้งก้าวเท้าเดินตามให้เข้ากับจังหวะ เนื้อร้อง และทำนองเพลง ตั้งแต่ต้นจนจบเพลง
4. ครูทบทวนและฝึกหัดการทำท่าร่ำสาย ประกอบเพลงร่ำมาชิมาร่ำ ตั้งแต่ต้นจนจบเพลง

สื่อการเรียนรู้

1. บทเรียนเทปวีดิทัศน์
2. ภาพท่าร่ำสาย
3. แดบนบันทึกเสียงเพลงร่ำมาชิมาร่ำ
4. เครื่องบันทึกเสียง
5. เครื่องวีดิโอเทป
6. เครื่องรับโทรทัศน์

การวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมความสนใจในการเรียน ตามแบบสังเกตความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว
2. สังเกตพฤติกรรมตามแบบสังเกตการรำเพลงร่ำมาชิมาร่ำ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว

คู่มือการใช้เพวีดีทัศน์การสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "รำวงมาตรฐาน"
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

บทเรียนที่ 3 ปฏิบัติรำเพลง "รำมาซิมารำ" จำนวน 3 คาบ

1. ครูชี้แจงให้นักเรียนทราบจุดประสงค์ ตามแผนการสอนของการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" ในรูปแบบของเพวีดีทัศน์ ซึ่งจะเสนอเนื้อหาความรู้ และกิจกรรมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
2. เริ่มการเรียนการสอนโดยเปิดเพวีดีทัศน์การสอน นำเข้าสู่บทเรียนที่ 3 ปฏิบัติรำเพลง "รำมาซิมารำ"
3. เริ่มบทเรียนตามแผนการสอน ในบทเรียนที่ 3 ปฏิบัติรำเพลง "รำมาซิมารำ" ควบภาพประกอบการบรรยาย และการสาธิตการปฏิบัติรำเพลงรำมาซิมารำ
4. กิจกรรมเสริมความรู้ความเข้าใจการเรียนรู้จากเพวีดีทัศน์การสอน ในบทเรียนที่ 3 โดยครูดำเนินกิจกรรม ดังนี้
 - 4.1 ครูเปิดเพลงรำมาซิมารำ พร้อมทั้งให้นักเรียนชายทำมือท่ารำสาย ตามจังหวะเพลง
 - 4.2 ครูเปิดเพลงรำมาซิมารำ พร้อมทั้งให้นักเรียนหญิงทำมือท่ารำสาย ตามจังหวะเพลง
 - 4.3 แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 20 คน จับคู่ชาย - หญิง ครูเปิดเพลงรำมาซิมารำ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำท่ารำสาย พร้อมทั้งก้าวเท้าเดินตามโหม่งกับจังหวะ เนื้อร้อง และทำนองเพลง ตั้งแต่ต้นจนจบเพลง
5. ทดสอบตามแผนการสอน ในบทเรียนที่ 3 โดยทดสอบภาคปฏิบัติการรำเพลงรำมาซิมารำ และสังเกตความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์
6. สิ้นสุดกิจกรรมการเรียนการสอนของเพวีดีทัศน์การสอน ในบทเรียนที่ 3 ปฏิบัติรำเพลง "รำมาซิมารำ"

แบบสังเกตการรำเพลง "รำวงมาตรฐาน"

เพลง รำมาซิมารำ (ท่ารำสาย)

ชื่อผู้เรียน ชั้น

ชื่อผู้สังเกต

วันที่ เดือน พ.ศ.

คำชี้แจง เปิดเพลงรำมาซิมารำ จากเครื่องบันทึกเสียงให้นักเรียนรำ ครั้งละ 4 คน
สังเกตพฤติกรรมตามรายการ โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

พฤติกรรมกาปฏิบัติ	ดีมาก	ดี	พอใช้	เกือบพอใช้	ต้องปรับปรุง
	5	4	3	2	1
<u>เพลงรำมาซิมารำ</u>					
1. ท่าทางถูกต้อง					
2. จังหวะถูกต้อง					
3. ความสวยงาม					
4. ความคล่องแคล่ว					
5. ความกล้าแสดงออก					
6. ความสนุกสนาน					
รวม					

รวมคะแนน

แบบประเมินพฤติกรรมการสังเกตการรำเพลง "รำวงมาตรฐาน"

เพลงรำมาซิมารำ (ท่ารำสาย)

<u>พฤติกรรมการปฏิบัติ</u>	<u>ท่าทางถูกต้อง</u>
เพลงรำมาซิมารำ (ท่ารำสาย)	- มือขวาหงาย ปลายนิ้วชี้ลงข้างล่าง หงายท้องแขนขึ้น แล้วเหยียดตึงต่ำกว่าระดับไหล่ มือซ้ายตั้งวง แขนตึงระดับไหล่ - มือขวาวาดขึ้น แล้วพลิกมือตั้งปลายนิ้วขึ้น แขนตึงระดับไหล่ วาดแขนซ้ายลงต่ำกว่าระดับไหล่ พลิกมือซ้ายให้ปลายนิ้วตกลงข้างล่าง - เดินในลักษณะตะแคงตัว แล้วหันหน้าออกนอกวง และเข้าหาวง สลับกันไปตามเนื้อร้อง - หมุนตัวสลับที่กันระหว่างชายและหญิง ตามเนื้อร้อง - การเอียงศีรษะ หันหน้าออกนอกวงเอียงข้างขวา หันหน้าเข้าหาวงเอียงซ้าย <u>จังหวะถูกต้อง</u> - วาดแขนขึ้นลงตรงตามจังหวะเพลง - ก้าวเท้าตรงตามจังหวะเพลง - หมุนตัวเดินสลับที่กันตรงตามจังหวะเพลง <u>ความสวยงาม</u> - แขนทั้งสองข้างทำท่ารำสายอยู่ในระดับไหล่

<u>พฤติกรรมกาปฏิบัติ</u>	<u>ความสวยงาม</u>
เพลงรำมาฆิมารำ (ท่ารำสาย)	- กดไหลและเอียงศีรษะเล็กน้อย - หันหน้าออกนอกวง และเข้าหาวง สลับกันไป - เดินในลักษณะตะแคงตัว - หมุนตัวเดินสลับที่ได้อย่างสัมพันธ์กัน <u>ความคล่องแคล่ว</u> - ทำมือท่ารำสายได้อย่างรวดเร็ว - เปลี่ยนมือท่ารำสายได้อย่างต่อเนื่อง - ท่ารำสายกับการก้าวเท้ามีความสัมพันธ์กัน <u>ความกล้าแสดงออก</u> - ฝึกปฏิบัติท่ารำสายตามที่ครูสาธิตให้ชม - ฝึกปฏิบัติท่ารำสายเป็นคู่ ชายและหญิง - ฝึกปฏิบัติท่ารำสายเป็นกลุ่ม - แสดงท่ารำสายเป็นแบบอย่างให้เพื่อนดู <u>ความสนุกสนาน</u> - ยิ้มแย้มแจ่มใส ร่าเริง - ไม่เบื่อหน่ายในการรำ - เต็มใจปฏิบัติกิจกรรม - ชักชวนให้ผู้อื่นเข้าร่วมกิจกรรม

คู่มือการสอน

เทพวิทัศน์การสอนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

บทเรียนที่ 4 ปฏิบัติรำเพลง "ดอกไม้ของชาติ" จำนวน 3 คาบ

1. แผนการสอนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
บทเรียนที่ 4 ปฏิบัติรำเพลง "ดอกไม้ของชาติ"
2. คู่มือการใช้เทพวิทัศน์การสอนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน"
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 บทเรียนที่ 4 ปฏิบัติรำเพลง "ดอกไม้ของชาติ"
3. แบบสังเกตความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน"
4. แบบสังเกตการรำเพลงดอกไม้ของชาติ (ทำรำยั่ว)
5. แบบประเมินพฤติกรรมการรำเพลงดอกไม้ของชาติ (ทำรำยั่ว)

แผนการสอนวิธีสอนโดยใช้เทพวิธีทัศน์

แผนการสอนที่ 4

แผนการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

บทเรียนที่ 4 ปฏิบัติรำเพลง "ดอกไม้ของชาติ" จำนวน 3 คาบ

ความคิดรวบยอด/หลักการ

ร่ำวงเป็นการแสดงออกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติไทย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถก้าวเท้าตามจังหวะเพลงดอกไม้ของชาติได้
2. นักเรียนสามารถใช้มือเคลื่อนไหวในท่ารำยั่วได้
3. นักเรียนสามารถก้าวเท้า และท่ารำยั่วได้อย่างสัมพันธ์กันตามจังหวะ เนื้อร้อง และทำนองเพลงดอกไม้ของชาติ

เนื้อหา

ท่ารำยั่วประกอบเพลงดอกไม้ของชาติ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูชี้แจงให้นักเรียนทราบว่าต่อไปจะเป็นการเรียนรู้การสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง ปฏิบัติรำเพลง "ดอกไม้ของชาติ"
2. ครูเปิดเทพวิธีทัศน์บทเรียนที่ 4 ให้นักเรียนได้ศึกษา พร้อมทั้งปฏิบัติตามขั้นตอน การสอนจนจบบทเรียน ซึ่งมีขั้นตอนการสอน ดังนี้

- 2.1 นำเข้าสู่บทเรียน โดยนำภาพทาร์รัสายให้นักเรียนดู พร้อมทั้งให้นักเรียน
ทำมือทาร์รัสาย เพื่อเป็นการทบทวนก่อนเข้าสู่การสอนเรื่อง ปฏิบัติรำ
เพลง "ดอกไม้ของชาติ"
- 2.2 ครูนำภาพทาร์รัสาย ซึ่งใช้รำประกอบเพลงดอกไม้ของชาติ ให้นักเรียนดู
- 2.3 ครูสาธิตพร้อมทั้งอธิบายการใช้มือทำทาร์รัสาย พร้อมทั้งให้นักเรียนชายฝึก
ปฏิบัติตามทีละขั้นตอน ตั้งแต่ต้นจนจบ
- 2.4 ครูสาธิตพร้อมทั้งอธิบายการใช้มือทำทาร์รัสาย พร้อมทั้งให้นักเรียนหญิงฝึก
ปฏิบัติตามทีละขั้นตอน ตั้งแต่ต้นจนจบ
- 2.5 ครูสาธิตพร้อมทั้งอธิบายการใช้มือทำทาร์รัสาย ประกอบการร้องเพลง
ดอกไม้ของชาติ ทีละวรรค พร้อมทั้งให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตาม ตั้งแต่
ต้นจนจบเพลง
- 2.6 ครูสาธิตพร้อมทั้งอธิบายการใช้มือทำทาร์รัสาย ประกอบการเปิดเพลง
ดอกไม้ของชาติ พร้อมทั้งให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตาม ตั้งแต่ต้นจนจบเพลง
- 2.7 ครูสาธิตพร้อมทั้งอธิบายการก้าวเท้าของผู้ชาย พร้อมทั้งให้นักเรียนชาย
ฝึกปฏิบัติตาม ตั้งแต่ต้นจนจบ
- 2.8 ครูสาธิตพร้อมทั้งอธิบายการก้าวเท้าของผู้หญิง พร้อมทั้งให้นักเรียนหญิง
ฝึกปฏิบัติตาม ตั้งแต่ต้นจนจบ
- 2.9 ครูสาธิตพร้อมทั้งอธิบายการก้าวเท้าของผู้ชายและผู้หญิง ประกอบการร้อง
เพลงดอกไม้ของชาติ ทีละวรรค พร้อมทั้งให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตาม ตั้งแต่
ต้นจนจบเพลง
- 2.10 ครูสาธิตพร้อมทั้งอธิบายการก้าวเท้าของผู้ชายและผู้หญิง ประกอบการเปิด
เพลงดอกไม้ของชาติ พร้อมทั้งให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตาม ตั้งแต่ต้นจนจบเพลง
- 2.11 ครูสาธิตพร้อมทั้งอธิบายการใช้มือทำทาร์รัสาย การก้าวเท้าระหว่างชายและ
หญิง ประกอบการเปิดเพลงดอกไม้ของชาติ พร้อมทั้งให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ
ตาม ตั้งแต่ต้นจนจบเพลง

3. ให้นักเรียนทำกิจกรรมในบทเรียนที่ 4 เพื่อเสริมความรู้ความเข้าใจจากการเรียนในบทเรียนเพปวีดีทัศน์ ดังนี้
 - 3.1 ครูเปิดเพลงดอกไม้ของชาติ พร้อมทั้งให้นักเรียนชายทำมือท่ารำยั่วตามจังหวะเพลง
 - 3.2 ครูเปิดเพลงดอกไม้ของชาติ พร้อมทั้งให้นักเรียนหญิงทำมือท่ารำยั่วตามจังหวะเพลง
 - 3.3 แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 20 คน จับคู่ชาย - หญิง ครูเปิดเพลงดอกไม้ของชาติ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำท่ารำยั่ว พร้อมทั้งก้าวเท้าเดินตามให้เข้ากับจังหวะ เนื้อร้อง และทำนองเพลง ตั้งแต่ต้นจนจบเพลง
4. ครูทบทวนและฝึกหัดการรำท่ารำยั่ว ประกอบเพลงดอกไม้ของชาติ ตั้งแต่ต้นจนจบเพลง

สื่อการเรียนรู้

1. บทเรียนเพปวีดีทัศน์
2. ภาพท่ารำยั่ว
3. แลบบันทึกเสียงเพลงดอกไม้ของชาติ
4. เครื่องบันทึกเสียง
5. เครื่องวีดีโอเพป
6. เครื่องรับโทรทัศน์

การวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมความสนใจในการเรียนตามแบบสังเกตความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว
2. สังเกตพฤติกรรมตามแบบสังเกตการรำเพลงดอกไม้ของชาติ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว

คู่มือการใช้เทปวีดิทัศน์การสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่างมาตรฐาน"
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

บทเรียนที่ 4 ปฏิบัติรำเพลง "ดอกไม้ของชาติ" จำนวน 3 คาบ

1. ครูชี้แจงให้นักเรียนทราบจุดประสงค์ ตามแผนการสอนของการเรียนการสอนวิชา นาฏศิลป์ เรื่อง "ร่างมาตรฐาน" ในรูปแบบของเทปวีดิทัศน์ ซึ่งจะเสนอเนื้อหาความรู้ และ กิจกรรมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
2. เริ่มการเรียนการสอนโดยเปิดเทปวีดิทัศน์การสอน นำเข้าสู่บทเรียนที่ 4 ปฏิบัติรำ เพลง "ดอกไม้ของชาติ"
3. เริ่มบทเรียนตามแผนการสอนในบทเรียนที่ 4 ปฏิบัติรำเพลง "ดอกไม้ของชาติ" ควมภาพประกอบการบรรยาย และการสาธิตการปฏิบัติรำเพลงดอกไม้ของชาติ
4. กิจกรรมเสริมความรู้ความเข้าใจ การเรียนจากเทปวีดิทัศน์การสอนในบทเรียนที่ 4 โดยครูดำเนินกิจกรรม ดังนี้
 - 4.1 ครูเปิดเพลงดอกไม้ของชาติ พร้อมทั้งให้นักเรียนชายทำมือท่าร่ายรำ
ตามจังหวะเพลง
 - 4.2 ครูเปิดเพลงดอกไม้ของชาติ พร้อมทั้งให้นักเรียนหญิงทำมือท่าร่ายรำ
ตามจังหวะเพลง
 - 4.3 แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 20 คน จับคู่ชาย - หญิง ครูเปิด
เพลงดอกไม้ของชาติ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำท่าร่ายรำ พร้อมทั้งก้าว
เท้าเดินตามให้เข้ากับจังหวะ เนื้อร้อง และทำนองเพลง ตั้งแต่ต้นจน
จบเพลง
5. ทดสอบตามแผนการสอน ในบทเรียนที่ 4 โดยทดสอบภาคปฏิบัติการรำเพลง
ดอกไม้ของชาติ และสังเกตความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์
6. สิ้นสุดกิจกรรมการเรียนการสอนของเทปวีดิทัศน์การสอน ในบทเรียนที่ 4
ปฏิบัติรำเพลง "ดอกไม้ของชาติ"

แบบสังเกตการรำเพลง "รำวงมาตรฐาน"

เพลง ดอกไม้ของชาติ (ท่ารำยั่ว)

ชื่อผู้เรียน ชั้น

ชื่อผู้สังเกต

วันที่ เดือน พ.ศ.

คำชี้แจง เปิดเพลงดอกไม้ของชาติ จากเครื่องบันทึกเสียงให้นักเรียนรำ ครั้งละ 4 คน
สังเกตพฤติกรรมตามรายการ โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

พฤติกรรมปฏิบัติ	ดีมาก	ดี	พอใช้	เกือบพอใช้	ต้องปรับปรุง
	5	4	3	2	1
<u>เพลงดอกไม้ของชาติ</u> 1. ท่าทางถูกต้อง 2. จังหวะถูกต้อง 3. ความสวยงาม 4. ความคล่องแคล่ว 5. ความกล้าแสดงออก 6. ความสนุกสนาน					
รวม					

รวมคะแนน

แบบประเมินพฤติกรรมการสังเกตการรำเพลง "รำวงมาตรฐาน"

เพลง ดอกไม้ของชาติ (ท่ารำยั่ว)

พฤติกรรมการปฏิบัติ	ท่าทางถูกต้อง
เพลงดอกไม้ของชาติ (ท่ารำยั่ว)	- มือข้างหนึ่งตั้งวงล่าง มืออีกข้างหนึ่งจับส่งหลังแขนตั้ง เอียงศีรษะข้างมือตั้งวง
กาวเท้าผู้ชาย	- ปากมือที่ตั้งวงไปจับส่งหลังแขนตั้ง ตั้งมือจับส่งหลังขึ้น มาที่ชายพก แล้วปล่อยจับเป็นตั้งวงล่าง เอียงศีรษะ ข้างมือตั้งวง
กาวเท้าผู้หญิง	- <u>จังหวะที่ 1</u> กาวเท้าขวาไปทางขวาออกไปข้างหน้า กาวเท้าซ้ายตามไป กาวเท้าขวาไปข้าง ๆ แล้ววาง สันเท้าซ้ายใกล้เท้าขวา เอียงศีรษะข้างซ้าย - <u>จังหวะที่ 2</u> กาวเท้าซ้ายไปทางซ้ายออกไปข้างหน้า กาวเท้าขวาตามไป กาวเท้าซ้ายไปข้าง ๆ แล้ววาง สันเท้าขวาใกล้เท้าซ้าย เอียงศีรษะข้างขวา
กาวเท้าผู้หญิง	- <u>จังหวะที่ 1</u> กาวเท้าขวาดอยไปข้างหลัง กาวเท้า ซ้ายตามไป กาวเท้าขวาไปข้าง ๆ แล้ววางสันเท้า ซ้ายใกล้เท้าขวา เอียงศีรษะข้างซ้าย - <u>จังหวะที่ 2</u> กาวเท้าซ้ายดอยไปข้างหลัง กาวเท้า ขวาทตามไป กาวเท้าซ้ายไปข้าง ๆ แล้ววางสันเท้า ขวาใกล้เท้าซ้าย เอียงศีรษะข้างขวา - เดินออกนอกวง และเข้าหาวงสลับกันไประหว่าง ชายและหญิง

<u>พฤติกรรมปฏิบัติ</u>	<u>จังหวะถูกต้อง</u>
เพลงดอกไม้ของชาติ (ทารำยั่ว)	- ปาalmöทารำยั่วตรงตามจังหวะเพลง - ก้าวเท้าตรงตามจังหวะเพลง - เดินสลับที่ออกนอกวง และเข้าหาวงตรงตามจังหวะเพลง <u>ความสวยงาม</u> - มือตั้งวงอยู่ในระดับชายพก - มือจับหลังแขนตั้ง - เปลี่ยนมือทารำยั่วอย่างสัมพันธ์กัน - กศิหลและเอียงศีรษะข้างมือตั้งวง - เดินสลับที่ออกนอกวงและเข้าวงได้อย่างสัมพันธ์กัน <u>ความคล่องแคล่ว</u> - ทำมือทารำยั่วได้อย่างรวดเร็ว - เปลี่ยนมือทารำยั่วได้อย่างต่อเนื่อง - ทำทารำยั่วกับก้าวเท้าได้อย่างสัมพันธ์กัน <u>ความกล้าแสดงออก</u> - ฝึกปฏิบัติทารำยั่วตามที่ครูสาธิตให้ชม - ฝึกปฏิบัติทารำยั่วเป็นคู่ ชายและหญิง - ฝึกปฏิบัติทารำยั่วเป็นกลุ่ม - แสดงทารำยั่วเป็นแบบอย่างให้เพื่อนดู

<u>พฤติกรรมปฏิบัติ</u>	<u>ความสนุกสนาน</u>
เพลงดอกไม้ของชาติ (ทารำยั่ว)	- ยิ้มแย้มแจ่มใส ร่าเริง - ไม่เบื่อหน่ายในการรำ - เต็มใจปฏิบัติกิจกรรม - ชักชวนให้ผู้อื่นเข้าร่วมกิจกรรม

ภาคผนวก ก

คู่มือการสอนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง	ความรู้เกี่ยวกับนาฏศิลป์เบื้องต้น
เรื่อง	ปฏิบัติร้องเพลง "รำมาซิมารำ" และเพลง "ดอกไม้ของชาติ"
เรื่อง	ปฏิบัติรำเพลง "รำมาซิมารำ"
เรื่อง	ปฏิบัติรำเพลง "ดอกไม้ของชาติ"

คู่มือการสอน

การสอนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับนาฏยศัพท์เบื้องต้น จำนวน 3 คาบ

1. แผนการสอนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับนาฏยศัพท์เบื้องต้น
2. แบบสังเกตความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน"
3. แบบสังเกตการปฏิบัตินาฏยศัพท์เบื้องต้น
4. แบบประเมินพฤติกรรมการปฏิบัตินาฏยศัพท์เบื้องต้น
5. แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับนาฏยศัพท์เบื้องต้น

แผนการสอนวิธีสอนแบบปกติ

แผนการสอนที่ 1

แผนการสอนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับนาฏยศัพท์เบื้องต้น จำนวน 3 คาบ

ความคิดรวบยอด/หลักการ

การรำไทยต้องฝึกการเคลื่อนไหวมือและเท้าอย่างมีแบบแผน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของนาฏยศัพท์ได้
2. นักเรียนสามารถใช้มือทำท่าจับ ตั้งวง สะบัดมือ และกรายมือได้
3. นักเรียนสามารถใช้เท้าทำท่าจรด ถักเท้า และกระทุ้งได้

เนื้อหา

1. ความหมายนาฏยศัพท์
2. การใช้มือทำท่านาฏยศัพท์เบื้องต้น ไค้แก จีบ ซึ่งแบ่งเป็น จีบหงาย จีบคว่ำ
จีบปรกข้าง จีบปรกหน้า และจีบส่งหลัง
ตั้งวง ไค้แก วงบน วงกลาง และวงล่าง
สะบัดมือ, กรายมือ
3. การใช้เท้าทำท่านาฏยศัพท์เบื้องต้น ไค้แก จรด สะคุด ถักเท้า และกระทุ้ง
ตามแบบนาฏศิลป์ไทย

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. นำเข้าสู่บทเรียน โดยนำรูปภาพทารำให้นักเรียนดู พร้อมทั้งซักถามเพื่อนำเข้าสู่การสอนเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับนาฏยศัพท์เบื้องต้น
2. ครูอธิบายความหมายของนาฏยศัพท์ พร้อมทั้งนำรูปภาพทารำให้นักเรียนดู
3. ครูตีบัตรค่านาฏยศัพท์เบื้องต้นแต่ละค่านบนกระดานดำ พร้อมทั้งอธิบายและสาธิตทำนาฏยศัพท์ตามลำดับชั้นของนาฏยศัพท์ท่านั้น ๆ ให้นักเรียนดู
4. ครูให้นักเรียนฝึกหัดทำนาฏยศัพท์เบื้องต้นแต่ละท่า โดยฝึกไปพร้อม ๆ กับครูจนครบนาฏยศัพท์ทุกท่า
5. แบ่งนักเรียนออกเป็น 10 กลุ่ม ๆ ละ 4 คน แล้วให้แต่ละกลุ่มปฏิบัติทำนาฏยศัพท์เบื้องต้น โดยทำกลุ่มละ 2 ท่า ปฏิบัติจนครบทุกกลุ่ม
6. แข่งขันปฏิบัติทำนาฏยศัพท์ตามที่ครูบอก แล้วให้หมู่ปฏิบัติใดดีที่สุดออกมาแสดงทำนหน้าชั้น
7. ครูทบทวนและฝึกหัดทำนาฏยศัพท์เบื้องต้นตามลำดับเนื้อหาที่เรียนมา

สื่อการเรียนรู้

บัตรค่านาฏยศัพท์เบื้องต้น

การวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมความสนใจในการเรียน ตามแบบสังเกตความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว
2. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบในบทเรียนที่ 1 เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับนาฏยศัพท์เบื้องต้น ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว
3. ให้นักเรียนแสดงทำนาฏยศัพท์เบื้องต้น แล้วสังเกตพฤติกรรมตามแบบสังเกตการปฏิบัตินาฏยศัพท์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว

แบบสังเกตการปฏิบัติวินัยศัพท์

ชื่อผู้เรียน ชั้น

ชื่อผู้สังเกต

วันที่ เดือน พ.ศ.

คำชี้แจง ให้นักเรียนปฏิบัติวินัยศัพท์เบื้องต้น ครั้งละ 4 คน สังเกตพฤติกรรม
ตามรายการ โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

พฤติกรรมการปฏิบัติ	ดีมาก	ดี	พอใช้	เกือบพอใช้	ต้องปรับปรุง
	5	4	3	2	1
<u>จับหาง</u> 1. ความถูกต้อง 2. ความสวยงาม 3. ความคล่องแคล่ว					
<u>จับคว่ำ</u> 1. ความถูกต้อง 2. ความสวยงาม 3. ความคล่องแคล่ว					

พฤติกรรมกาปฏิบัติ	ดีมาก	ดี	พอใช้	เกือบพอใช้	ต้องปรับปรุง
	5	4	3	2	1
<u>จับปรกขา</u> 1. ความถูกต้อง 2. ความสวยงาม 3. ความคล่องแคล่ว					
<u>จับปรกหน้า</u> 1. ความถูกต้อง 2. ความสวยงาม 3. ความคล่องแคล่ว					
<u>จับส่งหลัง</u> 1. ความถูกต้อง 2. ความสวยงาม 3. ความคล่องแคล่ว					
<u>ตั้งวงบน</u> 1. ความถูกต้อง 2. ความสวยงาม 3. ความคล่องแคล่ว					
<u>ตั้งวงกลาง</u> 1. ความถูกต้อง 2. ความสวยงาม 3. ความคล่องแคล่ว					

พฤติกรรมกาปฏิบัติ	ดีมาก	ดี	พอใช้	เกือบพอใช้	ต้องปรับปรุง
	5	4	3	2	1
<u>ตั้งวาง</u> 1. ความถูกต้อง 2. ความสวยงาม 3. ความคล่องแคล่ว					
<u>สะบัดมือ</u> 1. ความถูกต้อง 2. ความสวยงาม 3. ความคล่องแคล่ว					
<u>กรายมือ</u> 1. ความถูกต้อง 2. ความสวยงาม 3. ความคล่องแคล่ว					
<u>จรดเท้า</u> 1. ความถูกต้อง 2. ความสวยงาม 3. ความคล่องแคล่ว					
<u>สะบัดเท้า</u> 1. ความถูกต้อง 2. ความสวยงาม 3. ความคล่องแคล่ว					

พฤติกรรมปฏิบัติ	ดีมาก	ดี	พอใช้	เกือบพอใช้	ต้องปรับปรุง
	5	4	3	2	1
<u>นักแก้ไข</u> 1. ความถูกต้อง 2. ความสวยงาม 3. ความคล่องแคล่ว					
<u>นักเขียนเสมอกัน</u> 1. ความถูกต้อง 2. ความสวยงาม 3. ความคล่องแคล่ว					
<u>นักเคลื่อนไหว</u> 1. ความถูกต้อง 2. ความสวยงาม 3. ความคล่องแคล่ว					
<u>กระทุ้งเท้า</u> 1. ความถูกต้อง 2. ความสวยงาม 3. ความคล่องแคล่ว					
รวม					

รวมคะแนน

แบบประเมินพฤติกรรมการสังเกตการปฏิบัติงานวิทยุศัพท์

พฤติกรรมการปฏิบัติ	ความถูกต้อง	ความสวยงาม	ความคล่องแคล่ว
1. จับหางาย	- นิ้วหัวแม่มือจรดข้อสุดท้ายของนิ้วชี้ - หางายข้อมือขึ้น - หักข้อมือเข้าหาลำแขน - ปลายนิ้วที่จับชี้ขึ้นข้างบน	- นิ้วที่เหลือทั้งสามนิ้วเหยียดตรง - กรีดนิ้วออกไปให้สวยงามในลักษณะคล้ายพัด	- ทำมือจับหางายได้ทันที
2. จับคว่ำ	- นิ้วหัวแม่มือจรดข้อสุดท้ายของนิ้วชี้ - คว่ำลำแขนลง - หักข้อมือเข้าหาลำแขน - ปลายนิ้วที่จับชี้ลงข้างล่าง	- ลักษณะเช่นเดียวกับการจับหางาย	- ทำมือจับคว่ำได้ทันที
3. จับปรกข้าง	- นิ้วหัวแม่มือจรดข้อสุดท้ายของนิ้วชี้ - ยกแขนขึ้นขนานกับด้านข้างของลำตัว	- ลักษณะเช่นเดียวกับการจับหางาย	- ทำมือจับปรกข้างได้ทันที

พฤติกรรมปฏิบัติ	ความถูกต้อง	ความสวยงาม	ความคล่องแคล่ว
3. จีบปรกข้าง	- ปลายนิ้วที่จับชี้เข้าหา - คานข้างในระดับศีรษะ - หักข้อมือเข้าหาลำแขน		
4. จีบปรกหน้า	- นิ้วหัวแม่มือจรดข้อ - สุดท้ายของนิ้วชี้ - ยกแขนขึ้นทางคานหน้า - ของตัวเอง - ปลายนิ้วที่จับชี้อยู่ในระดับ - ใบหน้า - หักข้อมือเข้าหาลำแขน	- ลักษณะเช่นเดียว - กับกับจับหงาย	- ทำมือจับ - ปรกหน้าได้ - ทันที
5. จีบส่งหลัง	- นิ้วหัวแม่มือจรดข้อ - สุดท้ายของนิ้วชี้ - ส่งลำแขนไปข้างหลัง - หงายท้องแขนขึ้น - ปลายนิ้วที่จับชี้ขึ้นข้างบน - หักข้อมือเข้าหาท้องแขน	- ลักษณะเช่นเดียว - กับกับจับหงาย	- ทำมือจับ - ส่งหลังได้ - ทันที
6. ตั้งวง	- ยกแขนให้ไต่ส่วนโค้ง - นิ้วหงส์ชิดกัน หักนิ้ว - หัวแม่มือเข้าหาฝ่ามือ - หักข้อมือเข้าหาลำแขน	- ลำแขนโค้ง - ไต่ส่วน - ไม้หักข้อศอก - ปลายนิ้วหงส์ - ชิดกัน	- ทำมือตั้งวง - ไต่ทันที

พฤติกรรมปฏิบัติ	ความถูกต้อง	ความสวยงาม	ความคล่องแคล่ว
7. ตั้งวงบน (ตัวพระ)	- ลักษณะ เช่นเดียวกันกับตั้งวง - มืออยู่สูงระดับศีรษะ	- ลักษณะ เช่นเดียวกันกับตั้งวง	- ทำมือตั้งวงบนได้ทันที
8. ตั้งวงบน (ตัวนาง)	- ลักษณะ เช่นเดียวกันกับตั้งวง - มืออยู่สูงระดับทรวงอก	- ลักษณะ เช่นเดียวกันกับตั้งวง	- ทำมือตั้งวงบนได้ทันที
9. ตั้งวงกลาง (ตัวพระ)	- ลักษณะ เช่นเดียวกันกับตั้งวง - มืออยู่สูงระดับไหล่ - กางแขนออกไปข้าง ๓ ลำตัว	- ลักษณะ เช่นเดียวกันกับตั้งวง	- ทำมือตั้งวงกลางได้ทันที
10. ตั้งวงกลาง (ตัวนาง)	- ลักษณะ เช่นเดียวกันกับตั้งวง - มืออยู่สูงระดับไหล่ - หุบแขนคอนมาข้างหน้าเล็กน้อย	- ลักษณะ เช่นเดียวกันกับตั้งวง	- ทำมือตั้งวงกลางได้ทันที
11. ตั้งวงล่าง (ตัวพระ)	- ลักษณะ เช่นเดียวกันกับตั้งวง - มืออยู่ในระดับชายพก - กันส่วนโค้งของวงออกจากลำตัว	- ลักษณะ เช่นเดียวกันกับตั้งวง	- ทำมือตั้งวงล่างได้ทันที

พฤติกรรมปฏิบัติ	ความถูกต้อง	ความสวยงาม	ความคล่องแคล่ว
12. ตั้งวงล่าง (ตัวนาง)	- ลักษณะ เช่นเดียวกันกับตั้งวง - มืออยู่ในระดับหัวเข็มขัด - กันส่วนโค้งของวงห่างจากลำตัวเล็กน้อย	- ลักษณะ เช่นเดียวกันกับตั้งวง	- ทำมือตั้งวงล่างได้ทันที
13. สะบัดมือ	- มือทำท่าจับปรกข้าง - สะบัดปลายนิ้วที่จับโดยคลายจับในลักษณะปล่อยจับแบ่มือ กลับข้อมือขึ้นเป็นตั้งวงบน	- คลายจับออกช้า ๆ ทยอยคลายนิ้วทั้งสี่ลงข้างล่าง - คอย ๆ พลิกข้อมือกลับขึ้นตั้งวงบน	- ทำมือท่าจับปรกข้างได้ทันที - สะบัดปลายนิ้วโดยคลายมือจับ และพลิกข้อมือกลับขึ้นตั้งวงบนได้ทันที
14. กรายมือ	- มือข้างหนึ่งทำท่าจับหงาย เหยียดลำแขนตรงในระดับไหล่ - มืออีกข้างหนึ่งตั้งวงบน - ม้วนมือจับให้คว่ำลงช้า ๆ คลายจับออกจนมือแบแล้วตั้งวงบนให้เฉียงออกไปข้างหน้า	- มือจับหงายตอ้งเหยียดลำแขนให้ตรงและอยู่ในระดับไหล่ - มือตั้งวงบนให้เฉียงออกไปข้างหน้า	- ทำมือจับหงายได้ทันที - ทำมือตั้งวงบนได้ทันที - ม้วนมือจับคลายขึ้นตั้งวงบนได้ทันที

พฤติกรรมปฏิบัติ	ความถูกต้อง	ความสวยงาม	ความคล่องแคล่ว
	- มือตั้งวงบนวาคลงไป - จีบส่งหลัง - เอียงศีรษะไปข้างมือตั้งวงบน	- มวนมือจีบอย่างช้า ๆ แล้วคลายขึ้นตั้งวงบน - มือตั้งวงบน - คอย ๆ วาคลงไปจีบส่งหลัง - แขนตั้ง - เอียงศีรษะไปข้างมือตั้งวงบน	- วาคมือตั้งวงบนลงไปจีบส่งหลังแขนตั้งได้ทันที
15. จรดเท้า	- เท้าข้างหนึ่งยื่นเต็มเท้า - เท้าอีกข้างหนึ่งยื่นยึดเขาคตรง เข็มปลายเท้าขึ้น - ใช้จมูกเท้าแตะกับพื้น - ยืนให้เท้าเหลื่อมกันเล็กน้อย - ศีรษะคองกันเขาคออก - ศีรษะคองกันเขาค	- ยืนให้เท้าเหลื่อมกันเล็กน้อย - ศีรษะคอง - ศีรษะคอง - ศีรษะคอง - ศีรษะคอง - ศีรษะคอง	- ทำท่าจรดเท้าได้ทันที
16. สะคุดเท้า	- เท้าข้างหนึ่งยื่นเต็มเท้าและยกเขาค - เท้าอีกข้างหนึ่งยื่นยกเขาคใช้จมูกเท้าแตะพื้น	- ยืนย่อเขาคทั้งสองข้างลงเล็กน้อย	- ทำท่าสะคุดเท้าได้ทันที

พฤติกรรมปฏิบัติ	ความถูกต้อง	ความสวยงาม	ความคล่องแคล่ว
	- เลือกจุมกเท้าไปกับพื้นพร้อมทั้งโน้มตัวไปข้างหน้า - เท้าหลังยกเหนือพื้นเล็กน้อย แล้วคืนตัวกลับในท่าหนักตัวอยู่ที่เท้าหลัง - ตัวพระตอกลงเขาออก - ตัวนางไม่ตอกลงเขา	- ขณะที่เลือกจุมกเท้าไปกับพื้นจะตอกลงโน้มตัวไปข้างหน้า แล้วชะงักตัวคืนกลับมา - ตัวพระตอกลงเขาออก - ตัวนางไม่ตอกลงเขา	
17. ถัดเท้าไขว้	- เท้าข้างหนึ่งยื่นข้างหน้าเต็มเท้า ย่อเขาลงเล็กน้อย - เท้าอีกข้างหนึ่งวางอยู่ข้างหลังเปิดสันเท้า - เท้าทั้งสองไขว้กันและย่อเขาลงเล็กน้อย - ในท่าหนักอยู่ที่เท้าหลังส่วนเท้าหน้าเลือกจุมกเท้าไปกับพื้นเบา ๆ - วางเท้าที่ถนัดราบลงเปิดสันเท้าหลัง	- ยืนไขว้เท้าและย่อเขาสองข้างลงเล็กน้อย - เลือกจุมกเท้าไปกับพื้นเบา ๆ - ลำตัวตรง - ตัวพระตอกลงเขาออก - ตัวนางไม่ตอกลงเขา	- ทำท่าถัดเท้าไขว้ใดทันที

พฤติกรรมปฏิบัติ	ความถูกต้อง	ความสวยงาม	ความคล่องแคล่ว
18. ถัดเท้ายื่น เสมอ (ถัดเรียงเท้า)	- ตัวพระต้องกันเข่าออก - คำนางไม่ต้องกันเขา - เท้าทั้งสองข้างยื่นเสมอ กันก่อน - ใช้เท้าทั้งสองข้างผลักดัน กันวางรับน้ำหนัก และ ถัดมุมเท้าออกไป เหมือนกับถัดเท้าไขว้	- ยื่นให้เท้า เสมอกัน - ย่อเข่าทั้งสอง ลงเล็กน้อย - ลำตัวตรง - เลือกมุมเท้า กับพื้นเบา ๆ	- ทำท่าถัดเท้า ยื่นเสมอกัน ได้ทันที
19. ถัดเท้าเคลื่อนที่	- เท้าข้างหนึ่งเป็นฝ่ายถัด - เท้าอีกข้างหนึ่งเป็นฝ่าย ก้าวไปข้างหน้า เพื่อให้ เคลื่อนที่ - เคลื่อนไปทางขวา ให้ ก้าวเท้าขวา เท้าซ้าย ถัด - เคลื่อนไปทางซ้ายให้ ก้าวเท้าซ้าย เท้าขวา ถัด	- ย่อเข่าทั้งสองลง เล็กน้อยเวลา ก้าวเท้า - กดไหลและเอียง ศีรษะไปทางด้าน หลังเสมอ - เลือกมุมเท้ากับ พื้นเบา ๆ - ก้าวเท้าเคลื่อนที่ ด้วยจังหวะที่ สม่ำเสมอ	- ทำท่าถัดเท้า เคลื่อนที่ได้ ทันที

พฤติกรรมปฏิบัติ	ความถูกต้อง	ความสวยงาม	ความคล่องแคล่ว
20. กระทุ้งเทา	- เทาข้างหนึ่งยื่นเต็มเทา - เทาอีกข้างหนึ่งวางอยู่ข้างหลัง เปิดสันเทา - เทาทั้งสองไขว้กันและยอเข้าลงเล็กน้อย - ไข้เทาหลังเกาะพันควยจุมุกเทา แล้วยกขึ้นถีบเข้าไปข้างหลัง - ยอเข้าหน้าลงเล็กน้อย - ศั้วพระตอ้งกันเข้าออก - ศั้วนางไม่ต้องกันเข้า	- ยื่นไขว้เทาและยอเข้าทั้งสองลงเล็กน้อย - ลำตัวตรง - ถีบเข้าไปข้างหลังมาก ๆ - ศั้วพระตอ้งกันเข้าออก - ศั้วนางไม่ต้องกันเข้า	- ทำท่ากระทุ้งเทาได้ทันที

แบบทดสอบภาคความรู้วิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่ายวงมาตรฐาน"
(ความรู้เกี่ยวกับนาฏยศัพท์เบื้องต้น) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ชื่อผู้สอบ

สอบวันที่ เดือน พ.ศ.

คำสั่ง จงเขียนเครื่องหมายกากบาท (x) ทับตัวอักษร ก ข ค ง ที่เห็นว่าถูกต้อง
ที่สุดของคำถามแต่ละข้อ ลงในกระดาษคำตอบ

1. จีบแบ่งออกเป็นกี่ชนิด ?

ก. 3 ชนิด

ค. 5 ชนิด

ข. 4 ชนิด

ง. 6 ชนิด

2. การจับส่งหลังนี้ปลายนิ้วจะชี้ไปทางใด ?

ก. ชี้งล่าง

ค. ชี้ออกข้างตัว

ข. ชี้นข้างบน

ง. ชี้นเข้าหาลำตัว

3. การจับหงาย ปลายนิ้วชี้จะชี้ไปทางใด ?

ก. ชี้งล่าง

ค. ชี้ออกข้างตัว

ข. ชี้นข้างบน

ง. ชี้นเข้าหาลำตัว

4. การจับปรกข้าง มือจับจะอยู่ระดับใด ?

ก. เอว

ค. ไหล่

ข. หนอก

ง. ศีรษะ

5. การตั้งวงลำแขนจะอยู่ในลักษณะใด ?

ก. เหยียดลำแขนตรง

ค. โค้งเป็นรูปกล้วยหอม

ข. หักข้อศอกเป็นมุมฉาก

ง. งอแขนเล็กน้อย

6. การตั้งวงที่ปลายนิ้วอยู่ระดับไหนทอง เรียกว่าอะไร ?
 - ก. วงล่าง
 - ข. วงกลาง
 - ค. วงข้าง
 - ง. วงหน้าทอง
7. การตั้งวงกลางแตกต่างกับการตั้งวงบนอย่างไร ?
 - ก. วงกลางปลายนิ้วสูงแค่ชายพก
 - ข. วงกลางปลายนิ้วสูงแค่ระดับไหล่
 - ค. วงกลางปลายนิ้วสูงแค่หางคิ้ว
 - ง. วงกลางปลายนิ้วสูงแค่เงตี่ระชะ
8. การตั้งวงบนของตัวพระและตัวนางแตกต่างกันที่วงตัวพระปลายนิ้วจะอยู่ระดับใด ?
 - ก. หางคิ้ว
 - ข. หางตา
 - ค. หน้าผาก
 - ง. เงตี่ระชะ
9. ท่าสะบักมือควรเริ่มจากท่าจับชนิดใด ?
 - ก. จับคว่ำ
 - ข. จับหงาย
 - ค. จับปรกข้าง
 - ง. จับส่งหลัง
10. ท่ากรายมือควรเริ่มจากท่าจับชนิดใด ?
 - ก. จับหงาย
 - ข. จับคว่ำ
 - ค. จับปรกหน้า
 - ง. จับปรกข้าง
11. การถักเท้าจะต้องใช้ส่วนใดของเท้าถักพื้น ?
 - ก. หลังเท้า
 - ข. ส้นเท้า
 - ค. ปลายเท้า
 - ง. จมูกเท้า
12. การถักเท้าไขว้ เท้าที่รับน้ำหนักตัวคือ ?
 - ก. เท้าหน้า
 - ข. เท้าหลัง
 - ค. เท้าหน้าและเท้าหลัง
 - ง. เท้าใดก็ได้
13. การสะคุดเท้าจะต้องใช้ส่วนใดของเท้าสะคุด ?
 - ก. ส้นเท้า
 - ข. นิ้วเท้า
 - ค. จมูกเท้า
 - ง. ส่วนใดก็ได้

14. เวลาสะกดเท้าลักษณะของลำตัวจะอยู่อย่างไร ?
ก. ลำตัวตรง	ค. เอียงตัวไปข้างหน้า
ข. เอ็นตัวไปข้างหลัง	ง. โน้มตัวไปข้างหน้า
15. หากกระทืบเท้าแตกต่างจากท่าสะกดเท้าอย่างไร ?
ก. ส่วนของเท้าที่ใช้แตะพื้น	ค. การทรงตัว
ข. ลักษณะการวางเท้า	ง. การเอียงศีรษะ

* * * * *

กระดาษคำตอบ

ชื่อ ชั้น

วันที่ เดือน พ.ศ.

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1	ก	ข	ค	ง
2	ก	ข	ค	ง
3	ก	ข	ค	ง
4	ก	ข	ค	ง
5	ก	ข	ค	ง
6	ก	ข	ค	ง
7	ก	ข	ค	ง
8	ก	ข	ค	ง
9	ก	ข	ค	ง
10	ก	ข	ค	ง
11	ก	ข	ค	ง
12	ก	ข	ค	ง
13	ก	ข	ค	ง
14	ก	ข	ค	ง
15	ก	ข	ค	ง

คู่มือการสอน

การสอนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง ปฏิบัติร้องเพลง "รำมาซิมารำ" และเพลง "ดอกไม้ของชาติ" จำนวน 3 คาบ

1. แผนการสอนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง ปฏิบัติร้องเพลง "รำมาซิมารำ" และเพลง "ดอกไม้ของชาติ"
2. แบบสังเกตความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "รำวงมาตรฐาน"
3. แบบสังเกตการร้องเพลงรำมาซิมารำ และเพลงดอกไม้ของชาติ
4. แบบประเมินพฤติกรรมการร้องเพลงรำมาซิมารำ และเพลงดอกไม้ของชาติ

แผนการสอนวิธีสอนแบบปกติ

แผนการสอนที่ 2

แผนการสอนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง ปฏิบัติร้องเพลง "รำมาซิมารำ" และเพลง "ดอกไม้ของชาติ" จำนวน 3 คาบ

ความคิดรวบยอด/หลักการ

เพลงรำวงเป็นเพลงที่แสดงถึงศิลปวัฒนธรรมของชาติไทย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถร้องเพลงรำมาซิมารำได้ถูกต้องตามเนื้อร้อง ทำนอง และจังหวะของเพลง
2. นักเรียนสามารถร้องเพลงดอกไม้ของชาติได้ถูกต้องตามเนื้อร้อง ทำนอง และจังหวะของเพลง

เนื้อหา

1. เนื้อร้องเพลงรำมาซิมารำ
2. เนื้อร้องเพลงดอกไม้ของชาติ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. นำเข้าสู่บทเรียน โดยครูเปิดเพลงรำวงมาตรฐานให้นักเรียนฟัง พร้อมทั้งซักถามเพื่อนำเข้าสู่การสอนเรื่อง ปฏิบัติร้องเพลงรำมาซิมารำ และเพลงดอกไม้ของชาติ
2. ครูนำแผนภูมิเนื้อร้องเพลงรำมาซิมารำ ดิบนกระดานคำ พร้อมทั้งให้นักเรียนอ่านเนื้อร้องเพลงรำมาซิมารำ พร้อมกันทั้งชั้น

3. ครูเปิดเพลงรำมาฆิมารำ ให้นักเรียนฟัง 2 เที้ยว พร้อมทั้งให้นักเรียนร้องและ
เคาะจังหวะตามจังหวะเพลง
4. ครูสาธิตการร้องเพลงรำมาฆิมารำ ให้นักเรียนฟังที่ละวรรค พร้อมทั้งให้นักเรียน
ฝึกร้องตาม
5. ครูเปิดเพลงรำมาฆิมารำ แล้วให้นักเรียนฝึกร้องพร้อมกับครู ตั้งแต่ต้นจนจบเพลง
6. ครูนำแผนภูมิเนื้อร้องเพลงดอกไม้ของชาติ ดิบนกระดานคำ พร้อมทั้งให้นักเรียน
อ่านเนื้อร้องเพลงดอกไม้ของชาติ พร้อมกันทั้งชั้น
7. ครูเปิดเพลงดอกไม้ของชาติ ให้นักเรียนฟัง 2 เที้ยว พร้อมทั้งให้นักเรียนร้องและ
เคาะจังหวะตามจังหวะเพลง
8. ครูสาธิตการร้องเพลงดอกไม้ของชาติ ให้นักเรียนฟังที่ละวรรค พร้อมทั้งให้นักเรียน
ฝึกร้องตาม
9. ครูเปิดเพลงดอกไม้ของชาติ แล้วให้นักเรียนฝึกร้องพร้อมกับครู ตั้งแต่ต้นจนจบ
เพลง
10. แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร้องเพลง
รำมาฆิมารำ และเพลงดอกไม้ของชาติ พร้อมทั้งเคาะจังหวะ ปฏิบัติจนครบ
ทุกกลุ่ม
11. ครูทบทวนและฝึกร้องเพลงตามลำดับเนื้อหาที่เรียนมา

สื่อการเรียนรู้

1. แผนภูมิเนื้อร้องเพลงรำมาฆิมารำ และเพลงดอกไม้ของชาติ
2. แถบบันทึกเสียงเพลงรำมาฆิมารำ และเพลงดอกไม้ของชาติ
3. เครื่องบันทึกเสียง
4. ไมเคาะจังหวะ, ฉิ่ง

การวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมความสนใจในการเรียน ตามแบบสังเกตความสนใจในการเรียน วิชาอนุศิลป์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว
2. ให้นักเรียนร้องเพลงรำมาซิมาร่า และเพลงดอกไม้ของชาติ แล้วสังเกตพฤติกรรม ตามแบบสังเกตการร้องเพลง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว

แบบสังเกตการร้องเพลง "รำวงมาตรฐาน"

ชื่อผู้เรียน ชั้น

ชื่อผู้สังเกต

วันที่ เดือน พ.ศ.

คำชี้แจง ให้นักเรียนปฏิบัติการร้องเพลงรำวงมาตรฐาน และเพลงดอกไม้ของชาติ
 ครั้งละ 4 คน สังเกตพฤติกรรมตามรายการ โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

พฤติกรรมกาปฏิบัติ	ดีมาก	ดี	พอใช้	เกือบพอใช้	ต้องปรับปรุง
	5	4	3	2	1
<u>เพลงรำวงมาตรฐาน</u>					
1. เน้นร้อง					
2. ทำนอง					
3. จังหวะ					
<u>เพลงดอกไม้ของชาติ</u>					
1. เน้นร้อง					
2. ทำนอง					
3. จังหวะ					
รวม					

รวมคะแนน

แบบประเมินพฤติกรรมการสังเกตการร้องเพลงร่ำวงมาตรฐาน

<u>พฤติกรรมการปฏิบัติ</u>	<u>เนอร่อง</u>
1. เพลงร่ำมาชิมร่ำ 2. เพลงคอกไม้ของชาติ	<u>ทำนอง</u> - ร้องได้ถูกต้องตามทำนองเพลง - ใช้ระดับเสียงได้ถูกต้องตามทำนองเพลง <u>จังหวะ</u> - ร้องได้ตรงตามจังหวะเพลง - เคะะจังหวะตามจังหวะเพลงได้ถูกต้อง

คู่มือการสอน

การสอนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง ปฏิบัติรำเพลง "รำมาฆิมารำ" จำนวน 3 คาบ

1. แผนการสอนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง ปฏิบัติรำเพลง "รำมาฆิมารำ"
2. แบบสังเกตความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "รำวงมาตรฐาน"
3. แบบสังเกตการรำเพลงรำมาฆิมารำ (ท่ารำสาย)
4. แบบประเมินพฤติกรรมการรำเพลงรำมาฆิมารำ (ท่ารำสาย)

แผนการสอนวิธีสอนแบบปกติ

แผนการสอนที่ 3

แผนการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง ปฏิบัติรำเพลงรำมาฆิมารำ จำนวน 3 คาบ

ความคิดรวบยอด/หลักการ

รำวงเป็นการแสดงออกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติไทย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถก้าวเท้าตามจังหวะเพลงรำมาฆิมารำได้
2. นักเรียนสามารถใช้มือเคลื่อนไหวในท่ารำสายได้
3. นักเรียนสามารถก้าวเท้า และทำท่ารำสายได้อย่างสัมพันธ์กันตามจังหวะเนื้อร้อง และทำนองเพลงรำมาฆิมารำ

เนื้อหา

ท่ารำสายประกอบเพลงรำมาฆิมารำ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. นำเข้าสู่บทเรียน โดยนำรูปภาพท่ารำในเพลงรำวงมาตรฐาน เพลงงามแสงเดือน (ทาสอดสร้อยมาลา) ให้นักเรียนดู พร้อมทั้งซักถามเพื่อนำเข้าสู่การสอน เรื่อง ปฏิบัติรำเพลงรำมาฆิมารำ
2. ครูนำภาพท่ารำสาย ซึ่งใช้รำประกอบเพลงรำมาฆิมารำ ติดบนกระดานดำ ให้นักเรียนดู

3. ครูสาธิตพร้อมทั้งอธิบายการใช้มือทำท่ารำสวย พร้อมทั้งให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตาม
ที่จะขั้นตอน ตั้งแต่ต้นจนจบ
4. ครูสาธิตพร้อมทั้งอธิบายการใช้มือทำท่ารำสวย ประกอบการร้องเพลงรำมาฆิมารำ
ที่จะวรรค พร้อมทั้งให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตาม ตั้งแต่ต้นจนจบเพลง
5. ครูสาธิตพร้อมทั้งอธิบายการใช้มือทำท่ารำสวย ประกอบการเปิดเพลงรำมาฆิมารำ
พร้อมทั้งให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตาม ตั้งแต่ต้นจนจบเพลง
6. ครูสาธิตพร้อมทั้งอธิบายการก้าวเท้าตามจังหวะเพลง ประกอบการร้องเพลง
รำมาฆิมารำ ที่จะวรรค พร้อมทั้งให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตาม ตั้งแต่ต้นจนจบเพลง
7. ครูสาธิตพร้อมทั้งอธิบายการก้าวเท้าตามจังหวะเพลง ประกอบการเปิดเพลง
รำมาฆิมารำ พร้อมทั้งให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตาม ตั้งแต่ต้นจนจบเพลง
8. แบ่งกลุ่มนักเรียนชายและหญิง ครูสาธิตพร้อมทั้งอธิบายการก้าวเท้าและการหมุนตัว
ระหว่างชายและหญิงตามจังหวะเพลง ประกอบการเปิดเพลงรำมาฆิมารำ
พร้อมทั้งให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตาม ตั้งแต่ต้นจนจบเพลง
9. ครูสาธิตพร้อมทั้งอธิบายการใช้มือทำท่ารำสวย การก้าวเท้า และการหมุนตัว
ระหว่างชายและหญิง ประกอบการเปิดเพลงรำมาฆิมารำ พร้อมทั้งให้นักเรียน
ฝึกปฏิบัติตาม ตั้งแต่ต้นจนจบเพลง
10. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 20 คน จับคู่ชาย - หญิง ฝึกปฏิบัติรำทำ
รำสวย ประกอบเพลงรำมาฆิมารำ ตั้งแต่ต้นจนจบเพลง โดยฝึกปฏิบัติสลับกลุ่ม
กันไป
11. ครูทบทวนและฝึกหัดการรำท่ารำสวย ประกอบเพลงรำมาฆิมารำ ตั้งแต่ต้นจนจบ
เพลง

สื่อการเรียนรู้

1. รูปภาพทาสอดสร้อยมาลา
2. รูปภาพท่ารำสวย

3. แลบบันทึกเสียง
4. เครื่องบันทึกเสียง

การวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมความสนใจในการเรียน ตามแบบสังเกตความสนใจในการเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว
2. สังเกตพฤติกรรมตามแบบสังเกตการรำเพลงรำมาซิมารำ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว

แบบสังเกตการรำเพลง "รำวงมาตรฐาน"

เพลง รำมาฆิมารำ (ท่ารำสาย)

ชื่อผู้เรียน ชั้น

ชื่อผู้สังเกต

วันที่ เดือน พ.ศ.

คำชี้แจง เปิดเพลงรำมาฆิมารำ จากเครื่องบันทึกเสียงให้นักเรียนรำ ครั้งละ 4 คน
สังเกตพฤติกรรมตามรายการ โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

พฤติกรรมปฏิบัติ	ดีมาก	ดี	พอใช้	เกือบพอใช้	ต้องปรับปรุง
	5	4	3	2	1
<u>เพลงรำมาฆิมารำ</u>					
1. ท่าทางถูกต้อง					
2. จังหวะถูกต้อง					
3. ความสวยงาม					
4. ความคล่องแคล่ว					
5. ความกล้าแสดงออก					
6. ความสนุกสนาน					
รวม					

รวมคะแนน

แบบประเมินพฤติกรรมการสังเกตการรำเพลง "รำวงมาตรฐาน"

เพลงรำมาซิมารำ (ท่ารำสาย)

<u>พฤติกรรมการปฏิบัติ</u>	<u>ท่าทางถูกต้อง</u>
เพลงรำมาซิมารำ (ท่ารำสาย)	- มือขวาหงาย ปลายนิ้วชี้ลงข้างล่าง หงายท้องแขนขึ้น แล้วเหยียดตึงตัวกวาระดับไหล่ มือซ้ายตั้งวง แขนตึงระดับไหล่ - มือขวาวาดขึ้น แล้วพลิกมือตั้งปลายนิ้วขึ้น แขนตึงระดับไหล่ วาดแขนซ้ายลงตักกวาระดับไหล่ พลิกมือซ้ายให้ปลายนิ้วตกลงข้างล่าง - เดินในลักษณะตะแคงตัว แล้วหันหน้าออกนอกวงและเข้าหาวง สลับกันไปตามเนื้อร้อง - หมุนตัวสลับที่กันระหว่างชายและหญิง ตามเนื้อร้อง - การเอียงศีรษะ หันหน้าออกนอกวงเอียงข้างขวา หันหน้าเข้าหาวงเอียงซ้าย <u>จังหวะถูกต้อง</u> - วาดแขนขึ้นลงตรงตามจังหวะเพลง - กวาดเท้าตรงตามจังหวะเพลง - หมุนตัว เดินสลับที่กันตรงตามจังหวะเพลง <u>ความสวยงาม</u> - แขนทั้งสองข้างทำท่ารำสายอยู่ในระดับไหล่

<u>พฤติกรรมปฏิบัติ</u>	<u>ความสวยงาม</u>
เพลงรำมาขีมารำ (ท่ารำสาย)	- กดไหลและเอียงศีรษะเล็กน้อย - หันหน้าออกนอกวง และเข้าหาวง สลับกันไป - เดินในลักษณะตะแคงตัว - หมุนตัวเดินสลับที่ได้อย่างสัมพันธ์กัน
	<u>ความคล่องแคล่ว</u> - ทำมือท่ารำสายได้อย่างรวดเร็ว - เปลี่ยนมือท่ารำสายได้อย่างต่อเนื่อง - ท่ารำสายกับการก้าวเท้ามีความสัมพันธ์กัน
	<u>ความกล้าแสดงออก</u> - ฝึกปฏิบัติท่ารำสายตามที่ครูสาธิตให้ชม - ฝึกปฏิบัติท่ารำสายเป็นคู่ ชายและหญิง - ฝึกปฏิบัติท่ารำสายเป็นกลุ่ม - แสดงท่ารำสายเป็นแบบอย่างให้เพื่อนดู
	<u>ความสนุกสนาน</u> - ยิ้มแย้มแจ่มใส ร่าเริง - ไม่เบื่อหน่ายในการรำ - เต็มใจปฏิบัติกิจกรรม - ชักชวนให้ผู้อื่นเข้าร่วมกิจกรรม

คู่มือการสอน

การสอนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ายมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง ปฏิบัติรำเพลง "ดอกไม้ของชาติ" จำนวน 3 คาบ

1. แผนการสอนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ายมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง ปฏิบัติรำเพลง "ดอกไม้ของชาติ"
2. แบบสังเกตความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ายมาตรฐาน"
3. แบบสังเกตการรำเพลงดอกไม้ของชาติ (ทำรำย่อ)
4. แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการรำเพลงดอกไม้ของชาติ (ทำรำย่อ)

แผนการสอนวิธีสอนแบบปกติ

แผนการสอนที่ 4

แผนการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "รำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง ปฏิบัติรำเพลงดอกไม้ของชาติ จำนวน 3 คาบ

ความคิดรวบยอด/หลักการ

รำวงเป็นการแสดงออกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติไทย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถก้าวเท้าตามจังหวะเพลงดอกไม้ของชาติได้
2. นักเรียนสามารถใช้มือเคลื่อนไหวในท่ารำยั่วได้
3. นักเรียนสามารถก้าวเท้า และท่ารำยั่วได้อย่างสัมพันธ์กันตามจังหวะ เนื้อร้อง และทำนองเพลงดอกไม้ของชาติ

เนื้อหา

ท่ารำยั่วประกอบเพลงดอกไม้ของชาติ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. นำเข้าสู่บทเรียน โดยนำภาพท่ารำยั่วให้นักเรียนดู พร้อมทั้งให้นักเรียนทำมือท่ารำยั่ว เพื่อเป็นการทบทวนก่อนเข้าสู่การสอนเรื่อง ปฏิบัติรำเพลงดอกไม้ของชาติ
2. ครูนำภาพท่ารำยั่ว ซึ่งใช้รำประกอบเพลงดอกไม้ของชาติ ติดบนกระดานดำให้นักเรียนดู
3. ครูสาธิตพร้อมทั้งอธิบายการใช้มือท่ารำยั่ว พร้อมทั้งให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตามที่ละชั้นตอน ตั้งแต่ต้นจนจบ

4. ครูสาธิตพร้อมทั้งอธิบายการใช้มือทำท่าร่ายรำ ประกอบการร้องเพลง
ดอกไม้ของชาติ ที่ละวรรค พร้อมทั้งให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตาม ตั้งแต่ต้นจนจบเพลง
5. ครูสาธิตพร้อมทั้งอธิบายการใช้มือทำท่าร่ายรำ ประกอบการเปิดเพลง
ดอกไม้ของชาติ พร้อมทั้งให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตาม ตั้งแต่ต้นจนจบเพลง
6. ครูสาธิตพร้อมทั้งอธิบายการก้าวเท้า และการถักเท้าตามจังหวะเพลงประกอบการ
ร้องเพลงดอกไม้ของชาติ ที่ละวรรค พร้อมทั้งให้นักเรียนปฏิบัติตาม ตั้งแต่ต้นจน
จบเพลง
7. ครูสาธิตพร้อมทั้งอธิบายการก้าวเท้า และการถักเท้าตามจังหวะเพลงประกอบการ
เปิดเพลงดอกไม้ของชาติ พร้อมทั้งให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตาม ตั้งแต่ต้นจนจบเพลง
8. แบ่งกลุ่มนักเรียนชายและหญิง ครูสาธิตพร้อมทั้งอธิบายการก้าวเท้า และการ
ถักเท้า พร้อมทั้งการเดินสลับที่กันระหว่างชายและหญิง ตามจังหวะเพลง ประกอบ
การเปิดเพลงดอกไม้ของชาติ พร้อมทั้งให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตาม ตั้งแต่ต้นจนจบเพลง
9. ครูสาธิตพร้อมทั้งอธิบายการใช้มือทำท่าร่ายรำ การก้าวเท้า การถักเท้า และการ
เดินสลับที่กันระหว่างชายและหญิง ประกอบการเปิดเพลงดอกไม้ของชาติ พร้อมทั้ง
ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตาม ตั้งแต่ต้นจนจบเพลง
10. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 20 คน จับคู่ชาย - หญิง ฝึกปฏิบัติรำท่าร่ายรำ
ประกอบเพลงดอกไม้ของชาติ ตั้งแต่ต้นจนจบเพลง โดยฝึกปฏิบัติสลับกลุ่มกันไป
11. ครูทบทวนและฝึกหัดการรำท่าร่ายรำประกอบเพลงดอกไม้ของชาติ ตั้งแต่ต้นจนจบ
เพลง

สื่อการเรียนรู้

1. รูปภาพท่าร่ายรำ
2. แถบบันทึกเสียงเพลงดอกไม้ของชาติ
3. เครื่องบันทึกเสียง

การวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมความสนใจในการเรียน ตามแบบสังเกตความสนใจในการเรียน ศึกษานาฏศิลป์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว
2. สังเกตพฤติกรรมตามแบบสังเกตการรำเพลงคอกไม้ของชาติ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว

แบบสังเกตการรำเพลง "รำวงมาตรฐาน"

เพลง ดอกไม้ของชาติ (ท่าร่ายรำ)

ชื่อผู้เรียน ชั้น

ชื่อผู้สังเกต

วันที่ เดือน พ.ศ.

คำชี้แจง เปิดเพลงดอกไม้ของชาติ จากเครื่องบันทึกเสียงให้นักเรียนรำ ครั้งละ 4 คน
สังเกตพฤติกรรมตามรายการ โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

พฤติกรรมปฏิบัติ	ดีมาก	ดี	พอใช้	เกือบพอใช้	ต้องปรับปรุง
	5	4	3	2	1
<u>เพลงดอกไม้ของชาติ</u>					
1. ท่าทางถูกต้อง					
2. จังหวะถูกต้อง					
3. ความสวยงาม					
4. ความคล่องแคล่ว					
5. ความกล้าแสดงออก					
6. ความสนุกสนาน					
รวม					

รวมคะแนน

แบบประเมินพฤติกรรมการสังเกตการรำเพลง "รำวงมาตรฐาน"

เพลงคอกไม้ของชาติ (ท่าร่ายรำ)

พฤติกรรมการปฏิบัติ	ท่าทางถูกต้อง
เพลงคอกไม้ของชาติ (ท่าร่ายรำ)	- มือข้างหนึ่งตั้งวงล่าง มืออีกข้างหนึ่งจับส่งหลังแขนตั้ง เอียงศีรษะข้างมือตั้งวง - ปากมือที่ตั้งวงไปจับส่งหลังแขนตั้ง คึงมือจับส่งหลังขึ้นมา ที่ชายพก แล้วปล่อยจับเป็นตั้งวงล่าง เอียงศีรษะข้างมือตั้งวง
ก้าวเท้าผู้ชาย	- <u>จังหวะที่ 1</u> ก้าวเท้าขวาไปทางขวาคอนไปข้างหน้า ก้าวเท้าซ้ายตามไป ก้าวเท้าขวาไปข้าง ๆ แล้ววาง ส้นเท้าซ้ายใกล้เท้าขวา เอียงศีรษะข้างซ้าย - <u>จังหวะที่ 2</u> ก้าวเท้าซ้ายไปทางซ้ายคอนไปข้างหน้า ก้าวเท้าขวาตามไป ก้าวเท้าซ้ายไปข้าง ๆ แล้ววาง ส้นเท้าขวาใกล้เท้าซ้าย เอียงศีรษะข้างขวา
ก้าวเท้าผู้หญิง	- <u>จังหวะที่ 1</u> ก้าวเท้าขวาดอยไปข้างหลัง ก้าวเท้าซ้ายตามไป ก้าวเท้าขวาไปข้าง ๆ แล้ววาง ส้นเท้าซ้ายใกล้เท้าขวา เอียงศีรษะข้างซ้าย - <u>จังหวะที่ 2</u> ก้าวเท้าซ้ายดอยไปข้างหลัง ก้าวเท้าขวาตามไป ก้าวเท้าซ้ายไปข้าง ๆ แล้ววาง ส้นเท้าขวาใกล้เท้าซ้าย เอียงศีรษะข้างขวา - เดินออกนอกวงและเข้าหาวงสลับกันไประหว่าง ชายและหญิง

<u>พฤติกรรมการปฏิบัติ</u> เพลงดอกไม้ของชาติ (ทารำยั่ว)	<u>จังหวะถูกต้อง</u> - ปาคมือทารำยั่วตรงตามจังหวะเพลง - ก้าวเท้าตรงตามจังหวะเพลง - เดินสลับที่ออกนอกวง และเข้าหาวงตรงตามจังหวะเพลง <u>ความสวยงาม</u> - มือตั้งวงอยู่ในระดับชายพก - มือจับส่งหลังแขนตั้ง - เปลี่ยนมือทารำยั่วอย่างสัมพันธ์กัน - กดไหลและเอียงศีรษะข้างมือตั้งวง - เดินสลับที่ออกนอกวงและเข้าวงไคอย่างสัมพันธ์กัน <u>ความคล่องแคล่ว</u> - ทำมือทารำยั่วไคอย่างรวดเร็ว - เปลี่ยนมือทารำยั่วไคอย่างต่อเนื่อง - ทำทารำยั่วกับก้าวเท้าไคอย่างสัมพันธ์กัน <u>ความกล้าแสดงออก</u> - ฝึกปฏิบัติทารำยั่วตามที่ครูสาธิตให้ชม - ฝึกปฏิบัติทารำยั่วเป็นคู่ ชายและหญิง - ฝึกปฏิบัติทารำยั่วเป็นกลุ่ม - แสดงทารำยั่วเป็นแบบอย่างให้เพื่อนดู
--	---

<u>พฤติกรรมปฏิบัติ</u>	<u>ความสนุกสนาน</u>
เพลงดอกไม้ของชาติ (ทราเร้า)	- ยิ้มแย้มแจ่มใส ร่าเริง - ไม่เบื่อหน่ายในการรำ - เต็มใจปฏิบัติกิจกรรม - ชักชวนให้ผู้อื่นเข้าร่วมกิจกรรม

ภาคผนวก ง

บทถ่ายทำเทปวีดิทัศน์การสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่างมาตรฐาน"
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 บทเรียนที่ 1 - บทเรียนที่ 4

บทกวีที่ตีพิมพ์การสอนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน"
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 บทเรียนที่ 1 - บทเรียนที่ 4

ภาพ	เสียง/คำบรรยาย
บทกวีที่ตีพิมพ์การสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 บทเรียนที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับ นาฏยศัพท์เบื้องต้น ท่ารำแม่บทเล็ก ท่าสอศสรอยมาลา จีบ	เพลงลมพัดชายเขา บรรเลง การพ้อนรำ หรือนาฏศิลป์ เป็นศิลปะการเคลื่อนไหว ไหวววิ้งว้างต่าง ๆ ของคน เช่น แขน ขา เอว ไหล โดยนำมาตกแต่งเป็นท่ารำให้ถูกต้องตามแบบแผน ที่กำหนด ลักษณะท่ารำต่าง ๆ จะมีชื่อเรียกโดยเฉพาะ ว่า "นาฏยศัพท์" ดังนั้น นาฏยศัพท์ จึงเป็นศัพท์ที่ใช้ เฉพาะในการแสดงนาฏศิลป์เท่านั้น นาฏยศัพท์เบื้องต้นที่นักเรียนจะได้เรียนเป็น นาฏยศัพท์เกี่ยวกับลักษณะการรำเบื้องต้นที่ใช้มือและแขน ซึ่งจะเริ่มจากนาฏยศัพท์คำว่า จีบ จีบ เป็นอาการของนิ้วหัวแม่มือที่จรดอยู่ตรงข้อ สูดหายของนิ้วชี้ นิ้วที่เหลือทั้งสามเหยียดตรงแล้วกรีด ออกไปให้เหมือนกับรูปพัด การจีบที่ถูกต้องจะต้อง หักข้อมือเข้าหาลำแขนเสมอ

ภาพ	เสียง/คำบรรยาย
จับหงาย	การจับแบ่งออกได้เป็น 5 ลักษณะ คือ จับหงาย เป็นอาการของมือจับที่หงายท้องแขน หรือข้อมือขึ้นข้างบน โดยไหลลายนิ้วที่กำลังทำลักษณะ จับ ขึ้นข้างบนและหักข้อมือเข้าหาลำแขน
จับคว่ำ	จับคว่ำ เป็นอาการของมือจับที่คว่ำท้องแขน หรือข้อมือลง โดยไหลลายนิ้วที่กำลังทำลักษณะ จับ ชี้งข้างล่าง และหักข้อมือเข้าหาลำแขน
จับประก้าง	จับประก้าง เป็นอาการของมือจับที่ยกแขนขนาน กับด้านข้างของลำตัว แล้วไหลลายนิ้วที่กำลังทำลักษณะ จับ ชีเข้าหาด้านข้างในระดับเอว
จับประกหน้า	จับประกหน้า เป็นอาการของมือจับที่ยกแขนขึ้น ทางด้านหน้าของตัวเอง แล้วไหลลายนิ้วที่กำลังทำ ลักษณะจับ อยู่ในระดับใบหน้า
จับส่งหลัง	จับส่งหลัง เป็นอาการของมือจับที่ส่งลำแขนไป ข้างหลัง หงายท้องแขนขึ้น แล้วไหลลายนิ้วที่กำลังทำ ลักษณะจับ ขึ้นข้างบน
ตั้งวง	นาฏยศัพท์คำว่า ตั้งวง ตั้งวง เป็นอาการของแขนที่ยกขึ้นให้ไคส่วนโค้ง นิ้วหงส์ชิดกัน หักนิ้วหัวแม่มือเข้าหาฝ่ามือ และหักข้อมือเข้าหาลำแขน

ภาพ	เสียง/คำบรรยาย
	การตั้งวง มักจะเรียกตามตำแหน่งมือที่ตั้งขึ้น คือ ตั้งวงบนตัวพระ มือจะอยู่สูงระดับแก้มศีรษะ ตั้งวงบนตัวนาง มือจะอยู่สูงระดับหางคิ้ว ตั้งวงกลางตัวพระ มือจะอยู่สูงระดับไหล่ กางแขนออกไปข้าง ๆ ลำตัว ตั้งวงกลางตัวนาง มือจะอยู่สูงระดับไหล่ หุบแขนคอนมาข้างหน้าเล็กน้อย ตั้งวงล่างตัวพระ มือจะอยู่ในระดับชายพก กันส่วนโค้งของวงออกจากลำตัว ตั้งวงล่างตัวนาง มือจะอยู่ในระดับหัวเข็มขัด กันส่วนโค้งของวงห่างจากลำตัวเล็กน้อย นาฏยศัพท์คำว่า สะบัดมือ สะบัดมือ เป็นอาการเคลื่อนไหวของมือที่ทำท่า จับปรกข้าง แล้วสะบัดปลายนิ้วที่จับ โดยคลายจับใน ลักษณะปล่อยจับแบ่มือ แล้วกลับข้อมือขึ้นเป็นตั้งวงบน นาฏยศัพท์คำว่า กรายมือ กรายมือ เป็นอาการเคลื่อนไหวของมือข้าง หนึ่งที่ทำท่าจับหงาย ซึ่งเหยียดลำแขนตรงในระดับ

ภาพ	เสียง/คำบรรยาย
จรดเท้า	นาฏยศัพท์คำต่อไปที่นักเรียนจะได้เรียนเป็นนาฏยศัพท์ที่ใช้เท้า ซึ่งจะเริ่มจากนาฏยศัพท์คำว่าจรดเท้า จรดเท้า เป็นอาการเคลื่อนไหวของเท้าโดยให้เท้าข้างหนึ่งยื่นเต็มเท้า เพื่อรับน้ำหนัก ส่วนอีกเท้าหนึ่งยืนยัดเข่าตรง เขยปลายเท้าขึ้น แล้วใช้จุมกเท้า คือ ส่วนเนื้อที่ฝ่าเท้าซึ่งอยู่ต่อจากโคนนิ้วเท้า และกับพื้นและให้heelมกกับเท้าที่ยืนรับน้ำหนักเล็กน้อย การจรดเท้า ตัวพระต้องยืนกันเข่า ส่วนตัวนางไม่ต้องกันเข่า
กันเข่า	กันเข่า เป็นกิริยาของเข่าข้างใดข้างหนึ่งที่กันออกไปด้านข้าง
สะคุศเท้า	นาฏยศัพท์คำว่า สะคุศเท้า สะคุศเท้า เป็นอาการเคลื่อนไหวของเท้า โดยให้เท้าข้างหนึ่งยื่นเต็มเท้า เพื่อรับน้ำหนัก และอยู่ในลักษณะย่อเข่า ส่วนเท้าหน้ายื่นย่อเข่าไขว้จุมกเท้าแตะพื้นแล้วเคลื่อนไหว โดยส่ายจุมกเท้าพร้อมกับโน้มตัวไปข้างหน้า เท้าหลังยกเหนือพื้นเล็กน้อย ชะงักตัวแล้วรีบคืนตัวกลับให้น้ำหนักตัวอยู่เท้าหลัง การสะคุศเท้า ตัวพระจะต้องยืนกันเข่า ส่วนตัวนางไม่ต้องกันเข่า

ภาพ	เสียง/คำบรรยาย
ถักเท้า ถักเท้าไขว้ ถักเท้าขึ้นเสมอกัน (ถักเรียงเท้า) ถักเท้าเคลื่อนที่	นาฏยศัพท์คำว่า ถักเท้า ถักเท้า เป็นกิริยาของการใช้เท้าซึ่งมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ ถักเท้าอยู่กับที่ และถักเท้าเคลื่อนที่ ถักเท้าอยู่กับที่ จะแบ่งเป็น ถักเท้าไขว้ และ ถักเท้าขึ้นเสมอกัน หรือถักเรียงเท้า ถักเท้าไขว้ เป็นอาการของเท้าที่วางอยู่ ข้างหน้าเต็มเท้า ย่อเข่าลงเล็กน้อย อีกเท้าหนึ่งวาง อยู่ข้างหลัง เปิดส้นเท้า ให้เท้าทั้งสองไขว้กันและย่อ เข่าลงเล็กน้อย แล้ววางเท้าหลังราบใต้น้ำหนักอยู่ที่ เท้าหลัง การถักให้เสือกจุมูกเท้าไปกับพื้นเบา ๆ แล้ววางเท้าที่ถักราบลง ใต้น้ำหนักอยู่ข้างหน้า ยกเท้าหลังขึ้นเล็กน้อย แล้ววางลงให้จุมูกเท้าหลัง แตะพื้น เพื่อถักเท้าหน้าต่อไป การถักเท้าไขว้ ตัวพระจะต้องยืนกันเข่า ส่วนตัวนางไม่ต้องกันเข่า ถักเท้าขึ้นเสมอกัน เป็นอาการของเท้าทั้ง สองข้างที่ขึ้นเสมอกันก่อน แล้วใช้เท้าทั้งสองผลัดกัน วางรับน้ำหนัก และถักจุมูกเท้าออกไป เหมือนกับ ถักเท้าไขว้ ถักเท้าเคลื่อนที่ เป็นอาการถักเท้าที่เหมือนกับ การถักเท้าอยู่กับที่ โดยใช้เท้าหนึ่งเป็นฝ่ายถัก อีก

ภาพ	เสียง/คำบรรยาย
	นักเรียนได้รู้จักชื่อและลักษณะของนาฏยศัพท์ที่ใช้มือ แขน และเท้าไปแล้วนะคะ ต่อไปครูจะสาธิตนาฏยศัพท์คำต่าง ๆ ให้นักเรียนดูนะคะ พร้อมทั้งให้นักเรียนทำทำนาฏยศัพท์แต่ละคำไปพร้อม ๆ กับครูเสร็จแล้วให้นักเรียนลองทำทำนาฏยศัพท์ แต่ละคำอย่างช้า ๆ โดยจะเริ่มจากนาฏยศัพท์คำว่า จับ ให้นักเรียนทำท่าจับ จับหงาย ให้นักเรียนทำท่าจับหงาย จับคว่ำ ให้นักเรียนทำท่าจับคว่ำ จับปรกข้าง ให้นักเรียนทำท่าจับปรกข้าง จับปรกหน้า ให้นักเรียนทำท่าจับปรกหน้า จับส่งหลัง ให้นักเรียนทำท่าจับส่งหลัง ตั้งวงบน ให้นักเรียนทำท่าตั้งวงบน

ภาพ	เสียง/คำบรรยาย
ตั้งวงกลาง	ตั้งวงกลาง ให้นักเรียนทำท่าตั้งวงกลาง
ตั้งวงล่าง	ตั้งวงล่าง ให้นักเรียนทำท่าตั้งวงล่าง
กรายมือ	กรายมือ ให้นักเรียนทำท่ากรายมือ
สะบัดมือ	สะบัดมือ ให้นักเรียนทำท่าสะบัดมือ
จรดเท้า	จรดเท้า ให้นักเรียนทำท่าจรดเท้า
สะคุดเท้า	สะคุดเท้า ให้นักเรียนทำท่าสะคุดเท้า
ถักเท้าไขว้	ถักเท้าไขว้ ให้นักเรียนทำท่าถักเท้าไขว้
ถักเท้ายื่นเสมอกัน (ถักเรียงเท้า)	ถักเท้ายื่นเสมอกัน ให้นักเรียนทำท่าถักเท้ายื่นเสมอกัน
ถักเท้าเคลื่อนไหว	ถักเท้าเคลื่อนไหว ให้นักเรียนทำท่าถักเท้าเคลื่อนไหว

ภาพ	เสียง/คำบรรยาย
กระทุงเหา แผนภูมิเครือข่ายพื้นที่เบื้องต้น สวัสดี	กระทุงเหา ให้นักเรียนทำท่ากระทุงเหา นาฏยศัพท์เบื้องต้นให้นักเรียนได้เรียนและฝึกปฏิบัติจนไปแล้วนัน ครูขอให้นักเรียนนำเอาท่าต่าง ๆ ไปฝึกซ้อมเพิ่มเติมจะ เพื่อให้เกิดความคล่องแคล่วและสวยงาม สำหรับวันนี้ครูขอจบการสอน เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับนาฏยศัพท์เบื้องต้น เพียงเท่านี้ก็จะ สวัสดีค่ะ เพลงลมพัดชายเขา บรรเลง

ภาพ	เสียง/คำบรรยาย
บทเรียนที่ 2 ปฏิบัติร้องเพลง "รำมาซิมารำ" และเพลง "ดอกไม้ของชาติ" เครื่องดนตรีไทยที่ใช้บรรเลง เพลง "รำวงมาตรฐาน" เนื้อร้องเพลง รำมาซิมารำ	เพลงดอกไม้ของชาติ บรรเลง เพลงรำวงมาตรฐาน เป็นเพลงที่มีเนื้อร้อง ทำนอง และจังหวะที่สนุกสนาน ไพเราะน่าฟัง ซึ่งจะ บรรเลงด้วยเครื่องดนตรีไทย หรือเครื่องดนตรีสากล ก็ได้ ดังเช่น เพลงงามแสงเดือน ที่นักเรียนได้รับ ฟังอยู่ในขณะนี้ เพลงงามแสงเดือน บรรเลง เพลงรำมาซิมารำ และเพลงดอกไม้ของชาติ ก็เป็นเพลงที่มีเนื้อร้อง ทำนอง และจังหวะที่ สนุกสนาน ไพเราะน่าฟังอย่างยิ่ง ดังที่นักเรียนจะได้ เรียนและฝึกปฏิบัติการร้อง เพลงที่นักเรียนจะได้เรียนลำดับแรกนี้ก็คือ เพลงรำมาซิมารำ ก่อนที่นักเรียนจะได้ฝึกร้องเพลงรำมาซิมารำ ครูขอให้นักเรียนอ่านเนื้อร้องเพลงรำมาซิมารำ พร้อม กันทั้งชั้นนะคะ

ภาพ	เสียง/คำบรรยาย
เนื้อร้องเพลง ร่ำมาชิมารำ	ให้นักเรียนฟังเพลงร่ำมาชิมารำ ตามเสียงเพลง และฝึกร้อง พร้อมทั้งเกาะจังหวะตามนะกะ เพลงร่ำมาชิมารำ บรรเลง ให้นักเรียนฝึกร้องเพลงตามครู หลังจากทีครู ร้องจบแล้ว ในวรรคที่ 1 ถึงวรรคที่ 6 ซึ่งจะเริ่ม จากเนื้อร้องในวรรคที่ 1
เนื้อร้องเพลง วรรคที่ 1	"ร่ำมาชิมารำ เร็งระบำกันให้สนุก" ให้นักเรียนร้องพร้อม ๆ กันนะกะ 1, 2, 3
วรรคที่ 2	ต่อไปเป็นการร้องในวรรคที่ 2 "ยามงานเราทำงานจริงจัง ไม่ละไมทิ้งจะเกิดเข็ดขุยก" ให้นักเรียนร้องพร้อม ๆ กันนะกะ 1, 2, 3
วรรคที่ 3	ต่อไปเป็นการร้องในวรรคที่ 3 "ถึงยามว่างเราจึงรำเล่น ตามเชิงเขินเพื่อให้สร้างทุกข์" ให้นักเรียนร้องพร้อม ๆ กันนะกะ 1, 2, 3
วรรคที่ 4	ต่อไปเป็นการร้องในวรรคที่ 4 "ตามเขียงอย่างตามขุยก เล่นสนุกอย่างวัฒนธรรม" ให้นักเรียนร้องพร้อม ๆ กันนะกะ 1, 2, 3

ภาพ	เสียง/คำบรรยาย
วรรคที่ 5	ต่อไปเป็นการร้องในวรรคที่ 5 "เล่นอะไรไหมะเบ๊ยบ ให้งามให้เรียบจึงจะคมซ่า" ให้นักเรียนร้องพร้อม ๆ กันนะคะ 1, 2, 3
วรรคที่ 6	ต่อไปเป็นการร้องในวรรคที่ 6 "มาซิมาเจ้าเอ๋ยมาพอนรำ มาเล่นระบำของไทยเราเอ๋ย" ให้นักเรียนร้องพร้อม ๆ กันนะคะ 1, 2, 3
เนื้อร้องเพลง รำมาซิมารำ	ให้นักเรียนฝึกร้องเพลงรำมาซิมารำ พร้อม กับครูตามเสียงเพลง ตั้งแต่ต้นจนจบนะคะ เพลงรำมาซิมารำ บรรเลง
เนื้อร้องเพลง ดอกไม้ของชาติ	เพลงที่นักเรียนจะได้เรียนและฝึกร้องในลำดับ ต่อไปก็คือ เพลงดอกไม้ของชาติ ก่อนที่นักเรียนจะได้ฝึกร้องเพลงดอกไม้ของชาติ ครูขอให้นักเรียนอ่านเนื้อร้อง เพลงดอกไม้ของชาติ พร้อมกันทั้งชั้นนะคะ
เนื้อร้องเพลง ดอกไม้ของชาติ	ให้นักเรียนฟังเพลงดอกไม้ของชาติ ตามเสียง เพลงและฝึกร้อง พร้อมทั้งเกาะจังหวะตามนะคะ เพลงดอกไม้ของชาติ บรรเลง

ภาพ	เสียง/คำบรรยาย
เนื้อร้องเพลง วรรคที่ 1 วรรคที่ 2 วรรคที่ 3 วรรคที่ 4 วรรคที่ 5	ให้นักเรียนฝึกร้องเพลงตามครู หลังจากทีครู ร้องจบแล้ว ในวรรคที่ 1 ถึงวรรคที่ 6 ซึ่งจะเริ่ม จากเนื้อร้องในวรรคที่ 1 "ขวัญใจดอกไม้ของชาติ งามวิลาสนวยนาฏรายรำ" (ซ้ำ) ให้นักเรียนร้องพร้อม ๆ กันนะคะ 1, 2, 3 ต่อไปเป็นการร้องในวรรคที่ 2 "เວວອ່ອນງາມ ຕາມແບບນາฏສີລຸບ" (ซ้ำ) ให้นักเรียนร้องพร้อม ๆ กันนะคะ 1, 2, 3 ต่อไปเป็นการร้องในวรรคที่ 3 "ชาติไทยเนาถิ่น เจริญวัฒนธรรม" ให้นักเรียนร้องพร้อม ๆ กันนะคะ 1, 2, 3 ต่อไปเป็นการร้องในวรรคที่ 4 "ขวัญใจดอกไม้ของชาติ งามวิลาสนวยนาฏรายรำ" (ซ้ำ) ให้นักเรียนร้องพร้อม ๆ กันนะคะ 1, 2, 3 ต่อไปเป็นการร้องในวรรคที่ 5 "งานทุกสิ่งสามารถ สร้างชาติช่วยชาย" ให้นักเรียนร้องพร้อม ๆ กันนะคะ 1, 2, 3

ภาพ	เสียง/คำบรรยาย
วรรคที่ 6 เนื้อร้องเพลง ดอกไม้ของชาติ สวัสดี	ต่อไปเป็นการร้องในวรรคที่ 6 "คำเน้นตามนโยบาย สู่หน้เหนื่อยยากตราครา" ให้นักเรียนร้องพร้อม ๆ กันนะคะ 1, 2, 3 ให้นักเรียนฝึกร้องเพลงดอกไม้ของชาติ พร้อม กับครูตามเสียงเพลง ตั้งแต่ต้นจนจบนะคะ เพลงดอกไม้ของชาติ บรรเลง เพลงรำมาซิมารำ และเพลงดอกไม้ของชาติ ให้นักเรียนได้เรียนและฝึกร้องจบไปแล้วนั้น ครูขอให้ นักเรียนนำไปฝึกร้องเพิ่มเติมนะคะ เพื่อให้เป็น พื้นฐานในการเรียน และฝึกปฏิบัติการรำต่อไป สำหรับ วันนี้ครูขอจบการสอนเรื่อง การปฏิบัติร้องเพลง รำมาซิมารำ และเพลงดอกไม้ของชาติ เพียงเท่านี้ นะคะ สวัสดีค่ะ เพลงรำมาซิมารำ บรรเลง

ภาพ	เสียง/คำบรรยาย
บทเรียนที่ 3 ปฏิบัติรำเพลง "รำมาซิมารำ" ท่าสอศสรอยมาลา สาธิตท่ารำส่าย สาธิตท่ารำส่าย	เพลงรำมาซิมารำ บรรเลง เพลงรำวงมาตรฐาน เป็นเพลงที่มีท่ารำประกอบที่สวยงามและอ่อนช้อย ดังเช่น เพลงงามแสงเดือน ซึ่งใช้ท่าสอศสรอยมาลาประกอบการรำ เพลงที่นักเรียนจะได้เรียน และฝึกปฏิบัติรำต่อไปนี้ คือ เพลงรำมาซิมารำ ซึ่งใช้ท่ารำส่าย ประกอบการรำ ท่ารำส่าย คือ อาการของมือที่เคลื่อนไหวดังนี้ จังหวะที่ 1 เริ่มด้วยมือขวาหงาย ปลายนิ้วชี้ลงข้างล่าง หงายท้องแขนขึ้นแล้วเหยียดตั้งต่ำกว่าระดับไหล่ มือซ้ายต้งวง แขนตั้งระดับไหล่ จังหวะที่ 2 มือขวาวาดขึ้น แล้วพลิกมือตั้ง ปลายนิ้วชี้ขึ้น แขนตั้งระดับไหล่ วาดแขนซ้ายลงต่ำกว่าระดับไหล่ พลิกมือซ้ายไปปลายนิ้วตกลงข้างล่าง ให้นักเรียนทุกคนลองทำมือ ท่ารำส่ายตามครูอย่างช้า ๆ 3 ครั้งนะคะ เริ่มทำท่าครั้งที่ 1, ครั้งที่ 2, ครั้งที่ 3

ภาพ	เสียง/คำบรรยาย
สำนักร่ำรำสาย ตามเนื้อร้องใน วรรคที่ 1 วรรคที่ 2 วรรคที่ 3 วรรคที่ 4	ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติรำทำรำสาย ประกอบการ ร้องเพลงตามครู ในวรรคที่ 1 ถึงวรรคที่ 6 ซึ่งจะ เริ่มจากเนื้อร้องในวรรคที่ 1 "ร่ำมาชิมาร่ำ เร็วระบำกันให้สนุก" ให้นักเรียนร้องและทำท่ารำสายพร้อม ๆ กันนะคะ 1, 2, 3 ต่อไปเป็นการรำในวรรคที่ 2 "ยามงานเราทำงานจริงจัง ไม่ละไมทิ้งจะเกิดเชื้อชุก" ให้นักเรียนร้องและทำท่ารำสายพร้อม ๆ กันนะคะ 1, 2, 3 ต่อไปเป็นการรำในวรรคที่ 3 "ถึงยามว่างเราจึงรำเล่น ตามเชิงเขนเพื่อให้อ่สร่างทุกข์" ให้นักเรียนร้องและทำท่ารำสายพร้อม ๆ กันนะคะ 1, 2, 3 ต่อไปเป็นการรำในวรรคที่ 4 "ตามเขียงอย่างตามยุค เล่นสนุกอย่างวัฒนธรรม" ให้นักเรียนร้องและทำท่ารำสายพร้อม ๆ กันนะคะ 1, 2, 3

ภาพ	เสียง/คำบรรยาย
วรรคที่ 5	ต่อไปเป็นการรำในวรรคที่ 5 "เลนอะไรไหม้ระเปียบ ไทรงามไ้เรียบจึงจะคมขำ" ให้นักเรียนร้องและทำท่ารำสายพร้อม ๆ กันนะคะ 1, 2, 3
วรรคที่ 6	ต่อไปเป็นการรำในวรรคที่ 6 "มาซิมาเจ้าเอ๋ยมาพอนรำ มาเล่นระบำของไทยเราเอ๋ย" ให้นักเรียนร้องและทำท่ารำสายพร้อม ๆ กันนะคะ 1, 2, 3
สาธิตการก้าวเท้า	ต่อไปจะเป็นการฝึกปฏิบัติการก้าวเท้าการรำ เพลงรำมาซิมารำ ลักษณะการก้าวเท้าการรำเพลง รำมาซิมารำ ของชายและหญิง ลักษณะการก้าวเท้า การก้าวเท้าผู้ชายและ ผู้หญิง จะต้องหันหน้าออกนอกวงก่อน แล้วเดินก้าว เท้าขวาตรงคำว่า "รำ" คำแรก ก้าวเท้าซ้ายตรง คำว่า "ซิ" แล้วถัดเท้าขวาทุกจังหวะ เดินตะแคง ตัวทางขวาหันหน้าออกนอกวง เอียงศีรษะไปทางขวา ถึงคำว่า "สนุก" หันหน้าเข้าหาวง เอียงศีรษะไป

ภาพ	เสียง/คำบรรยาย
สาธิตทากาวเท้า สาธิตการก้าวเท้า ตามเนื้อร้องใน วรรคที่ 1 วรรคที่ 2 วรรคที่ 3	ทางซ้าย ทำสลับกันไป ให้นักเรียนลองทำทากาวเท้าตามครูอย่างช้า ๆ 3 ครั้งนะคะ เริ่มทำทากครั้งที่ 1, ครั้งที่ 2, ครั้งที่ 3 ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติการก้าวเท้าตามจังหวะเพลง ประกอบการร้องเพลงตามครู ในวรรคที่ 1 ถึงวรรค ที่ 4 ซึ่งจะเริ่มจากเนื้อร้องในวรรคที่ 1 "ร่ำมาชิมาร่ำ เร็วระบำนั่นให้สนุก" ให้นักเรียนร้องและทำทากาวเท้าพร้อม ๆ กันนะคะ 1, 2, 3 ต่อไปเป็นการรำในวรรคที่ 2 "ยามงานเราทำงานจริงจังจริง ไม่ละไม่ทิ้งจะเกิดชื่นชุก" ให้นักเรียนร้องและทำทากาวเท้าพร้อม ๆ กันนะคะ 1, 2, 3 ต่อไปเป็นการรำในวรรคที่ 3 "ถึงยามว่างเราจึงรำเล่น ตามเชิงเขนเพื่อให้สร้างทุกข์" ให้นักเรียนร้องและทำทากาวเท้าพร้อม ๆ กันนะคะ 1, 2, 3

ภาพ	เสียง/คำบรรยาย
วรรคที่ 4 สาริตถการก้าวเท้า สาริตถารำสำ พร้อมทั้งก้าวเท้า สาริตถการเดินสลับที่ ระหว่างชายและหญิง	ต่อไปเป็นการรำในวรรคที่ 4 "ตามเยื้องอย่างตามยุค เล่นสนุกอย่างวัฒนธรรม" ให้นักเรียนร้องและทำท่าก้าวเท้าพร้อม ๆ กันนะคะ 1, 2, 3 ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติการก้าวเท้าตามจังหวะเพลง พร้อมกับครูตามเสียงเพลง ตั้งแต่วรรคที่ 1 ถึงวรรค ที่ 4 นะคะ เพลงรำมาฆิมารำ บรรเลง ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติท่ารำสำ พร้อมทั้งก้าวเท้า ตามจังหวะเพลง พร้อมกับครูตามเสียงเพลง ตั้งแต่ วรรคที่ 1 ถึงวรรคที่ 4 นะคะ เพลงรำมาฆิมารำ บรรเลง ต่อไปจะเป็นการฝึกปฏิบัติการเดินสลับที่ระหว่าง ชายและหญิง การเดินสลับที่ระหว่างผู้ชายและผู้หญิง จะเริ่ม เดินสลับที่กันตรงเนื่อร้องที่ว่า "เล่นอะไรไหมี่ระเปียบ โห้งามให้เรียมจึ่งจะคมขำ" และเดินกลับตรงเนื่อร้อง ที่ว่า "มาฆิมาเจ้าเอยมมาพอนรำ มาเล่นระบำของ ไทยเราเออย"

ภาพ	เสียง/คำบรรยาย
สาธิตการเดินสลับที่ ระหว่างชายและหญิง	ลักษณะการเดินสลับที่ จะเริ่มจากผู้หญิงหมุนตัว กลับมาด้านซ้าย แล้วเบี่ยงตัวออกนอกวง ห่างจาก ผู้ชายเล็กน้อย เอียงตัวและเอียงศีรษะเข้าหากัน ก้าวเท้าเดินสลับที่กัน โดยผู้หญิงเดินไปแทนที่ผู้ชาย ในวง ส่วนผู้ชายจะเดินไปแทนที่ผู้หญิงนอกวง ตรง เนื้อร้องที่ว่า "เลนอะไรให้มึระเบียบ ให้งามให้ เรียบจึงจะคมขำ" และเมื่อร้องถึง "มาซิมาเจ้าเอ๋ย มาพอนรำ" ทั้งผู้ชายและผู้หญิงจะหมุนตัวกลับ แล้วเดิน ไปที่เดิมของตน
สาธิตการเดินสลับที่ ระหว่างชายและหญิง	ให้นักเรียนชายและหญิงฝึกปฏิบัติการเดินสลับที่ พร้อมกับครูตามเสียงเพลงนะกะ
สาธิตท่ารำส่าย, การก้าวเท้า, การเดินสลับที่ ระหว่างชายและหญิง	เพลงรำมาซิมารำ บรรเลง ให้นักเรียนชายและหญิงฝึกปฏิบัติการรำท่ารำส่าย พร้อมทั้งการก้าวเท้า และการเดินสลับที่กัน พร้อมกับ ครูตามเสียงเพลง ตั้งแต่ต้นจนจบนะกะ
ท่ารำส่าย	เพลงรำมาซิมารำ บรรเลง เพลงรำมาซิมารำ ซึ่งใช้ท่ารำส่ายประกอบ การรำ ที่นักเรียนได้เรียนและฝึกปฏิบัติจบไปแล้วนั้น ครูขอให้นักเรียนนำไปฝึกท่าเพิ่มเติมนะกะ เพื่อให้

ภาพ	เสียง/คำบรรยาย
สวัสดี	เกิดความชำนาญในการรำ สำหรับวันนี้ครูขอจบการ สอนเรื่อง ปฏิบัติรำเพลง "รำมาฆิมารำ" เพียง เท่านั้นละ สวัสดีค่ะ เพลงรำมาฆิมารำ บรรเลง

ภาพ	เสียง/คำบรรยาย
บทเรียนที่ 4 ปฏิบัติรำเพลง "ดอกไม้ของชาติ" ท่ารำสาย สาธิตท่ารำสาย สาธิตท่ารำยั่ว สาธิตท่ารำยั่ว	เพลงดอกไม้ของชาติ บรรเลง เพลงที่นักเรียนได้เรียนและฝึกปฏิบัติรำไปแล้วนั้น คือ เพลงรำมาฆิมารำ ซึ่งใช้ท่ารำสายประกอบการรำ ก่อนที่นักเรียนจะได้เรียนและฝึกปฏิบัติรำเพลงต่อไป ครู ขอให้นักเรียนทำมือท่ารำสาย พร้อมกันทั้งชั้น เพื่อเป็น การทบทวนท่ารำที่ได้เรียนมา เริ่มทำมือท่ารำสายได้คะ ต่อไปจะเป็นการเรียนและฝึกปฏิบัติรำในเพลง ดอกไม้ของชาติ ซึ่งใช้ท่ารำยั่วประกอบการรำ ท่ารำยั่ว เป็นอาการเคลื่อนไหวของมือ โดย มือข้างหนึ่งตั้งวงกลาง อีกมือหนึ่งจับส่งหลังแขนตั้ง เอียงศีรษะข้างมือตั้งวง เมื่อจะเปลี่ยนท่ารำให้ปากมือ ที่ตั้งวงไปจับส่งหลังแขนตั้ง แล้วดึงมือจับส่งหลังขึ้นมา ที่ชายพก แล้วปล่อยจับเป็นตั้งวงกลาง เอียงศีรษะข้าง มือตั้งวง ให้นักเรียนทุกคนลองทำมือท่ารำยั่วตามครูอย่าง ช้า ๆ 3 ครั้งนะคะ เริ่มทำท่าครั้งที่ 1, ครั้งที่ 2, ครั้งที่ 3

ภาพ	เสียง/คำบรรยาย
สาริตทำร้าย ตามเนื้อร้อง ในวรรคที่ 1	ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติรำทำร้ายประกอบการร้อง เพลงตามครู ในวรรคที่ 1 ถึงวรรคที่ 5 ซึ่งจะเริ่ม จากเนื้อร้องในวรรคที่ 1 "ขวัญใจดอกไม้ของชาติ งามวิลาสนวยนาฏร้ายรำ" (ซ้ำ) ให้นักเรียนร้องและทำท่าร้ายพร้อม ๆ กันนะคะ 1, 2, 3
วรรคที่ 2	ต่อไปเป็นการรำในวรรคที่ 2 "เວວອຸ່ນກ່ອນງາມ ตามแบบนาฏศิลป์" ให้นักเรียนร้องและทำท่าร้ายพร้อม ๆ กันนะคะ 1, 2, 3
วรรคที่ 3	ต่อไปเป็นการรำในวรรคที่ 3 "ຊື່ຊາດີໄທຍເນາດີນ เจริญวัฒนธรรม" ให้นักเรียนร้องและทำท่าร้ายพร้อม ๆ กันนะคะ 1, 2, 3
วรรคที่ 4	ต่อไปเป็นการรำในวรรคที่ 4 "ງານທຸກສິ່ງສາມາດ สร้างชาติช่วยชาติ" ให้นักเรียนร้องและทำท่าร้ายพร้อม ๆ กันนะคะ 1, 2, 3

ภาพ	เสียง/คำบรรยาย
วรรคที่ 5 สารัตถะทำร้าย สารัตถะการก้าวเท้า (ชาย)	ต่อไปเป็นการรำในวรรคที่ 5 "ดำเนินตามนโยบาย สู่หน่น้อยยากครากคร่า" ให้นักเรียนร้องและทำท่าทำร้ายพร้อม ๆ กันนะคะ 1, 2, 3 ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติท่าทำร้าย พร้อมกับครูตาม เสียงเพลง ดังแตตจนจนนะคะ เพลงดอกไม้ของชาติ บรรเลง ต่อไปจะเป็นการฝึกปฏิบัติการก้าวเท้าการรำ เพลงดอกไม้ของชาติ ลักษณะการก้าวเท้าการรำเพลงดอกไม้ของชาติ ของชายและหญิง ลักษณะการก้าวเท้าของผู้ชาย ผู้ชายจะต้อง หันหน้าเข้าหาผู้หญิง วิธีการก้าวเท้า มีดังนี้ จังหวะที่ 1 ก้าวเท้าขวาไปทางขวาคอนไป ข้างหน้า ก้าวเท้าซ้ายตามไป ก้าวเท้าขวาไปข้าง ๆ แล้ววางส้นเท้าซ้ายใกล้เท้าขวา เอียงศีรษะข้างซ้าย จังหวะที่ 2 ก้าวเท้าซ้ายไปทางซ้ายคอนไป ข้างหน้า ก้าวเท้าขวาตามไป ก้าวเท้าซ้ายไปข้าง ๆ

ภาพ	เสียง/คำบรรยาย
สาธิตการก้าวเท้า (ชาย)	แล้ววางสนเท่ห์ชาวกอกลเท่ห์ชาวย เอียงศีรษะข้างขวา ให้นักเรียนชายทุกคนลองทำท่าก้าวเท้าตามครู อย่างช้า ๆ 3 ครั้งนะคะ เริ่มทำท่าครั้งที่ 1, ครั้งที่ 2, ครั้งที่ 3
สาธิตการก้าวเท้า (หญิง)	ลักษณะการก้าวเท้าของผู้หญิง ผู้หญิงจะต้อง หันหน้าเข้าหาผู้ชาย วิธีการก้าวเท้า มีดังนี้ จังหวะที่ 1 ก้าวเท้าขวาถอยไปข้างหลัง ก้าวเท้าซ้ายตามไป ก้าวเท้าขวาไปข้าง ๆ แล้ว วางสนเท่ห์ชาวกอกลเท่ห์ชาวย เอียงศีรษะข้างซ้าย จังหวะที่ 2 ก้าวเท้าซ้ายถอยไปข้างหลัง ก้าวเท้าขวาตามไป ก้าวเท้าซ้ายไปข้าง ๆ แล้ว วางสนเท่ห์ชาวกอกลเท่ห์ชาวย เอียงศีรษะข้างขวา
สาธิตการก้าวเท้า (หญิง)	ให้นักเรียนหญิงทุกคนลองทำท่าก้าวเท้าตามครู อย่างช้า ๆ 3 ครั้งนะคะ เริ่มทำท่าครั้งที่ 1, ครั้งที่ 2, ครั้งที่ 3 ให้นักเรียนชายและหญิงฝึกปฏิบัติการก้าวเท้า ตามจังหวะเพลง ประกอบการร้องเพลงตามครู ในวรรคที่ 1 ถึงวรรคที่ 5 ซึ่งจะเริ่มจากเนื้อร้อง ในวรรคที่ 1

ภาพ	เสียง/คำบรรยาย
สาริตถการกาวเทา ชายและหญิงตามเนื้อร้อง ในวรรคที่ 1	"ขวัญใจดอกไม้ของชาติ งามวิลาสนวนานุรายรำ" (ซ้ำ) ให้นักเรียนร้องและทำท่ากาวเทาพร้อม ๆ กันนะคะ 1, 2, 3
วรรคที่ 2	ต่อไปจะเป็นการรำในวรรคที่ 2 "เอาจองค้อนงาม ตามแบบนาฏศิลป์" ให้นักเรียนร้องและทำท่ากาวเทาพร้อม ๆ กันนะคะ 1, 2, 3
วรรคที่ 3	ต่อไปจะเป็นการรำในวรรคที่ 3 "ชี้ชาติไทยเนาถิ่น เจริญวัฒนธรรม" ให้นักเรียนร้องและทำท่ากาวเทาพร้อม ๆ กันนะคะ 1, 2, 3
วรรคที่ 4	ต่อไปจะเป็นการรำในวรรคที่ 4 "งานทุกสิ่งสามารถ สร้างชาติช่วยชาย" ให้นักเรียนร้องและทำท่ากาวเทาพร้อม ๆ กันนะคะ 1, 2, 3
วรรคที่ 5	ต่อไปจะเป็นการรำในวรรคที่ 5 "ดำเนินตามนโยบาย สู่หน่น้อยยากตรากตรำ" ให้นักเรียนร้องและทำท่ากาวเทาพร้อม ๆ กันนะคะ 1, 2, 3

ภาพ	เสียง/คำบรรยาย
สถิติการก้าวเท้า ชายและหญิง	ให้นักเรียนชายและหญิงฝึกปฏิบัติการก้าวเท้า ตามจังหวะเพลง พร้อมกับครูตามเสียงเพลง ตั้งแต่ต้นจนจบนะ เพลงดอกไม้ของชาติ บรรเลง
สถิติท่ายืน พร้อมทั้งการก้าวเท้า	ให้นักเรียนชายและหญิงฝึกปฏิบัติการรำท่ายืน พร้อมทั้งการก้าวเท้า พร้อมกับครูตามเสียงเพลง ตั้งแต่ต้นจนจบนะ เพลงดอกไม้ของชาติ บรรเลง
ท่ายืน	เพลงดอกไม้ของชาติ ซึ่งใช้ท่ายืนประกอบ การรำ ที่นักเรียนได้เรียนและฝึกปฏิบัติจนจบไปแล้วนั้น ครูขอให้นักเรียนนำไปฝึกรำเพิ่มเติมนะ เพื่อให้ เกิดความชำนาญในการรำ สำหรับวันนี้ครูขอจบการ สอนเรื่อง ปฏิบัติรำเพลง "ดอกไม้ของชาติ" เพียง เท่านั้นนะ สวัสดีค่ะ
ผู้แสดงท่ารำประกอบ ประสานงานและบทเพลง วิทัศน์ บันทึกและตัดต่อลำดับภาพ กำกับรายการ ทบทวนเนื้อหา ทบทวนการถ่ายทำ	เพลงดอกไม้ของชาติ บรรเลง เพลงดอกไม้ของชาติ บรรเลง

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวสุทธิรา แก้วมณี
เกิดวันที่	25 ธันวาคม 2501
สถานที่เกิด	105 ต.สันทรายน้อย อ.สันทราย จังหวัดเชียงใหม่
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	เฟลตสุเทพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ภาควิชาประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2521	ประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นสูง (ปม.ช.) สาขาวิชาศิลป์ เอกนาฏศิลป์ละคร วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรุงเทพฯ
พ.ศ. 2529	ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) สาขาวิชาประถมศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การศึกษาประสิทธิภาพเพปวิททัศน์การสอนวิชานานูศิลป์
เรื่อง "ร่ววงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

บทคัดย่อ

ของ

สุทธิรา แก้วมณี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา

สิงหาคม 2536

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างแบบวัดที่วัดการสอบวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ ความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบวัดที่วัดกับการสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียน ที่ 2 ปีการศึกษา 2535 ของโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งได้มาจากการสุ่มจากจำนวนห้องเรียน 8 ห้อง โดยการจับฉลาก และจับฉลากกำหนดห้องเรียนที่สุ่มมาได้เป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้อง จำนวน 38 คน และกลุ่ม ควบคุม 1 ห้อง จำนวน 41 คน ดำเนินการทดลองโดยทำการทดสอบก่อนการเรียนเพื่อวัด ความรู้พื้นฐานของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทั้งภาคความรู้และภาคปฏิบัติวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แล้วจึงให้กลุ่มทดลองเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" โดยใช้แบบวัดที่วัดและให้กลุ่มควบคุมเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" โดยใช้การสอนแบบปกติ ใช้เวลาในการทดลองสอน 4 สัปดาห์ ละ 3 คาบต่อกลุ่ม หลังจาก ที่กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเรียนจบในแต่ละบทเรียนแล้ว ทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ทั้งภาคความรู้และภาคปฏิบัติ และวัดความสนใจ ในการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" แล้วนำคะแนนที่ได้มาทดสอบสมมติฐานโดยใช้ Independent t-test ทดสอบที่ระดับนัยสำคัญ .05

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ของนักเรียนที่ สอนโดยใช้แบบวัดที่วัดกับการสอนแบบปกติแตกต่างกัน (ที่ระดับ .01)
2. ความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง "ร่ำวงมาตรฐาน" ของนักเรียนที่ สอนโดยใช้แบบวัดที่วัดกับการสอนแบบปกติแตกต่างกัน (ที่ระดับ .01)

A STUDY OF EFFICIENCY OF DRAMATIC ART VIDEO TAPE ON THE
LESSON OF RAMWONG MATRATHARN FOR PRATHOM SUKSA V

AN ABSTRACT

BY

SUDTHIRA KAEWMANEE

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Elementary Education
at Srinakharinwirot University

August 1993

The purpose of this study was to produce an instructional video tape on the Ramwong Matratharn, an Dramatic Art Lesson designed for Prathom Suksa 5 by comparing students' achievement and participation on the lessons taught by different approaches, namely; utilizing the video tape and using the conventional instruction.

The sample used were the second semester Prathom Suksa 5 students enrolled in the 1992 academic year, at Chiang Mai Kindergarten School, Muang District, Chiang Mai Province. Two of the eight classes, with thirty-eight and forty one students each, were randomly drawn. The two groups then were randomly assigned into the experimental group and the control group respectively. Both groups were pretestted to measure initial abilities regarding theoretical and practical backgrounds on the Prathom Suksa 4 Ramwong Matratharn lessons. The experimental group was taught the Ramwong Matratharn lessons by utilizing the produced video tape whereas the control group was taught by using the conventional instruction throughout the four weeks experimental period. At the end of each lesson, the students in both groups took the theoretical and practical achievement test as well as the attitude test concentrating on the students' participation on the Ramwong Matratharn. Finally, the students' scores were computed to test the hypothesis by using the Independent t-test at the .05 level of significance.

The results of the study revealed as follow:

1. The achievement on the Ramwong Matratharn lessons taught by utilizing the video tape and the conventional instruction was different (at .01 level of significance).

2. The students' participation on the Ramwong Matratharn lessons taught by using the video tape and the conventional instruction was different (at .01 level of significance).